

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

Культура

«В каптурах»: мандри країною

▶ СТОР. 12

Досвід

Неоране поле Федерика...

▶ СТОР. 15

ВИКЛИКАЛИ?

Аномалії

Форпост здоров'я в облозі проблем

▶ СТОР. 19

№ 103 (5103)

СЕРЕДА, 8 ЧЕРВНЯ 2011 РОКУ

WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР:

Китай
придивляється
до
пострадянського
простору

Голова Китайської Народної Республіки (КНР) Ху Цзіньтао в середині червня відвідає Україну. Про це оголосив представник МЗС КНР Хун Лей, передає «Сінхуа». Як повідомляється, з 12 по 20 червня Ху Цзіньтао планує здійснити державний візит до Казахстану, Росії та України. Крім того, голова КНР візьме участь у саміті Шанхайської організації співробітництва (ШОС) в Астані та 15-му Санкт-Петербурзькому міжнародному економічному форумі.

▶ СТОР. 9

Головний
«підозрюваний» —
стічні води

Зараження холерним вібрионом риби в межах Маріуполя могли викликати стічні води металургійного комбінату «Азовсталь». Про це заявив головний санітарний лікар міста Георгій Гусаков, виступаючи на оперативній нараді, присвяченій надзвичайній епідемічній ситуації. Фахівець вважає, що до Кальміусу, гирло якого розташоване в межах міста, були випущені теплообмінні стоки із мартенівського цеху підприємства. «Ми перевіряли і бачили, що там тече вода в достатньо великій кількості», — пояснив головний санітарний лікар.

▶ СТОР. 10

Список
підприємств-
боржників
очолює
аеропорт

Сьогодні заборгованість із виплати заробітної плати в Черкаській області мають 17 економічно активних підприємств. Сума боргу — 7 мільйонів 930 тисяч гривень. Як повідомляє ДПА у Черкаській області, порівняно з початком цього року сума боргу збільшилася на 1 мільйон 600 тисяч гривень. Очолює антирейтинг комунальне підприємство «Аеропорт-Черкаси», котре не виплатило своїм працівникам понад мільйон гривень зарплати, повідомляє наш власний кореспондент у Черкаській області Лідія ТИТАРЕНКО.

Обіцяного сім років чекають, ще й вимагають за нього доплатити

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Акції протесту інвесторів, котрі вклали гроші в будівництво квартир і нежитлових приміщень, але так і не одержали їх, стають для України сумною традицією. У багатьох містах є подібні приклади. Але епіцентром таких горе-подій по праву вважається Київ. Учора під стінами адміністрації Президента знову відбувся мітинг. Цього разу взяти рупори і плакати довелося тим, хто вклав свої гроші в будівництво нежитлових приміщень 5-го й 6-го будинків по вулиці Лаврухіна (Деснянський район, 26-а мікрорайон Троєщини). Сім років тому вони інвестували в це будівництво, але досі не одержали свої квадратні метри. Більше того, кажуть учасники акції, від них вимагають заново оплатити вже оплачене.

▶ СТОР. 10

події

Розширили посівні площі

В Івано-Франківській області посіяно 198 тисяч га ярих культур, що на 3 тис. га, або 1,5% більше, ніж минулого року. Як повідомив заступник голови ОДА Василь Брус, збільшено площі ярих зернових і зернобобових, цукрового буряку, кукурудзи, сої, соняшнику, овочів. За словами посадовця, розширення площ відбулося за рахунок сільськогосподарських підприємств. Збільшили площі посівів під ярими культурами у Тлумацькому, Снятинському, Галицькому і Коломийському районах, зменшили — у Городенківському, Калуському і Надвірнянському.

Озимі зернові культури теж зайняли більші площі, ніж торік, зокрема, розширено клін під озими пшениці та ріпак. Загалом уся посівна площа під урожай 2011 року прогнозується на рівні 322,5 тисячі га, що на тисячу гектарів більше, ніж минулого року. Як зазначив Василь Брус, у поточному році валовий збір зернових і зернобобових культур очікується на 10%

більший, ніж минулого року (380 тисяч тонн), повідомляє наш власний кореспондент в Івано-Франківській області Дарина НАЗАРЧУК.

Діти — без відпочинку через немитий посуд

Тринадцять три пришкольні дитячі центри у дев'яти районах області і трьох районах Одеси не змогли почати роботу через невідповідність санітарно-епідеміологічним нормам. Причина того, що діти не мають змоги відпочити — відсутність гарячої води.

Нагадаємо, що напередодні літнього сезону відпочинку у дитячому садку №140 Одеси 14 дітей були заражені кишковою інфекцією. Медики визнали, що причиною масового отруєння є відсутність гарячої води у дитячій установі, через що посуд не вдавалося ретельно мити.

Нині гаряча вода в Одесі відсутня. Комунальники стверджують, що причиною її зникнення є профілактичні роботи та борги населення за спожитий газ, повідомляє наш власкор В'ячеслав ВОРОНКОВ.

КОРОТКО

■ Інфляція в Україні у травні уповільнилася до 0,8%, у річному вимірі прискорилося до 11%, повідомляє Держкомстат.

У річці Тясмин, притоці Дніпра, масово гине риба. Екологи, працівники санепідемстанції та МНС з'ясовують причину, інформує наш власкор Лідія ТИТАРЕНКО.

■ З початку червня на Тернопільщині потонули шестеро осіб. Практично кожного дня є жертви. Переважно це молоді люди. Більшість трагедій сталися через зловживання спиртним, передає наш власкор Любов ЛЕВИЦЬКА.

■ У місті Новомиргород, що на Кіровоградщині, під час риття копанки у приватному домоволодінні ківш екскаватора вигріб на поверхню металевий ящик, в якому було 10 мінометних мін часів Великої Вітчизняної війни. Сапери УМНС знешкодили небезпечну знахідку, передає наш власкор Віктор ІЩЕНКО.

Держборг України у квітні зріс на 3% — до 58,17 мільярда доларів (УНІАН)

Володимир ЛИТВИН: «Представники ділової та суспільної еліти Швейцарії мають намір поширювати співпрацю з Україною»

Голова Верховної Ради України Володимир Литвин у вівторок в рамках офіційного візиту до Швейцарської Конфедерації зустрівся в м. Цюриху з представниками ділової та суспільної еліти Швейцарії.

Сторони обговорили можливі напрями співпраці України і Швейцарії у різних виробничих галузях, гуманітарній сфері та перспективи законодавчого забезпечення цих процесів.

На початку зустрічі керівник українського парламенту висловив задоволення тим, що швейцарські компанії вже працюють в Україні і націлені надалі розширювати напрями своєї діяльності. «Вітаю те, що ви працюєте в Україні чи маєте такий намір», — сказав він.

В. Литвин висловив підтримку ініціативи швейцарської сторони створити Бізнес-форум в Україні, зокрема, в аграрній галузі.

Віце-президент одні-

єї з провідних компаній з виробництва будівельного скла, який має в Україні 10 фабрик цього профілю, заявив про можливість подальшого інвестування розвитку галузі. Голова Верховної Ради України визнав, що такий крок буде запитаний у нашій країні: «Добре, що ви розвиваєте виробництво скла в Україні, бо будівництво у нас набирає обертів».

Спілкуючись з виконавчим директором компанії «Nestle» в Європі, одного з найбільших у світі виробників продовольчих товарів, загальна сума інвестицій в Україні якого становить 200 млн. дол. США, керівник українського парламенту підкреслив, що в нашій

країні є багато можливостей для розвитку бізнесу. «Україна — це динамічний ринок, тут є конкуренція, є потужні компанії, такі як «Конті», «Рошен», але водночас потрібно налагодити виробництво харчових продуктів у регіонах, у невеликих містечках», — підкреслив В. Литвин.

Під час зустрічі української делегації з діловою елітою йшлося також про розвиток благодійної діяльності — зокрема, Петер Оппенхайм розповів про благодійну асоціацію «Лайф лайн», яка вже здійснює ряд гуманітарних проектів в Україні.

В. Литвин також мав коротку зустріч з пані Мадлен Олбрайт, колишнім Держсекретарем США, яка приїхала для участі у Третньому альпійському симпозиумі.

Прес-служба Верховної Ради України.

Під час офіційного візиту до Швейцарської Конфедерації Голова Верховної Ради України Володимир Литвин відвідав монастир Айнзідельн і передав бібліотеці видання Євангелія українською мовою.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Добрі друзі й надійні партнери

Китай зацікавлений розвивати з нами взаємини в економічній, науково-технічній, військово-технічній, інноваційній, науковій, освітній, гуманітарній та культурній сферах.

Нині є всі необхідні передумови для подальшого динамічного розвитку україно-китайських взаємин і виведення їх на якісно новий рівень стратегічного партнерства. Про це заявили Голова Верховної Ради України Володимир Литвин і Заступник Голови Постійного Комітету Всекитайських зборів народних представників Ван Чжаого під час зустрічі у понеділок.

В Україні, зазначив керівник парламенту, уваж-

дослівно:

«Для нас такі зустрічі — це зустрічі з друзями, з якими нас об'єднує історія, сучасне і, переконаний, майбутнє».

но стежать за процесами, які відбуваються в КНР, задоволені розвитком двосторонньої співпраці й зацікавлені у продовженні високої динаміки політичних контактів. В. Литвин наголосив, що в цьо-

му контексті в Україні розглядають візит Заступника Голови Постійного Комітету Всекитайських зборів народних представників як «надзвичайно важливий».

Голова Верховної Ради України також висловив думку, що державний візит в Україну Голови КНР Ху Цзіньтао, запланований на червень ц. р., стане справді історичною подією двосторонніх взаємин, відкриє нову сторінку україно-китайських відносин і сприятиме подальшому стрімкому розвитку співпраці. Цей візит, на переконання В. Литвина, «не тільки за-

фіксує наше стратегічне партнерство, а й дозволить наповнити його конкретним змістом».

У свою чергу, Заступник Голови Постійного Комітету Всекитайських зборів народних представників зазначив, що Україна і Китай є «добрими друзями і надійними партнерами», мають схожі позиції щодо багатьох міжнародних питань. За його словами, КНР надає великого значення подальшому розвитку двосторонніх взаємин.

Ван Чжаого високо оцінив підсумки державного візиту Президента України Віктора Януковича до КНР у вересні 2010 року, а також підсумки офіційного візиту

Прем'єр-міністра України Миколи Азарова до Китаю у квітні ц. р. «Ми високо цінуємо те, що Україна визначила розвиток відносин з КНР як один з пріоритетів зовнішньої політики», — сказав він. — Потрібно нагостити обсяги співпраці і виводити наші взаємини на якісно новий рівень».

Сторони наголосили на важливості подальшого розвитку міжпарламентських взаємин на всіх рівнях, що, на думку В. Литвина і Ван Чжаого, сприятиме зміцненню та активізації україно-китайської співпраці.

У цьому контексті Голова Верховної Ради заявив, що в Україні очікують на офіційний візит

Голови Постійного комітету ВЗНП пана У Банго та на візит Голови Комітету у закордонних справах ВЗНП пана Лі Чжаосіна.

Під час зустрічі наголошувалося на значному потенціалі розвитку україно-китайських взаємин в економічній, науково-технічній, військово-технічній, інноваційній, науковій, освітній, гуманітарній та культурній сферах.

В. Литвин висловив вдячність китайській Стороні за підтримку проведення Днів культури України у КНР та заявив про готовність Верховної Ради надати відповідну підтримку проведенню Днів культури Китаю в Україні.

Прес-служба Верховної Ради України.

Міжпарламентський діалог зміцнить стратегічне співробітництво

Перший заступник Голови Верховної Ради України Адам Мартинюк у понеділок провів зустріч із Заступником Голови Постійного Комітету Всекитайських зборів народних представників Китайської Народної Республіки Ван Чжаого (на знімку праворуч).

«Високий рівень взаєморозуміння і довіри, інтенсивність контактів на найвищому державному рівні та насиченість співпраці особливо протягом останнього часу характе-

ризують відносини України та Китайської Народної Республіки», — заявив під час зустрічі Перший заступник Голови Верховної Ради України А. Мартинюк. Він висловив упевненість у тому, що «станом на сьогодні існують усі необхідні передумови для подальшого динамічного розвитку україно-китайських взаємин, а також виведення їх на рівень стратегічного партнерства».

За словами Першого заступника глави парламенту, Україна зацікавлена у продовженні високої динаміки політичних контактів з КНР. У цьому

контексті, наголосив він, справді «знаковою подією україно-китайських відносин стане перший за останні десять років дер-

жавний візит в Україну Голови КНР Ху Цзіньтао, запланований на червень поточного року».

Сторони висловили упевненість, що цей візит керівника КНР в

Україну відкриє якісно нову сторінку історії двостороннього співробітництва та сприятиме подальшому результативному розвитку україно-китайської співпраці.

Учасники зустрічі дали високу оцінку підсумкам державного візиту до Китаю Президента України В. Януковича 2010 року та офіційного візиту глави українського уряду М. Азарова цього року.

Перший заступник Голови Верховної Ради підтвердив зацікавленість українського парламенту у підтриманні інтенсивних контактів із Всекитайськими зборами народних представників усіх рівнів — від керівництва парламентів і профільних комітетів до політичних фракцій та груп дружби.

ПРОЕКТ

Першим україно-китайським інфраструктурним інвестиційним проектом, для реалізації якого Китай надасть кредит в обсязі 372 мільйони доларів, може стати швидкісна залізниця між аеропортом «Бориспіль» та Києвом. Церемонія започаткування будівництва залізниці, за словами А. Мартинюка, планується в рамках державного візиту Голови КНР Ху Цзіньтао в Україну».

З огляду на той факт, що розвиток торговельно-економічної співпраці є наразі однією з ключових складових україно-китайських відносин, А. Мартинюк наголосив на запровадженні інструментів розширення спектра взаємин і спільних інтересів у сфері торгівлі, інвестицій, кредитно-фінансовій та виробничій галузях. Зокрема, україн-

ський політик підкреслив необхідність реалізації масштабних інфраструктурних проектів в Україні за участі китайського капіталу у технологій.

У зустрічі взяв участь Надзвичайний та Повноважний Посол КНР в Україні Чжан Сіюнь.

Прес-служба Першого заступника Голови Верховної Ради. Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Розвиток краще стимулювати, ніж стримувати

У КОМІТЕТАХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ

Розглянувши три законопроекти про внесення змін до Податкового кодексу, Комітет з питань промислової і регуляторної політики та підприємництва рекомендуватиме ухвалити їх за основу, а під час підготовки до другого читання об'єднати в один.

На думку народних депутатів, під час підготовки законопроектів авторами були максимально враховані зауваження та пропозиції представників малого та середнього бізнесу щодо вдосконалення спрощеної системи оподаткування. Водночас під час засідання комітету було

висловлено низку зауважень та пропозицій до документів.

Зокрема, члени комітету вважають, що під час доопрацювання законопроектів до другого читання необхідно обов'язково: збільшити встановлений обсяг для сумлінних платників єдиного податку — закон повинен стимулювати роз-

виток, а не стримувати його.

Народні обранці запропонували також включити до складу робочої групи щодо опрацювання законопроектів до другого читання членів Ради підприємців.

За підсумками обговорення комітет ухвалив рішення рекомендувати профільному комітету прийняти за основу за-

ДУМКА ЧЛЕНІВ КОМІТЕТУ:

Зазначені законопроекти є регуляторними актами, тож у разі їх прийняття необхідно обов'язково провести базове відстеження їхньої результативності.

конопроекти реєстр. №№8521 та 8521-1 та на їх базі підготувати до другого читання єдиний законопроект із обов'язковим врахуванням положень проекту народного депутата Арсенія Яценюка щодо запровадження механізму

призупинення подання податкової звітності, продовження терміну призупинення і поновлення подання звітності для юридичних осіб і фізичних осіб-підприємців, які тимчасово припинили господарську діяльність.

3 1 липня хочуть підвищити зарплати

Уряд має сконцентрувати зусилля, щоб до кінця поточної сесії Верховної Ради подати всі важливі законопроекти. На цьому акцентував увагу Президент України Віктор Янукович на зустрічі з Прем'єр-міністром Миколою Азаровим. «Треба мати на увазі, що ще буде два тижні (пленарні. — Ред.), за які треба встигнути прийняти найважливіші закони».

Так, за словами М. Азарова, передусім дуже важливо ухвалити в парламенті зміни до державного бюджету на нинішній рік. «Щоб з 1 липня набрала чинності нова тарифна сітка для працівників бюджетної сфери, ми змогли здійснити підвищення заробітних плат та цілу низку інших заходів щодо соціального захисту», — сказав Прем'єр-міністр.

«Ми проситимемо Верховну Раду провести додаткове засідання, тому що є багато питань, важливих для розв'язання», — зауважив М. Азаров. Під час зустрічі Президента і прем'єра, як повідомляє прес-служба глави держави, було приділено окрему увагу візиту Миколи Азарова до Росії.

Фото Михайла МАРКІВА (прес-служба Президента України).

ДУМКИ З ПРИВОДУ

Чого чекати від оновленої пенсійної реформи?

Євген ЦАРЬКОВ, Комуністична партія:
— Тігіпко хоче просунути свою пенсійну реформу через зміну назви та законопроект за підписом уже Президента. Але що головне в цьому законопроекті: залишається підвищення пенсійного віку для жінок і для чоловіків. А також вводиться ще одна обманна структура для народу під назвою «накопичувальний пенсійний фонд». З урахуванням того, що Сергій Леонідович є власником страхової групи «ТАС», розумію його логіку: якщо буде накопичувальна система, гроші треба буде кудись збирати і хтось їх має адмініструвати. Коли будуть відрахування на пенсійні накопичувальні рахунки від двох до семи відсотків, це буде величезний капітал, яким розпоряджатимуться відповідні групи.
Ще одна ідея — що всім військовослужбовцям, правоохоронцям таки буде збільшено на десять років необхідну вислугу років для призначення пенсій. Ми виступаємо проти цієї норми. Економічне обґрунтування — що це дасть близько двох мільярдів гривень економії. Але нагадаю іншу цифру: на будівництво залізничної гілки з Києва до Борисполя уряд збирається витратити 11 мільярдів. Тому за нинішньої інфляції та показників, закладених у бюджеті, два мільярди гривень економії є неприйнятними. Ми за цей законопроект не голосуватимемо.

Анна ШЕВЧЕНКО.

Про місто розкаже віртуальний план

Депутати Новокаховської міськради прийняли рішення відкоригувати генеральний план міста, затверджений майже півтора десятиліття тому. В оновленій програмі розвитку території враховано всі вимоги нового українського законодавства, а також сучасні інформаційні технології. Власне, йдеться про ство-

рення першої в області електронної карти міста. Вартість проекту — півмільйона гривень. Тендер на його реалізацію виграв Український державний НДІ проектування міст «Діпромiсто».

— Оскільки закон забороняє протягом трьох років вносити у генплан зміни, ми повинні їх передбачити, — зауважує начальник

управління містобудування і архітектури Новокаховського міськвиконкому Микола Плюйко. Ці зміни вже окреслено. Мова насамперед про реконструкцію ветхого житлового фонду. Старі будинки «підростуть» до чотирьох поверхів, замість дахів у них з'являться мансарди.

Василь ПІДДУБНЯК. Херсонська область.

Угоди про асоціацію та зону вільної торгівлі можуть підписати вже у вересні

Прогрес у переговорах між Україною та ЄС дає всі підстави сподіватися, що вже у вересні цього року угоди про асоціацію та про зону вільної торгівлі буде підписано. Тож черговий, 17-й, раунд переговорів, який відбудеться в червні у Києві, стане вирішальним. Таку думку висловив народний депутат, перший заступник голови Комітету Верховної Ради з питань європейської

інтеграції Володимир Вечерко (ПР). Парламентарій сподівається, що сторонам вдасться підійти до фінальної точки у вирішенні всіх питань. «Адже всі спірні моменти у переговорах, по суті, пройдено», — цитує слова політика його прес-служба. Крім того, обранець упевнений: успішне завершення переговорів стане доказом відданості України євроінтеграційному курсу.

«Якщо черговий раунд переговорів з ЄС буде таким результативним, як попередній, і буде врешті-решт прийнято рішення про підписання угод про асоціацію та про зону вільної торгівлі у вересні 2011 року, будь-які дискусії щодо зовнішньополітичних прагнень України стануть просто безпідставні», — резюмував В. Вечерко.

Вл. інф.

Наука допомагає конституційному розвитку держави

Конституційний процес уже не тільки справа політиків і державних діячів, а й усього суспільства, яке шанує і охороняє власну Конституцію, розуміючи її як важливе досягнення демократії в Україні.

Особливу увагу цінностям і значенню Конституції, збереженню її стабільності завжди приділяли вчені-правознавці, які зібралися цими днями у Львові на гостинне запрошення Львівського національного університету імені Івана Франка і утворчій, дискусійній атмосфері обговорили конституційні проблеми на Всеукраїнській науково-практичній конференції, присвяченій ролі Основного Закону України в сучасній правовій державі. Провідні вчені-конституціоналісти з багатьох наукових установ не тільки привезли власні дослідження, висновки і цікаві пропозиції, але й гаряче привітали ректора університету академіка І. Вакарчука з 350-річчям ювілеєм університету, а декана юрфаку професора А. Бойко і завідувача кафедри конституційного права Л. Бориславського з 70-річчям її заснування в славетному університеті. Програма конференції була насичена гострими дискусійними темами, сміливі оригінальними пропозиціями і відчувалося, що

визначальна доповідь професора, Постійного представника Верховної Ради України у Конституційному Суді України А. Селіванова обумовила підтриманий вченими концептуальний підхід до конституційної реформи: покращувати Конституцію України 1996 року необхідно через зміни і доповнення, але не шляхом її переробки і створення нової Конституції. Цю позицію всебічно проаналізували учасники конференції, і в доповідях таких відомих вчених-конституціоналістів, як экс-міністр юстиції М. Онішук, суддя Конституційного Суду України П. Стецюк, професори В. Куйбіда В. Федоренко, голова центру політико-правових реформ І. Коліушко та багатьох інших, порушувалися проблеми, які безпосередньо стосувалися сучасного конституційно-правового життя. Науковому осмисленню піддавалися не тільки питання теорії конституціоналізму, а й політико-правові процеси щодо ефективної реалізації норм Конституції, статусу конституційної асам-

блеї, залучення народної законодавчої ініціативи, забезпечення народного суверенітету та багато інших. Схвально було сприйнято обґрунтовану позицію професора А. Селіванова про те, що сьогодні найважливіше для конституційної реформи є невідкладне запровадження її «технологічного механізму», а це вимагає проведення моніторингу юридичної конституції і за його результатів визначення «живої» Конституції, розробку Концепції, яка

була б оприлюднена для суспільного обговорення. Започаткований на львівському зібранні вчених-конституціоналістів конструктивний підхід до втілення конституційної реформи є свідченням реального внеску, який здатний сьогодні надати динамізму, нових конституційно-правових ідей конституційному процесу, ініційованому Президентом України.

Наталя ВІЛАНОВА. Фото надано Львівським національним університетом імені І. Франка.

Завідувач кафедри конституційного права доцент Любомир Бориславський, декан юридичного факультету Андрій Бойко, ректор університету професор Іван Вакарчук, професор університету професор Микола Лозинський (зліва направо).

ОФІЦІЙНО

ПОСТАНОВА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про заходи у Верховній Раді України з відзначення 20-ї річниці проголошення незалежності України

Враховуючи важливе історичне значення 20-річчя з дня проголошення незалежності України, Верховна Рада України постановляє:
1. Провести з нагоди відзначення 20-ї річниці проголошення незалежності України перше засідання Верховної Ради України на початку чергової сесії як урочисте за участю народних депутатів Верховної Ради України першого скликання.
2. Затвердити план заходів у Верховній Раді України з відзначення 20-ї річниці проголошення незалежності України (додається).
3. Контроль за виконанням цієї Постанови покласти на Голову Верховної Ради України.
4. Ця Постанова набирає чинності з дня її прийняття.

Голова
Верховної Ради України
В. ЛИТВИН.

м. Київ,
31 травня 2011 року.
№ 3446-VI.

ПРИВІТАННЯ

Народні депутати України — члени Комітету з питань Регламенту, депутатської етики та забезпечення діяльності Верховної Ради України, а також працівники секретаріату Комітету щиро вітають із 55-

річчям від дня народження народного депутата України, голову підкомітету з питань Регламенту Верховної Ради України КОЗУБА Олександра Андрійовича та бажають ювіляру

міцного здоров'я, родинного благополуччя, плідної праці, щасливої долі.

У ФРАКЦІЯХ

Комуністи просять захистити наші продовольчі інтереси

Комуністи закликають Президента підписати закон про запровадження мита на експорт зерна. Про це заявив народний депутат України, перший секретар Сумського обкому КПУ Володимир Даниленко.

ДОВІДКА:

Верховна Рада прийняла закон про введення на період до 1 січня 2012 року мита на експорт пшениці (9%, але не менше 17 євро за тонну), кукурудзи (12%, але не менше 20 євро за тонну) і ячменю (14%, але не менше 23 євро за тонну). У разі підписання закону Президентом і його опублікування в червні він набуде чинності з 1 липня.

«Унаслідок дій уряду, в системі продовольчої безпеки з'явилось вікно, і протягом місяця з України можна вільно вивозити зерно», — пояснює тривожну новину Володимир Даниленко.

Крім того, від прокуратури ліві чекають розслідування мотивів прийняття урядом рішення про скасування квот. «Уряд відверто діє всупереч продовольчим інтересам країни», — констатував парламентарій, коментуючи оприлюднену Кабінетом Міністрів постанову про скасування квот на експорт пшениці і ячменю. Квоти в розмірі 1 тисячі тонн, як повідомляє прес-служба КПУ, зберігаються лише на гречку та жито.

Духовна сила і фінансове безсилля — умови, які стали чи не головними в роботі депутатів–священиків

САМОВРЯДУВАННЯ

Свого часу на всеукраїнській конференції, присвяченій міжконфесійним та державно-церковним відносинам, були оприлюднені дані про те, що за кількістю священиків, єпископів та пасторів, які отримали депутатські мандати, Хмельниччина займає одну з лідируючих позицій у державі, — близько півсотні. Однак сказати достеменно, наскільки точною є ця цифра, виявилось проблематично. Принаймні в обласних органах влади стверджують, що народних обранців, які представляють різні конфесії, набереться не більше двох десятків. Утім, важливішим є не цифри, а той факт, чому саме духовним отцям громади довіряють свої мирські справи. І що, окрім віри, допомагає таким депутатам розв'язувати найболючіші проблеми.

Молитовник і Конституція — поруч

Кожний ранок для отця Леоніда Демчука починається, як і годиться для настоятеля церкви, зі щирої молитви перед іконами. Потім, поки не в рясі, треба обійти хазяйство. Пригадує, коли діти були меншими, треба було дбати про родину. От і тримали корову, овець, кіз, коня, не кажучи вже про дрібну птицю. А ще ж городу не одна сотка... Нині діти дорослі, самостійні, тож і потреби менші. Та й з роками тягнути таку велику господарку батюшці дедалі важче. Але все одно весь уклад сільсько-го життя лягає як на паству, так і на пастиря: у неділю та у свята — служба Бога у храмі, а у будній день — робота в полі та хліву, як і у кожного у селі.

На хрестини отця Леоніда кличуть дедалі менше і менше. Зате за панахидами справа не стоїть. Скількох односельців проводив батюшка в інший світ, уже й важко перелічити. Так ведеться, що в найважчі

хвилини саме він опиняється серед людей. Парафіянам звично шукати в нього поміч і розради. А оскільки сільське життя нині дуже непросте, то, може, ще й через це вони вирішили попросити батюшку стати сільським депутатом.

У Плужному, що в Ізяславському районі, до сільради отця Леоніда обирають уже вдруге. Запитувати, яку партію представляє, яким політичним течіям надає перевагу, якось навіть не з руки. Бо по суті своїй священик — особа аполітична, та й про будь-які кар'єрні амбіції не йдеться. Ось уже майже два десятиліття отець опікується цим приходом, зріднився з селом і людьми. Часом чи то жартома, чи всерйоз говорить, що Плужне дісталось йому як дар Господній за ... його гріхи.

Проповідями бюджет не поповнити

Минулої каденції отець Леонід був головою постійної комісії з благоустрою. Нині входить до складу комісії, що опікується проблемами сім'ї та

виховання молоді. Обидві, зізнається він, надзвичайно важливі для села. Але якщо теперішні обов'язки ближчі йому за духом і настроями, то попередні все-таки вимагали суттєвої фінансової підтримки. А її якраз найбільше і бракує сільському бюджету.

У плужнян навіть язик не повертається назвати своє село бідною відставою глибинкою. Адже свого часу тут знаходився райцентр, тож навіть після його реформування розвинена промислова та соціальна структура проіснували ще не одне десятиліття. Тепер, шоправда, від усього цього залишилися здебільшого спогади. Давно не працює завод з виготовлення кормових антибіотиків, ледь живіть сільгосптехніка. На хлібозаводі, який раніше годував ледь не половину району, різко скоротилось виробництво. Сітроцех давно не розливає солодкі напої... То хто ж наповнить місцеву казну?

Хоча, на перший погляд, виглядає вона не такою вже й малою, але все це переважно бюджетні кошти, котрі йдуть на утримання загальноосвітньої, музичної шкіл та санаторної школи-інтернату. А от дорогу підлатати, ліхтар на вулиці запалити — це вже проблема з проблем. Звичайно, якщо проповідник попросить свою паству допомогти у якійсь справі, люди не відмовлять. Але якою б не була сила віри, з церковної кафедри важко вирішити всі ті питання, котрі потребують насамперед фінансової підтримки.

— А тут ще й така біда нас спіткала, — розповів отець Леонід, — у селі згорів столітній Свято-михайлівський храм. Стільки трудилися, аби відновити його після комуністичного забуття, а буквально за пару годин на згарищі залишилась лише купа попелу. Тепер знову доведеться все розпочинати з нуля.

Спочатку було слово. Депутата

Розпочинати справи як духовні, так і мирські, від самих основ, довелося не одному священику, який взяв на себе обов'язки ще й обранця. З отцем Василем Бериндою ми познайомилися добрий десяток літ тому, коли молодий священик отримав свій приход у Хмельницькому районі. Тоді багатьох здивував тим, що не тільки займався церковними справами, але й став ... тренером місцевої дитячої футбольної команди. На футболіста у рясі приходило подивитися чимало людей. Але на спортивне поле отець Василь виходив не заради екзотики, а щоб усім показати, як потрібно працювати з сільськими дітлахами, щоб відучити їх від різних диявольських звичок і прихилити до здорового фізичного і душевного життя.

Ні футбольні заняття, ні духовні бесіди з молоддю місцевого пастиря не залишив і дотепер. Однак на проблеми своєї пастви дивиться вже з рівня районної влади. Уже втретє отця Василя обрано депутатом до Хмельницької районної

ради. Досягти якихось фінансово-бюджетних преференцій для свого округу, котрий практично збігається ще й з парафією, не вдалося, зізнається він. Але на деякі місцеві процеси разом із нинішнім сільським головою Олешинської сільради Павлом Волошановським все-таки вдалось вплинути.

Чи не вперше за багато останніх літ у штаті сільради з'явився юрист та землевпорядник, який до того працював на громадських засадах. — Чогось дивуватися, що у земельних питаннях була така плутанина, — каже отець Василь. — Тим більше, що охочих відкупити свій шмат землі поблизу обласного центру завжди було чимало. Щоб покласти край земельним питанням, вирішили прозоро розділити вільні землі між тими, хто свого часу подав заяву до сільради. Кожному із 130 заявників, переважна більшість яких наші односельці, дісталось по вісім соток. Тепер воюємо ще й за свій ліс. Свого часу він був висаджений місцевими колгоспниками, а потім опинився у власності обкомунгоспу. Тепер люди побоюються, аби не перейшов у чужі приватні руки, тож разом із однопільцями отець Василь робить усе, аби зелені території увійшли до складу сільради.

Ремонти дитячих садків, шкільні проблеми, латання доріг, вивезення сміття і утримання шкільного автобуса — всі ці житейські справи, такі важливі для мешканців п'яти навколишніх сіл, що входять до складу

сільради, тепер є турботою і священика. Як і скрізь, найбільше заважає у їх вирішенні фінансова скрутість.

І все ж таки там, де не вистачає коштів, інколи спрацьовує слово проповідника. Хочеш допомогти людям отримати гарний результат в будь-якій справі — думай, як це зробити. Для того й віддавали люди свої голоси на виборах. І від них не схватись. Їх не обманути. Бо кожного разу, повчаючи, як треба жити за законами Божиими, мусиш і сам стати зразком у їх виконанні.

Для багатьох із депутатів-священиків рішення про те, аби прийти в місцеві органи самоврядування, давалось непростим. В деяких конфесіях чітко діє правило: служителі Божі не повинні втручатись у державну владу, їх місце — лише за церковною кафедрою. Та й в інших без найвищих дозволів, чи то офіційних, чи просто на словах, не обійтись. Зрештою, у більшості церков зійшлися на тому: якщо громада довіряє і просить захистити її інтереси, то пастиря не повинен відмовити. А якщо немає довіри до партійних та державних лідерів, то кому ж іще довіритись, як не церковним пастирям.

Ірина КОЗАК.
Хмельницький.

У травні 2011 року «Голос України» опублікував такі закони:

5 травня, № 80
Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з питань міграції», № 3186-VI.

6 травня, № 81
Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо скасування свідомості про державну реєстрацію юридичної особи та фізичної особи — підприємця», № 3205-VI.

Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про дозвілну систему у сфері господарської діяльності», № 3204-VI.

11 травня, № 83
Закон України «Про внесення змін до статті 17 Закону України «Про лікарські засоби» щодо порядку ввезення в Україну лікарських засобів», № 3141-VI.

12 травня, № 84
Закон України «Про внесення змін до статті 121 Кодексу законів про працю України», № 3231-VI.

Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів» щодо імпорту та експорту спирту», № 3232-VI.

Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення порядку надання органами

опіки та піклування дозволів на вчинення правочинів щодо нерухомого майна дітей», № 3234-VI.

Закон України «Про внесення змін до статті 21 Закону України «Про рекламу», № 3235-VI.

Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію, та інвалідам» щодо державної соціальної допомоги на догляд інвалідам війни», № 3137-VI.

Закон України «Про внесення змін до Декрету Кабінету Міністрів України «Про державне мито», № 3181-VI.

14 травня, № 86
Закон України «Про волонтерську діяльність», № 3236-VI.

18 травня, № 88
Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття» щодо посилення платіжної дисципліни страхувальників та використання страхових коштів», № 3277-VI.

Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо арешту активів, що пов'язані з фінансуванням тероризму та стосуються фінансових операцій, зупинених відповідно до рішення, прийнятого на підставі резолюції Ради Безпеки ООН, та визначення порядку доступу до таких активів», № 3266-VI.

Закон України «Про оголошення природних територій міста Слов'янська Донецької області курортом державного значення», № 3245-VI.

Закон України «Про ратифікацію Угоди про державну соціальну допомогу членам сімей військовослужбовців, загиблих в Афганістані та інших державах, в яких велися бойові дії», № 3254-VI.

Закон України «Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України, Урядом Російської Федерації та Урядом Словацької Республіки про перевезення ядерних матеріалів між Російською Федерацією і Словацькою Республікою через територію України», № 3255-VI.

Закон України «Про внесення змін до статті 8 Закону України «Про оплату праці», № 3258-VI.

Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запобігання легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом», № 3267-VI.

Закон України «Про внесення змін до статті 9 Закону України «Про професійних творчих працівників та творчі спілки» щодо переважного права творчих спілок на укладання договору оренди приміщень державної або комунальної власності», № 3270-VI.

Закон України «Про внесення змін до статті 23 Закону України «Про міс-

цеві державні адміністрації», № 3272-VI.

Закон України «Про внесення змін до статті 1 Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття» щодо органів і підрозділів цивільного захисту», № 3280-VI.

Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про тваринний світ» щодо наукових досліджень у галузі охорони тваринного світу», № 3282-VI.

Закон України «Про внесення змін до додатка №3 до Закону України «Про Державний бюджет України на 2011 рік», № 3291-VI.

24 травня, № 92
Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про увічнення Перемоги в Великій Вітчизняній війні 1941-1945 років» щодо порядку офіційного використання копій Прапора Перемоги», № 3298-VI.

Закон України «Про схвалення рішення Президента України про допуск підрозділів збройних сил інших держав на територію України у 2011 році для участі у багатонаціональних військових навчаннях», № 3313-VI.

Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо орендних відносин», № 3269-VI.

Закон України «Про внесення змін до деяких

законодавчих актів України щодо інсайдерської інформації», № 3306-VI.

Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо іпотечних облігацій», № 3265-VI.

Закон України «Про затвердження Загальнодержавної програми розвитку мінерально-сировинної бази України на період до 2030 року», № 3268-VI.

Закон України «Про внесення змін до статті 2 Закону України «Про приватизацію невеликих державних підприємств (малу приватизацію)» щодо заборони приватизації приміщень, де розміщуються бібліотеки, книгарні та державні видавництва», № 3274-VI.

Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо оподаткування УЄФА», № 3292-VI.

25 травня, № 93
Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення дозвільної системи у сфері господарської діяльності», № 3261-VI.

Закон України «Про внесення змін до статті 8 Закону України «Про аудиторську діяльність», № 3273-VI.

27 травня, № 95
Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про стимулювання розвитку регіонів» щодо розширення груп те-

риторій, які визнаються депресивними, та надання їм такого статусу», № 3275-VI.

Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2011 рік», № 3315-VI.

Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2011 рік» щодо фінансування дорожнього господарства», № 3331-VI.

Закон України «Про схвалення рішення Президента України щодо напівпримирення миротворчого контингенту для участі України в наданні підтримки Операції ООН у Кот-д'Івуарі», № 3404-VI.

Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запровадження принципу державної реєстрації юридичних осіб на підставі модельного статуту», № 3262-VI.

Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення процедури започаткування підприємництва», № 3263-VI.

Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про цінні папери та фондовий ринок» щодо розкриття інформації на фондовому ринку», № 3264-VI.

Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про нотаріат», № 3271-VI.

Фракція Партії регіонів: курс на діалог із суспільством та опозицією

Події, що відбуваються нині у світі, приносять дедалі нові підтвердження того, що всім нам випало жити в дуже непростий час.

І як чітко дав зрозуміти Президент України Віктор Янукович у своєму виступі на 17-му саміті країн Центральної Європи у Варшаві — альтернативи реформам в Україні немає.

Так, на реформи нелегко зважитися, а їх проведення пов'язане з цілою низкою труднощів. Але ми обрали цей шлях і виконаємо намічене.

Слід зазначити, що останнім часом, на жаль, слово «реформа» асоціюється у свідомості багатьох українських громадян із посиленням фіскальних функцій держави, тоді як зовсім не це є метою започаткованої модернізації країни.

На жаль, ми ще не зуміли повною мірою донести до людей те, що головне в сьогоднішніх реформах — це комплекс заходів, спрямованих на створення системи стимулюючих умов для виробництва та бізнесу.

Наша команда одностайно усвідомлює, що без підтримки

більшістю населення курсу реформ, оголошених главою держави, неможливе реалізувати поліпшення економічної та соціальної ситуації в країні. А для того, щоб така підтримка була, необхідна колективна робота влади і всього громадянського суспільства. Саме на діалог і компроміс сьогодні спрямовані зусилля фракції Партії регіонів у парламенті.

Уперше за двадцять років нормою стало те, що опозиції віддані реальні інструменти впливу. Кожна середа пленарного тижня надає опозиційним фракціям можливість продемонструвати весь свій інтелектуальний політичний і законотворчий потенціал. Також опозиції дається ще один сесійний день — п'ятниця, коли уряд майже в повному складі стоїть «на килимі» у Верховній Раді і готовий разом з опозицією виробляти тактику і стратегію своєї роботи. Наскільки ефек-

тивно вдається меншості використовувати виділені їй майже 40 відсотків сесійного часу — ніхто краще за нашого виборця не оцінить...

Про те, що більшість готова підтримувати всі реальні й конструктивні законопроекти з боку опозиції, свідчить той факт, що тільки за період восьмої сесії Президент країни підписав 13 законів, внесених членами фракції БЮТ і підтриманих парламентською більшістю, і 8 законів, авторами яких є наші колеги з фракції «НУ—НС». Майже два десятки розроблених меншістю законопроектів прийнято

в першому читанні й наразі готуються до другого.

Ці перші приклади колективної відповідальної роботи вже дають результат. Сьогодні наша країна відновлюється після катастрофічного для будь-якої держави 15-відсоткового падіння ВВП, зафіксованого у 2009 році. За чотири місяці 2011-го зростання економіки перевищило п'ять відсотків. Промисловість виросла на 8,5%, сільське господарство — на 4%. За п'ять місяців цього року до скарбниці держави буде зібрано на 3,5 млрд. грн. більше, ніж планувалося. Ми очікуємо перевиконання держбюджету за підсумками першого півріччя. Україна має всі можливості завершити 2011 рік з бездефіцитним бюджетом.

Шомісяця на 1 млрд. грн. зростають доходи Пенсійного фонду України, до 12% на місяць скорочується його дефіцит. До рекордного рівня виріс «золотий запас» країни, що перевищив 38 млрд. доларів.

З огляду на ці показники Президент країни поставив перед вертикаллю влади завдання — на основі перевиконання бюджету підвищити з другого півріччя зарплати і пенсії. І це завдання буде виконано.

Утім, наведена інформація жодним чином не свідчить про те, що влада, впираючись цифрами, заплющує очі на реальність.

Ми знаємо про всі наявні труднощі — як в економічній, так і в соціальній сфері, і розуміємо, що швидко змінити ситуацію можна, тільки об'єднавши зусилля всіх фракцій. До чого не втомлюємося знов і знов закликати наших колег з опозиції.

Насамкінець хочемо попередити всіх любителів перетворювати парламент на передвиборний майданчик, а мікрофони — на інструмент брехні й політиканства: такий сценарій у сьогоднішню парламентську ніколи не пройде.

Олександр ПЕКЛУШЕНКО,
народний депутат,
заступник голови
депутатської фракції
Партії регіонів.

Виступ голови Спеціальної контрольної комісії Верховної Ради з питань приватизації Євгена Мармазова на сесії парламенту 3 червня 2011 р.

Шановний Миколо Володимировичу! Шановні колеги!

Дозвольте поінформувати про гострі питання, якими доводиться займатися Спеціальної контрольної комісії Верховної Ради України з питань приватизації.

На жаль, сьогодні мусимо говорити про численні факти порушень у ході приватизації, які стають можливими в обстановці кругової корумпованості.

Так, протягом шести років не вдається повернути народу багатомільйонне майно Севастопольського державного підприємства «Атлантика», розкрадене купкою проїдисвітів за допомогою фіктивного банкрутства.

Після продажу за вочевидь заниженою ціною й з дуже грубими порушеннями закону майна «Атлантики» потім миттєво пішов його перепродаж уже за реальною ціною й з наступним фіктивним

банкрутством фірм, які брали участь у незаконних оборудках.

Основою незаконних оборудок з майном «Атлантики» стало явно незаконне рішення Кам'янобродського районного суду м. Луганська від 2006 року.

На сьогодні поки що вдалося домогтися тільки судового визнання недійсними результатів конкурсів із продажу майна підприємства й оборудок з наступним його перепродажем.

Для цього мені довелось спрямувати 24 депутатські запити. Але до кінця питання не буде розв'язано, до-

ки Генеральна прокуратура, СБУ, Фонд держмайна фактично не діятимуть.

Аналогічна доля спіткала державне підприємство «Нікопольський трубний завод». 2008 року це підприємство також було доведено до банкрутства, а потім передано приватній фірмі, що займається розливом винно-горілчаної продукції.

Комісія доклала великих зусиль, щоб Генеральна прокуратура внесла у Верховний Суд касаційне подання про скасування судових рішень, які були прийняті, про визнання заводу банкрутом.

Але й тут до відновлення законності ще далеко. Уже три роки у Дніпропетровському господарському суді і у Вищому господарському суді України триває позов про повернення державі майна незаконно «прихвизованого» підприємства.

І весь цей час справедливого рішення че-

кають звільнені робітники (їх більш як 400 осіб), заборгованість у зарплаті яким перевищує 1 мільйон грн.

Не менш трагічна доля буровугільного підприємства «Олександріввугілля».

Свого часу Мінпаливенерго передало це підприємство так званним ефективним господарям, які практично його знищили. Але ж на ньому трудилось понад 10 тис. осіб, добувалося більше 13 млн. т вугілля й вироблялося 4,3 млн. т брикету. Рішення Комісії з урегулювання ситуації навколо «Олександріввугілля», адресовані Фонду держмайна, Кабінету Міністрів, Мінпаливенерго, Генеральній прокуратурі, — були фактично зігноровані.

У результаті цього, у місті склалася вибухонебезпечна обстановка, бо люди, які втратили роботу, доведені до відчаю, навіть немає можливості хоча б одержати трудові

книжки для оформлення пенсій і доплати.

Я привів тільки три приклади, а їх безліч. Це і Херсонський комбайновий завод, Одеський завод «Оріон» тощо. Фактично в країні склалася обстановка тотальної безвідповідальності та безкарності. Люди вже не вірять, що буде наведено порядок.

Уважаю, що стан справ з корупцією у питаннях приватизації має стати предметом розгляду на засіданні уряду, колеги Генеральної прокуратури і, можливо, Ради національної безпеки та оборони України. Тому що йдеться про серйозну загрозу національним інтересам нашої країни.

Прошу розглядати цей виступ як депутатський запит на ім'я Президента України, Кабінету Міністрів і Генеральної прокуратури України.

Відповідно до вимог законодавства народний депутат України Тищенко Олег Іванович направив до державної податкової адміністрації декларацію про доходи, зобов'язання фінансового характеру та майновий стан державного службовця за 2009–й та 2010 роки

Відповідно до декларації, загальна сума сукупного доходу народного депутата України Тищенко Олега Івановича та членів його сім'ї за 2009 рік становила: 213 112,41 грн. Зокрема О. Тищенко — 184 315,57 грн., у тому числі заробітна плата —

95 778,55 грн., пенсія за віком — 88 537,02 грн.

Володіє земельною ділянкою загальною площею 500 кв. м, садом (дачним) будинком площею 30 кв. м, квартирою 60 кв. м, гаражем 18 кв. м, легковим автомобілем Nissan-Almera (1.5 куб.

см), утримання вищезазначеного майна — 5 665 грн.

Відповідно до декларації, загальна сума сукупного доходу народного депутата України Тищенко Олега Івановича та членів його сім'ї за 2010 рік становила: 465 491,89 грн.

Зокрема О. Тищенко — 433 510,7 грн., у тому числі заробітна плата — 208 168,54 грн., матеріальна допомога — 34 850,40 грн., пенсія за віком — 190 491,76 грн.

Володіє земельною ділянкою загальною площею 500 кв. м, са-

довим (дачним) будинком площею 30 кв. м, квартирою 60 кв. м, гаражем 18 кв. м, легковим автомобілем Nissan-Almera (1.5 куб. см), утримання вищезазначеного майна — 6 290,82 грн., утримання нежитлового приміщення — 89 787,50 грн.

ОФІЦІЙНО

У зв'язку з достроковим припиненням повноважень народного депутата України Лісіна М. П. вважати недійсними посвідчення помічників-консультантів:

Клевчука Олександра Миколайовича (номер посвідчення 107/09);

Ковиліна Антона Володимировича (номер посвідчення 107/40);

Коселева Ігоря Ігоровича (номер посвідчення 107/35);

Кузнєцова Ігоря Валерійовича (номер посвідчення 107/25);

Маляр Жанни Семенівни (номер посвідчення 107/12);

Марчевського Євгена Євгеновича (номер посвідчення 107/17);

Марчука Романа Сергійовича (номер посвідчення 107/08);

Мельниченка Володимира Івановича (номер посвідчення 107/39);

Неліна Олега Володимировича (номер посвідчення 107/34);

Поливови Георгія Анатолійовича (номер посвідчення 107/22);

Романюка Анатолія Васильовича (номер посвідчення 107/31);

Сеніва Назарія Теодоровича (номер посвідчення 107/32);

Серещенка Юрія Геннадійовича (номер посвідчення 107/33);

Соловйової Ольги Борисівни (номер посвідчення 107/10);

Сухоносова Ігоря Анатолійовича (номер посвідчення 107/27);

Титаренка Юрія Дмитровича (номер посвідчення 107/19);

Шишковой Вікторії Анатоліївни (номер посвідчення 107/42).

Управління кадрів.

У зв'язку з достроковим припиненням повноважень народного депутата України Козака В. В. вважати недійсними посвідчення помічників-консультантів:

Бабенка Анатолія Миколайовича (номер посвідчення 93/05),

Боднара Віктора Васильовича (номер посвідчення 93/01),

Болоболіна Сергія Петровича (номер посвідчення 93/16),

Гладких Ігоря Веніаміновича (номер посвідчення 93/29),

Єсипенка Володимира Миколайовича (номер посвідчення 93/07),

Жаріковой Олександри Олександрівни (номер посвідчення 93/02),

Задорожного Михайла Олександровича (номер посвідчення 93/17),

Каневського Олександра Самуїловича (номер посвідчення 93/28),

Климентьєва Олександра Павловича (номер посвідчення 93/31),

Кривошшина Олексія Мефодійовича (номер посвідчення 93/12),

Крюкова Олега Митрофановича (номер посвідчення 93/15),

Кузнєцова Валерія Миколайовича (номер посвідчення 93/18),

Курбатов Андрія Вікторовича (номер посвідчення 93/13),

Курбатової Яни Михайлівни (номер посвідчення 93/14),

Лапіна Сергія Леонідовича (номер посвідчення 93/19),

Лебедюка Анатолія Григоровича (номер посвідчення 93/06),

Лізунової Олени Вікторівни (номер посвідчення 93/32),

Надюка Павла Павловича (номер посвідчення 93/08),

Науменка Петра Петровича (номер посвідчення 93/11),

Нікітіна Володимира Анатолійовича (номер посвідчення 93/30),

Онуфрієва Ігоря Станіславовича (номер посвідчення 93/09),

Павловського Євгенія Анатолійовича (номер посвідчення 93/10),

Рогова Миколи Васильовича (номер посвідчення 93/20),

Тимчук Зінаїди Петрівни (номер посвідчення 93/21),

Тимчука Олександра Михайловича (номер посвідчення 93/22),

Устінова Віктора Івановича (номер посвідчення 93/23),

Хрипун Світлани Олександрівни (номер посвідчення 93/24),

Шпарбера Ігоря Григоровича (номер посвідчення 93/25),

Янковського Артема Вадимовича (номер посвідчення 93/26),

Янковського Вадима Васильовича (номер посвідчення 93/27).

Управління кадрів.

Київський апеляційний господарський суд повернув до комунальної власності Києва чотири будинки в центрі міста (УНІАН)

Набув чинності наказ МВС, який відновлює роботу стаціонарних постів дорожньо-патрульної служби (ДПС). У 17 областях України відновлюється робота 34 таких постів (РБК-Україна)

Гірше хабара може бути тільки... хабар, який дали даремно

Хабарництво — це один з найскладніших документаних злочинів. Практично його можна виявити лише у разі заяви від того, в кого вимагають. Але нерідко буває, що й сторона, яка бере, і сторона, що дає, однаково зацікавлені в такого роду угоді. І тоді злочин залишається латентним.

Як Олексій Михайлович «спікся»

Чи не правда, знайома картина: районний архітектор не хоче ставити підпис на документі про оренду землі, керівник державної житлово-комунальної інспекції не дає дозволу на запуск тепла у квартири багатопверхівок, пожежник погрожує закрити підприємство, бо немає якихось документів. Але варто їм пообіцяти винагороду, а, простіше кажучи, — дати хабара, як одразу нерозв'язна проблема успішно зникає. Олексій Михайлович не був найвною людиною й, створюючи свій бізнес, побував у багатьох ситуаціях. Але одного разу і він «спікся».

У рідному місті Олексій Михайлович надавав послуги з ремонту автотранспорту. Він мав станцію техобслуговування з гарним обладнанням і навіть зумів придбати евакуатор. Податки сплачував справно, тому спав спокійно. Якось на своєму евакуаторі йому довелося транспортувати до міста легковий автомобіль, що потрапив в аварію. Автослюсарі відремонтували машину швидко, якісно, і власник авто їхньою роботою залишився задоволений.

Михайловича тоді зовсім не насторожив надмірний інтерес клієнта до роботи СТО. Думав, що влячана людина хоче зробити йому приємне, цікавлячись станцією: яке обладнання тут працює, скільки людей трудиться тощо. Олексій Михайлович усе розповів і показав з неприємним задоволенням. А за місяць до нього прибули двоє працівників ДПІ з перевіркою, і одним з них виявився той самий допитливий клієнт. Михайлович навіть зрадів, що буде мати справу зі знайомим. З'ясувалося: дарма. Суворий чиновник виявив у роботі фірми страшні порушення й підрахував, що бізнесменів загрожують штрафні санкції в розмірі 33 тисячі гривень. Але, побачивши розгубленого підприємця, податківцеві кинув йому «рятувальне коло»: мовляв, усе можна «утраяти»,

якщо Михайлович не пошкодує 10 тис. грн. А він, заступник начальника управління оподаткування фізичних осіб, завдяки особистій симпатії до підприємця, знизить штраф на тисячу гривень. Поторгувавшись, підприємець збив ціну до 8 тис. грн. і... звернувся із заявою до Управління СБУ в Луганській області.

Передача грошей відбувалася в кабіні того самого евакуатора, на якому Михайлович тяг у місто розбиту машину податківця. Там хабарника й затримали співробітники СБУ. Стосовно нього порушено кримінальну справу, слідство ще триває. А власник СТО незабаром після цих подій одержав повідомлення з податкових органів. Там перерахували нараховані йому штрафні санкції. Виявилось, що за допущені ним порушення податкового законодавства передбачено штраф у сумі... усього лише 127 гривень.

Віддайте мій бонус!

Попри те, що в акті хабарництва зазвичай беруть участь дві сторони: та, що дає, і та, що бере, а найчастіше виявляється, що в ситуацію залучено й багато інших людей, які, до того ж, нізащо від цього страждають. Саме такий випадок стався в Лисичанську. Одне підприємство виграло тендер на ремонт котельні за рахунок бюджетних коштів, але протягом декількох місяців не могло розпочати роботу на об'єктах, бо 35-літній чиновник держказначейства всіляко гальмував перерахування бюджетних коштів на рахунок підрядника. Почалися холоди, настав опалювальний сезон, а він продовжував зволікати. Мовляв, у договірних документах допущено істотні помилки, але є вихід — дати хабара. Усього один відсоток від суми бюджетного фінансування. Однак сума виходила чимала — 15 тис. грн. Під час її одержання горе-скарбника й затримали співробітники СБУ.

Утім на цьому справа не закінчилася. У ході слідства було доведено

причетність до злочину ще однієї посадової особи — відповідального працівника органу місцевого самоврядування, що теж хотів поживитися за рахунок тендера й теж вимагав у директора фірми свої «бонуси». Слуги народу діяли спільно й разом організували бюрократичну тяганину з приводу перерахування грошей на ремонт котельні, очікуючи одержання відсотка «за послуги». Обоє притягнуто до карної відповідальності.

Два слова про інтимність

До останнього часу хабарництво вважалося найінтимнішим зі злочинів. І зрозуміло, чому. Адже

секунд, може не відбутися. Але, як і будь-який інший різновид криміналу, корупційні правопорушення еволюціонують. Тому вимагання й одержання хабарів групами осіб сьогодні вже не є рідкістю.

Наприклад, торік співробітники УСБУ в Луганській області затримали на місці злочину начальника відділу державної виконавчої служби одного з міст області, його заступника і приватного підприємця, які втрюх вимагали хабар у інваліда другої групи. Ця людина втратила працездатність на шахті й довго не могла одержати належних регресних виплат. Нарешті суд виніс рішення, зо-

методи роботи своїх колег, тому вміло конспірують.

— Найактуальнішою є проблема хабарництва в ході проведення досудового слідства, — вважає Олександр Носуля. — Зазвичай безпосередньо пов'язана з фактами зловживання службовим становищем, фальсифікації матеріалів оперативно-службової діяльності й кримінальних справ для ілюзорного поліпшення показників. Робота з виявлення таких фактів в органах внутрішніх справ проводиться у взаємодії з підрозділом внутрішньої безпеки цього відомства. Розробляються й здійснюються спільні операції; на етапі дослідчої перевірки й

й отримували хабарі від громадян, що проходили у повідомленнях про здійснення злочинів. Потім було встановлено, що ці дії координувалися одним з їхніх керівників. Зловмисники проводили юридичну оцінку отриманих матеріалів і одночасно — перевірку матеріального становища правопорушника. А потім доповідали начальникові про те, наскільки платоспроможний «клієнт». Якщо фінансовий і соціальний статус громадянина виявлявся підходящим, його змушували платити від 1000 доларів і вище за незалучення до кримінальної відповідальності. Отримані кошти розподілялися залежно від посади. «Перевертні» використовували «просунуті» форми хабарництва й особисто жодних грошей ні від кого не одержували: вони змушували громадян перераховувати кошти на підконтрольні їм рахунки, зняття готівки з яких відбулося через посередників. У ході розробки групи були встановлені й картрахунки, й механізми злочинної діяльності, і учасники. Вони були затримані і засуджені.

Поки що в боротьбі з хабарництвом правоохоронні органи керуються головним чином ст. 368 КК України. Але в цей час у Верховній Раді проходить розгляд законопроект «Про основи протидії й запобігання корупції в Україні», що передбачає цілу низку новаций, які, по ідеї, повинні спростити роботу правоохоронцям і сильно ускладнити життя хабарникам. Вносяться зміни й у Кримінальний кодекс України. Зокрема, вони стосуються покарань за хабарництво. Однак багато чого в подоланні цього сумного явища, звичайно, залежить від кожного з нас.

Юлія ЄРЕМЕНКО,
керівник прес-служби управління СБУ в Луганській області;
Алла АНТИПОВА.
Мал. Вадима СИМИНОГИ.

ДО РЕЧІ

У старі часи вважалося, що найнеприємніша ситуація — це «залишитися з носом». «Носом» називали хабар, який несли дякові або іншій государевій людині. Якщо вона не взяла і ти «залишився з носом», виходить, проблему з органами державної влади вирішити не вдалося, або ціна питання зростає на порядок.

ніхто так не прагне до самоти в тихому, затишному куточку, як хабарник. Досить лише однієї підозри на присутність чужих очей і вух, як глибоко інтимний процес передачі конвертика із грошима, що займає усього 10—15

бов'язавши шахту сплатити інвалідові 35 тисяч гривень, однак за два роки цих грошей колишній шахтар так і не одержав. Посадові особи державної виконавчої служби зобов'язані були забезпечити виконання судового рішення, але замість цього стали вимагати в інваліда 40 відсотків від суми заборгованості, а це — 14 тисяч гривень. Посередником між громадянином і чиновниками виступав приватний підприємець-юрисконсульт. Усіх трьох співробітників СБУ затримали під час одержання незаконної винагороди. Кримінальна справа стосовно них нині перебуває в суді.

Піраміди вимагання

Особлива тема — корупційні правопорушення, вчинені співробітниками правоохоронних органів. Розкривати їх особливо важко. «Перевертні в погонах» добре знають

порушення кримінальної справи до роботи підключаються представники органів прокуратури. Особливу небезпеку являють так звані «піраміди вимагання», коли співробітники вищої ланки втягують у незаконну діяльність своїх підлеглих і вчиняють злочин їхніми руками. Саме такому факту УСБУ запобігло в Луганській області 2009 року.

Спочатку в поле зору СБУ потрапили двоє оперувано-назначених районного відділу міліції, які неодноразово вимагали

ВІД ПЕРШОЇ ОСОБИ

Заступник начальника Управління — начальник Головного відділу боротьби з корупцією й організованою злочинністю УСБУ в Луганській області Олександр Носуля:

— Що складніше регуляторне середовище для ведення господарської діяльності — дозвільні, погоджувальні процедури, механізми оподаткування, оренди, землекористування, тим більше підстав одержують представники державних органів для вимагання хабарів і здійснення корупційних дій.

Батьки загиблих в аварії студентів вимагають покарати водія за вбивство

ПРОДОВЖЕННЯ ТЕМИ

Двоє 20-річних студенток і 24-річний хлопець опинилися під колесами п'яного водія під час прогулянки на вулиці Зодчих у Вінниці. Молоді люди йшли не проїжджою частиною і навіть не по пішохідному переходу. Вони перебували на тротуарі, коли на них задула великий швидкості налетіла іномарка. Удар був настільки несподіваний і сильний, що всі троє загинули на місці пригоди.

Жахлива аварія трапилася ввечері 16 травня. Після того експертиза встановила, що 27-річний водій іномарки, ревізор однієї з держустанов, був п'яний. За інформацією відділу зв'язків з громад-

ськістю обласної міліції, концентрація алкоголю в крові водія становила 1,8 проміле при допустимій нормі 0,2 проміле, а в сечі вона була ще вища — 2,9 проміле. Водій залишився живий. Нині він перебу-

ває в лікарні з травмами середньої тяжкості.

Кримінальну справу порушили за фактом скоєння ДТП внаслідок порушення правил безпеки руху. Однак батьки не погоджуються з цим. На їх прохання скликали пресконференцію, де вони заявили, що вимагають від слідчого перекваліфікувати статтю, за якою порушена кримінальна справа.

Батько, який втратив 20-річну донечку Тетянку (вона навчалася у Вінницькому торговельно-

економічному інституті), Олексій Нестеров, вважає, що в даному випадку автомобіль використали як знаряддя вбивства. «Так само, як автомат, пістолет, ніж і т. д., — каже пан Олексій. — Їх використовують для вбивства, а чому те саме не можна сказати про автомобіль?»

— Наших дітей уже не повернути, — продовжує О. Нестеров. — Ми робимо це не заради помсти. А тільки для того, щоб надалі запобігти подібним ви-

падам, коли п'яні, обкурені сідають за кермо і спрямовують автомобілі на людей.

— Як людина, я розумію батьків загиблих дітей, — каже начальник відділу розслідувань ДТП обласної міліції Олександр Тютюнник. — Однак слідчий не може розцінити цей факт як навмисне убивство. Є закон. Є Кримінальний кодекс. Його 286-га стаття передбачає покарання за порушення правил дорожнього руху, що призвели до

смерті людей, строком від п'яти до десяти років».

Олександр Тютюнник додав, що в даний час триває розслідування, вивчаються всі деталі аварії, зокрема, факти, зафіксовані камерами спостереження, які працювали в даному районі. «Якщо буде доведено, що водій скоїв наїзд з метою помсти, тоді можна буде говорити про перекваліфікацію злочину», — наголошував представник міліції.

Віктор СКРИПНИК.
Вінницька область.

Квартирне питання, або Як сьогодні платити податок під час продажу нерухомості

Нове законодавство

Податковий кодекс (ПК), що набрав чинності з початку року, змінив порядок оподаткування операцій з нерухомістю. Тим, хто планує продати квартиру чи землю, потрібно бути уважнішими, адже відтепер продавець самостійно нараховує та сплачує податок (раніше відповідальним за це був нотаріус). Змінилися й умови, за яких податок не стягується.

Правило «трьох років»

До прийняття кодексу діяло правило, відповідно до якого перший продаж нерухомості в році не оподатковувався. Усі наступні операції того ж продавця протягом року оподатковувалися за ставкою 5%. Тобто, якщо з 1 січня по 31 грудня ви продали дві квартири, оподатковувався лише другий продаж, за першим платити не треба було.

Те саме правило залишилося і в ПК, однак з одним істотним уточненням. А саме — не оподатковується продаж тільки тієї нерухомості, що перебуває у власності продавця більше трьох років. Якщо власник захоче продати квартиру, якою володіє менше трьох років, тоді немає значення — чи це перший продаж, чи ні — він буде зобов'язаний сплатити 5% податку. Мотиви, що спонукали законодавців на таке нововведення, зрозумілі — людина, яка використовує нерухомість суто для власних потреб, не так часто нею «торгує», тож ця норма її жодним чином не торкнеться. Натомість ті, хто заробляє на нерухомості — купує та перепродує, — частіше платитимуть до казни. Все абсолютно логічно і справедливо. Та як бути із ситуацією, коли частина нерухомості перебуває у власності менше трьох років, а інша — більше. Приміром, подружжя мало у власності по половині квартири. Чоловік помер, дружина успадкувала його половину і стала повноправною власницею всієї квартири. Як платити податок під час продажу? Своєю половиною вона володіє більше трьох років, чоловіковою — менше.

З цим запитанням ми звернулися до податкової й отримали таку відповідь: потрібно заплатити 5% від вартості всієї квартири. Але ж це несправедливо, заперечили ми, половиною квартири продавець володіє більше трьох років. На що податкова пояснила свою логіку — квартира продається як цілісний об'єкт. Ним продавець володіє (як цілісним об'єктом) менше трьох років, тож і податок потрібно заплатити з повної суми. Переконливо? Не надто.

Для зменшення податкових витрат у цій ситуації можна прода-

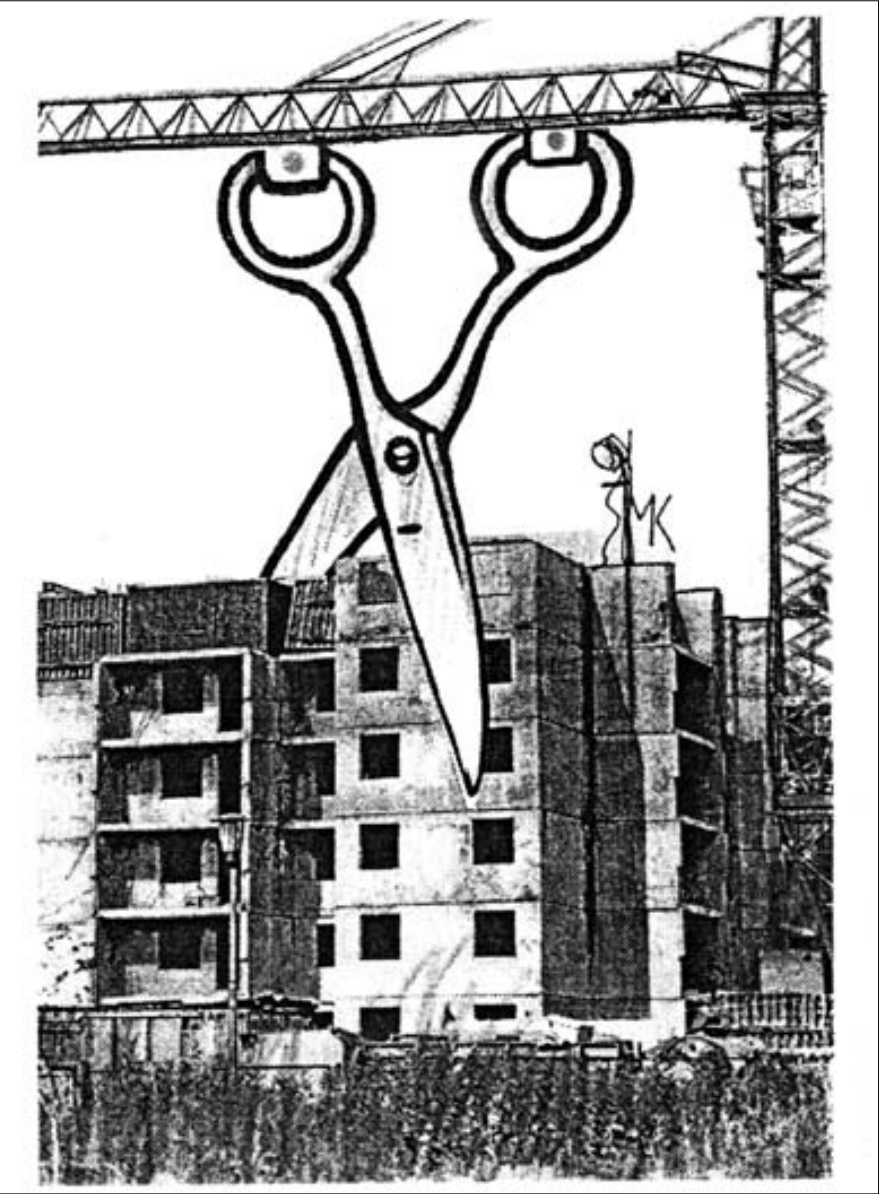
ти квартиру частинами. Ось тільки грошей і зусиль зекономити навряд чи вдасться, адже для оформлення двох договорів замість одного продавець буде змушений зібрати два пакети документів, удвічі більше сплатити за послуги нотаріуса. Та й покупець може відмовитися, адже реєструвати право власності на квартиру потрібно буде двічі. Є підстави вважати, що таких неоднозначних моментів у процесі виконання правила «трьох років» буде ще достатньо, і відповідна стаття обросте цілою низкою змін, доповнень та роз'яснень.

Є в кодексі ще одна новація, що стосується сплати податку з продажу нерухомості. Раніше власник, який мав намір продати квартиру площею більше 100 квадратних метрів та був звільнений (у зв'язку з першим продажем) від 5-відсоткового податку, повинен був сплатити 1% від вартості, що пропорційна перевищенню. В нових податкових правилах цієї норми більше немає.

Рахуймо уважно

Обов'язок сплатити податок при укладенні договору купівлі-продажу нерухомості покладається на продавця. 5-відсотковий податок вираховується із вартості, зазначеної в договорі купівлі-продажу. Ціна, за яку продається квартира або інше приміщення, загалом, визначається за домовленістю сторін. Однак є застереження — вона не повинна бути нижчою за оцінку, яку проводить, пряма мова: «визначений законом орган». Так записано в чинному нині ПК, так було записано в законі «Про податок з доходів фізичних осіб», що діяв до набрання чинності кодексом. Але закону, який регулював би питання оцінки квартир та приміщень для їх продажу, а найголовніше — визначав би, який саме орган уповноважений її проводити, як не було так і немає. Добре, що податкова роз'яснила, як бути у цій ситуації, і на початку року видала лист, де вказала: оцінювачем може вважатися бюро технічної інвентаризації, а ціна договору не повинна бути меншою за ціну, вказану в довідці або витязі БТІ. Така ситуація з квартирами, будівлями та приміщеннями. Якщо продається земля — застосовується закон «Про оцінку земель», відповідно до якого ціна за землю в договорі не повинна бути меншою за експертну оцінку. Таку оцінку проводять спеціально ліцензовані оцінювачі, котрі визначають її ринкову вартість.

Часто оцінка БТІ (а іноді й експертна оцінка) є меншою від реальної суми коштів, що передається покупцем продавцеві при укладенні договору. Поширеною є практика, коли для зменшення суми податку сторони домовляються і в договорі пишуть ціну

об'єкта меншу, ніж це є насправді. Ініціатором такої незаконної змови частіше виступає продавець, адже саме він повинен сплатити податок. Натомість, ризикує в цій ситуації не він, а покупець. Чому? Пояснимо на прикладі. За придбану квартиру покупець передає продавцю 500 тисяч гривень. При цьому в договорі записали вартість з довідки БТІ — лише 50 тисяч.

Покупець стає щасливим власником оселі та через певний час дізнається, що продавець знайшов формальні зачіпки і звернувся до суду з позовом про визнання договору купівлі-продажу недійсним.

Суд задовольняє позов та виносить рішення: покупець повинен повернути квартиру, а продавець — гроші. Скільки грошей? Правильно — рівно стільки, скільки зазначено в договорі — 50 тисяч гривень. Щоб не потратити у таку халепу, саме покупець повинен рішуче наполягати, щоб у договорі була записана реальна вартість майна.

Самим податком не відкараскаєшся

При укладенні договору купівлі-продажу нерухомості, крім податку, сторони повинні сплатити державне мито. Його розмір визначається Декретом Кабміну «Про державне мито» та становить 1% від вартості майна. Хто

саме сплачує мито — сторони визначають за домовленістю, можуть розділити суму навпіл та сплатити кожен свою половину. Крім цього, покупець сплачує внесок до Пенсійного фонду (ПФ) — він також дорівнює 1% вартості майна. Але це стосується лише продавця квартир або інших приміщень, при операціях із землею внесок до ПФ не сплачується.

На практиці буває так, що сторони не надто переймаються вимогами закону про те, хто і які саме платежі має сплатити, та домовляються, як то кажуть, на словах. Ти платиш цю суму, а я — іншу. Часом додають усі платежі (5% податку, 1% держмита та 1% внеску до ПФ) і ділять витрати навпіл. А буває, що покупець так зацікавлений придбати майно, що сплачує і держмито, і внесок до ПФ, і податок за продавця. Та хай би як там було, потрібно чітко пам'ятати — у квитанціях про оплату має стояти прізвище тієї особи, яка по закону повинна здійснити платіж. Отож повторимо ще раз: у квитанції на сплату податку як платник має зазначитися продавець, у квитанції на сплату внеску до ПФ — покупець. Лише у випадку із держмитом усе залишається на розсуд сторін.

Попереджений — озброєний

Держава суворо карає за ухиляння від сплати податків — за це можуть оштрафувати, за це можуть, навіть, позбавити волі. Уникнути сплати під час продажу нерухомості майже неможли-

во. Кожні три місяці нотаріус звітує в податковій про те, яке майно продавалося, ким і за скільки. Тож бути чесним — тут найкраща політика. Питання лише в тому, щоб усе зробити правильно та не стати «злісним неплатником» випадково й мимоволі. Для цього декілька порад.

Податок, внесок до ПФ та держмито сплачуються до укладення договору. Незважаючи на те, що оригінали квитанцій часто передаються нотаріусу та зберігаються в архіві, відповідальними за «розрахунок» з державою є сторони договору (продавець відповідає за сплату податку, покупець — за внесок до ПФ). За новими податковими правилами нотаріус лише перевіряє факт сплати коштів, усі інші турботи лягають на плечі сторін — вони повинні правильно вирахувати суми, що підлягають оплаті, перевірити правильність банківських реквізитів, на які сплачуються кошти. Для цього варто не лише «поритися» в інтернеті — там може бути застаріла інформація, а й звернутися до податкової і Пенсійного фонду та уточнити реквізити для сплати особисто. Звертатися найкраще до районних відділень за місцем укладення договору, тобто робочим місцем нотаріуса. З оплачених квитанцій зробіть копії та збережіть їх. Хто знає, може, в майбутньому вам треба буде довести, що ви є законотворчим платником податків.

**Ярослав
ГРУЩИНСЬКИЙ.**
Мал. Миколи
КАПУСТИ.

За неправдиву рекламу доведеться заплатити

Вищий господарський суд України підтвердив правомірність рішення Житомирського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України про притягнення до відповідальності ТОВ «Гранд Бізнес Груп» за розповсюдження інформації, що вводила в оману. З реклами, яка публікувалася в засобах масової інформації, у споживачів створювалося враження, ніби позику в цієї фінансової компанії можна отримати швидко й одразу — достатньо пред'явити паспорт та довідку про присвоєння ідентифікаційного номера, а справжні умови отримання позик замовчувалися. Зокрема, нічого не говорилося про терміни отримання коштів у позику, види та розміри обов'язкових платежів, необхідність їх сплати до отримання позики та після її отримання, кількість та розмір цих платежів, розмір відсотків за користування позику. За це в липні минулого року Житомирське обласне територіальне відділення АМК оштрафувало ТОВ на 17 тисяч гривень. Вищий господарський суд України залишив без змін рішення першої та апеляційної інстанцій, якими відмовлено у задоволенні позову ТОВ «Гранд Бізнес Груп» про визнання недійсним рішення про накладення штрафу.

Олексій КАВУН.

Адвокат стріляв у свою клієнтку

Такого ще не було: замість допомоги своїй клієнтці, адвокат намагався її... застрелити. Цього адвоката жінка найняла за рекомендацією знайомих. Характеризували його як досвідченого юриста й сумлінну людину. Ці якості адвокат продемонстрував з першого знайомства, запропонувавши скласти офіційний договір і оформити доручення. Коли документи були готові й підписані, жінка передала юристові гроші — гоно-рар в 10 тисяч доларів. Але через чотири дні адвокат зник, так і не почавши працювати з дорученою йому справою. Його пошуки тривали кілька місяців. Якось жінка випадково зустріла свого адвоката у місті. За її словами, вона запропонувала поговорити і з'ясувати відносини, однак адвокат, недовго думаючи, дістав зброю і вистрелив у неї. Кілька куль застрягли в автомобілі потерпілої, інші просвістили повз жінку, тільки обпалили волосся на голові й руку. Після інциденту клієнтка звернулася до міліції. Справу вже передано до суду. Як з'ясувалося, таке шахрайство за цим адвокатом спостерігалось вже не раз.

Алла АНТИПОВА.

Луганськ.

Представник комунальної служби відповідатиме в суді за обвалення козирка під'їзду

Прокурор Куйбишевського району Донецька затвердив обвинувачувальний вирок у кримінальній справі за фактом обвалення козирка під'їзду, що призвело до смерті підлітка. Трагедія сталася у вересні минулого року. Ще двоє дітей, які потрапили під обвал, отримали тяжкі травми. Справу спочатку порушили за порушення правил безпечної експлуатації будівель і споруд, але в процесі слідства склад злочину був перекваліфікований на статтю «службова халатність». Як повідомили «Голосу України» у прес-службі обласної прокуратури, обвинувачення пред'явлено посадовій особі комунальної служби, до обов'язків якої входив контроль за станом будівель. При цьому встановлено, що комунальник знав про аварійний стан козирка і не вжив заходів для усунення небезпечної для життя ситуації. Кримінальну справу направлено до суду.

Ліна КУЩ.

У Харкові на Університетській гірці висадили клумбу з логотипом Євро-2012 (Інтерфакс-Україна)

Президенти України і Росії Віктор Янукович і Дмитро Медведєв зустрінуться восени в Донецьку, повідомив глава МЗС РФ Сергій ЛАВРОВ в інтерв'ю радіостанції «Ехо Москви»

Свято пройшло під знаком полуниці і туризму

У ці вихідні місто Черкаси відзначало свій 725-й день народження. І вже втретє в його рамках відбувся традиційний полуничний фестиваль, кульмінацією якого стало 40-метрове полуничне жезле, щедро оздоблене цією ягодою (на знімку). А загалом заходи проходили на багатьох майданчиках міста. Тож іще зранку на них почали стікатися містяни. На заваді не стала навіть неймовірна спека.

Одним було цікаво відвідати стіну фотозображень, де на тлі силуетів черкаських будівель і дніпровських краєвидів кожний міг знайти і своє зображення. Для цього три місяці тому у місті розмістили волонтерські пункти, там можна було сфотографуватися або ж принести власний знімок чи, приміром, фото свого дідуся-фронтовика. Потім зображення переносилося на плитку. А в День міста кожен, хто її замовив, прийшов до Долини троянд і власноруч вмонтував плитку в спеціальний стенд.

— Мета цього проекту — об'єднати черкашан в одну велику родину, плем'я, громаду. Щоб кожний усвідомив себе не лише мешканцем Черкас, а й громадянином міста, — поділився думками з журналістами міський голова Сергій Одарич. Він також зазначив, що крім сучасників — сусідів, друзів, знайомих — на стенді можна розгледіти ще й обличчя славетних предків черкашан — Байди Вишневецького, Василя Симоненка, Данила Нарбута тощо.

До речі, у підсумку, завдяки вдалому розміщенню і підбору кольорової гами на мозаїці чітко читається «Ми — Черкаси!». Фотогалерея, обіцяють організатори, простоїть у Долині троянд до зими, а потім її перенесуть у закриті приміщення. А кошти, що їх виручили від продажу плиток, підуть на упорядкування міста.

Загалом же у Черкасах стало вже доброю традицією після кожного дня народження залишати

місту подарунок. Так, щоразу після фестивалю дерев'яних скульптур їх передають до парків, скверів, а також місцевого зоопарку. А поки що в суботу і неділю всі могли спостерігати, як дерев'яні колоди перевтілюються на казкових персонажів, та отримати майстер-класи.

Не обійшлося на День міста і без виставки туроператорів. Вона розмістилася на площі торгового центру «Хрещатик-Сіті». Поруч також працювала

«Весела вулиця», де майстри з різних областей, а також черкашани презентували різноманітні художні вироби та показували майстер-класи, а супроводжував це фольк-фестиваль.

Останніми роками в Черкасах неабияку увагу приділяють туризму. Міський голова С. Одарич каже, що це правильний крок, адже історичні та кліматичні переваги і раніше приваблювали сюди курортників. Тим паче що місту на Дніпрі є що запропонувати гостям, а надто якщо проїхатися областю, де кожний куточок дихає історією, а на кожному кроці оживають давні традиції та звичаї. Так, у

Чигирині — столиці першої української козацької держави і резиденції гетьмана України — Богдан Хмельницький приймав послів із багатьох держав. Із Суботова, де Богдан Хмельницький народився і де, за свідченням літописців, його поховано в Ільїнській церкві (на знімку), гетьман керував визвольною війною українського народу 1648—1654 років. До речі, це вона зображена на п'ятигривневій купюрі. Тут він підписував свої універсали до народу. А в Холодному Яру поблизу хутора Буда, мешканців якого фашисти живцем спалили за співпрацю з партизанами, можна доторкнутися до 1000-літнього ду-

ба, званого в народі Залізнякавим. А мальовнича місцевість Кам'янки надихала на творчість самого Пушкіна, де він побував двічі і написав тут кілька своїх творів.

Кам'янка також була впродовж 28 років домівкою для славетного Петра Чайковського. Саме тут уперше прозвучала музика його опери «Євгеній Онегін». Та найбільше черкашани пишуться своїм земляком Тарасом Григоровичем Шевченком. Чи не в кожному селі є місця, що так чи інакше пов'язані з Великим Кобзарем, не кажучи вже про мекку всіх туристів — Канів.

Марина КРИВДА.
Фото автора.

Інваліди збираються перекривати дороги

Представники кримської влади та громадські організації інвалідів виступили проти наміру ЗАТ «Укрпрофоздоровниця» передати спеціалізований санаторій ім. М. М. Бурденка (м. Саки) іншому власникові. Питання обговорювалося в ході засідання на базі зазначеного санаторію, в якому взяли участь керівництво «Укрпрофоздоровниці», представники Міністерства курортів і туризму Криму, Міністерства праці та соціального захисту АРК, міської влади міста Саки, трудовий колектив санаторію, громадські організації інвалідів-спинальних.

Голова правління «Укрпрофоздоровниці» Микола Субота заявив про намір передати сакський санаторій Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві і профе-

сійних захворювань. За словами заступника голови Федерації профспілок України Сергія Українця, передача санаторію ім. Бурденка зазначеному фонду дасть змогу залучити фінансо-

ві ресурси, що забезпечить розвиток санаторію. За словами київських представників, санаторій не буде репрофільовано, відчуження земель не планується, а трудовий колектив оздоровниці буде збережено.

У свою чергу, заступник міністра курортів і туризму Криму Ігор Котляр пояснив, що обсяг реалізації послуг у санаторії збільшився на 15 відсотків. Крім того, він сплатив у місцевий бюджет майже на 1 млн. грн. податків більше,

ніж у 2009 році, санаторій отримав балансовий прибуток в обсязі 1,4 млн. грн., що майже на 700 тис. грн. більше, ніж у 2009 року, тощо. «На сьогодні санаторій працює стабільно. Заборгованості у зарплаті та перед Пенсійним фондом не має, тому говорити про фінансову нестабільність некоректно», — підкреслив І. Котляр.

Кримський чиновник нагадав, що, зважаючи на безліч негативних прикладів, люди сьогодні не вірять у те, що за зміни власника поліп-

шиться ситуація і будуть збережені колектив і профіль санаторію.

Трудовий колектив санаторію ім. Бурденка та інваліди обурилися тим, що представники з Києва не змогли відповісти на запитання, кому конкретно планується передати санаторій: Фонду соціального страхування чи передбачається створити при цьому фонді якийсь підприємство. Представники громадських організацій інвалідів виступили категорично проти передачі санаторію ім.

Бурденка й заявили, що у разі прийняття такого рішення «жорстко заявлятимуть про себе», включаючи перекриття доріг, мітинги та акції протесту. За словами інвалідів, акції протесту будуть організовані не тільки в Криму, а й в інших регіонах. Нагадаємо, санаторій імені Бурденка у Саках спеціалізується на лікуванні спинальних хворих, інвалідів з тяжкими пошкодженнями хребта, із травмами периферичної нервової системи тощо.

Георгій ВЕРБЕС.

Постраждалих від батьківської недбалості дітей рятують лікарі та еменесники

Біда сталася минулими вихідними у Мелітополі. Батько бавився з дворічним сином, і нічого кращого не придумав, як поставити малюка на підвіконня. Тількино дорослий на мить відвернувся, дитина рушила до антимоскітної сітки і випала з вікна. Нині стан хлопчика стабільно тяжкий — струс мозку і забиття хребта. В іншому випадку, вже в Хортицькому районі Запоріжжя, двоє дворічних дітей — хлопчик і дівчинка — залишилися самі у квартирі. Мати наче вийшла на хвилику з дверей, але несподівано спрацював замок, ключі від якого залишилися в помешканні. Через те довелося викликати рятувальників, щоб виручити фактично кинутих напризволяще дітей. За допомогою висувної драбини фахівці МНС зайшли на балкон другого поверху, а далі відкрили двері квартири зсередини. Конфлікт у такий спосіб було вичерпано. Варто додати, що тижнем раніше в Запоріжжі протягом дня з вікон четвертого поверху випало двоє дітей — один випадок закінчився смертю 5-річного хлопчика.

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.

Запоріжжя.

ФОТОФАКТ

Театральний сезон Волинського музично-драматичного театру завершився «Лісовою піснею».

Фото Валерія БЕЛОВА (Укрінформ).

Президент Ємену отримав численні опіки

У ході атаки на президентський палац у Ємені президент країни Алі Абдула Салех отримав опіки 40 відсотків поверхні тіла. У нього також діагностовано ушкодження легені, повідомляє CNN. На думку представників адміністрації США, серйозність отриманих травм ставить під питання повернення Салеха в Ємен, звідки він вирушив на лікування до Саудівської Аравії.

Єменська опозиція виступає проти повернення Салеха в країну. Швидше за все, главу Ємену змусять прийняти пропозицію Ради співробітництва арабських держав Перської затоки, відповідно до якого Салеху гаранту-

ють імунітет в обмін на те, що він піде із влади. Тим часом, за інформацією The Guardian, в умовах ескалації насильства в Ємені британська влада готова послати в країну спецназ морської піхоти для еваку-

ації підданих Великобританії. З цією метою до берегів країни спрямовано корабель підтримки королівських ВМС із 80 командос на борту. Жертвами заворушень у Ємені з кінця травня вже стали кілька сотень осіб.

На знімку: прибічники антиурядових сил Ємену святкують рішення віце-президента країни Абд-Раббу Мансура Хаді вивести урядові війська зі столиці.

Фото Сінхуа/Укрінформ.

Іран уперше відрядив підводні човни в Червоне море

Іран спрямував свої підводні човни на патрулювання Червоного моря. Як повідомляє Agence France-Presse, це перша така операція для іранських ВМС. За повідомленнями іранського агентства Fars, перед субмаринами поставлене завдання збирати інформацію, у тому числі про бойові кораблі потенційного ворога. Агентство відзначає, що підводні човни раніше несли бойове чергування у водах Аденської затоки, де орудують сомалійські пірати. Скільки саме човнів вирушило в Чер-

воне море, а також їхній тип, не уточнюється. На озброєнні іранських ВМС перебуває вісім підводних човнів. Це три радянські субмарини проекту 877 «Палтус», куплені на початку 1990-х років, іранська «Наханг», отримана в 2006 році, а також чотири човни класу «Гадир» 2010 року. Похід іранських підводних човнів на Червоне море — не що інше, як демонстрація могутності з боку Ірану, що позиціонує себе як провідна військова держава на Близькому Сході, підкреслює

AFP. При цьому такі дії Тегеран робить не вперше. У лютому 2011 року іранські кораблі здійснили похід за останні роки. Фрегат «Алванд» і корабель постачання «Харг» ВМС Ірану з дозволу Єгипту пройшли через Суецький канал, увійшли в Середземне море й дісталися Сирії. Цей похід через Суец у Середземномор'я, що викликав обурення в Ізраїлю, став першим для ВМС Ірану з 1979 року, коли в країні пройшла ісламська революція.

В аеропортах установлять сканери для очей

Міжнародна асоціація повітряного транспорту розкрила плани з прискорення роботи системи безпеки в аеропортах. Як повідомляє Associated Press, йдеться про впровадження сканерів рай-дужної оболонки ока.

Як стало відомо на щорічній конференції Міжнародної асоціації повітряного транспорту, нова система порівнюватиме відскановане зображення очей пасажира з даними, що містяться в електронному чипі його паспорта. Такий захід покликаний виявити потенційно небезпечних пасажирів і значно скоротити час проходження контролю безпеки.

За даними AP, системі почнуть установлю-

вати в повітряних терміналах у найближчі п'ять років.

Як повідомляє The Consumerist, нова система, випробування якої має початися в найближчі півтора року, являтиме собою три тунелі-сканери, що розділяють пасажирів за категоріями. До першої категорії належатимуть «відомі» пасажирів, що вже проходили попередню перевірку.

Другій групі «звичайних» пасажирів доведеться додатково пройти детектор слідів вибухівки і сканування взуття.

До третьої групи потраплять пасажирів, що викликали підозру в служби безпеки аеропорту.

Польща в епіцентрі стихії

Польща вже відчула перші наслідки кількох днів високих температур. Над територією країни сформувався циклон, що налякав мешканців різних регіонів нетиповими смерчами, які поляки називають «повітряними трубами».

Тепер там підраховують збитки, завдані раптовими грозовими дощами, які місцями супроводжувалися градом та шквалами. Найбільшої шкоди стихія завдала мешканцям західних, південних та центральних регіонів Польщі. Міські комунальні служби Варшави нині

займаються «великим прибиранням» — усувають десятки вирваних з корінням дерев, поламані стовбури та гілля, фрагменти звукоізоляції уздовж міських доріг, пінопласт, яким були утеплені будинки, а подекуди відновлюють зірвані дахи. У сільських населених пунктах поблизу

Радома (що, як і Варшава, входить у Мазовецьке воєводство) смерч та сильний поривчастий вітер зірвали дахи з 20 будівель господарського та житлового призначення, кілька осіб отримали поранення. У Куявсько-Поморському воєводстві (захід країни) продовжуються пошуки рибалок-любителів, яких буря застала посеред озера Гопло.

Прикордонне з Україною Малопольське воєводство також опинилося в зоні дії цик-

лону, який залишив «на згадку» поламані дерева і пошкоджені лінії електропередач, зокрема, в районі Кракова, Велічки та Нової Гути.

Команди пожежної охорони, які у Польщі виконують завдання МНС, оперативно допомагають населенню постраждалих регіонів ліквідовувати наслідки стихії, оскільки дощово-грозова погода прогнозується до кінця тижня. Синоптики говорять про ймовірність руху цього цик-

лону за межі країни — на схід.

Загалом «літаючі» дерева і дахи дедалі частіше стають звичайним явищем для частини регіонів Польщі, які останніми роками засвоюють на практиці колись теоретичні знання про смерчі та їх наслідки. На відміну від американських торнадо, «повітряні труби» у Польщі характеризуються вузькою смугою руйнувань (завширшки 200—250 метрів), а також частотою появи впродовж року (від 8 до 15 разів).

Іван КОЗЛОВСЬКИЙ.
Варшава.

ФОТОФАКТ

879 мешканців столиці Непалу — Катманду зібралися в лісі на околицях міста, щоб потрапити до Книги рекордів Гіннеса. Протягом двох хвилин учасники обіймали дерева, тим самим закликаючи людей берегти довкілля.

Фото Сінхуа/Укрінформ.

Викид радіації під час аварії на «Фукусімі-1» недооцінили удвічі

Агентство з ядерної та індустріальної безпеки Японії оприлюднило результати експертизи, згідно з якою кількість радіоактивного матеріалу, викинутого в атмосферу в перші дні після серії аварій на АЕС «Фукусіма-1», була удвічі більша, ніж вважалося раніше, повідомляє агентство «Кіодо».

Таким чином, у перші дні кризи на «Фукусімі-1» викид радіоактивних речовин в атмосферу становив до 770 тисяч терабеккерелів. У ході експертизи було встановлено, зокрема, що з другого реактора виділилося більше небезпечних речовин, ніж передбачалося раніше. За даними, що наводилися раніше, загальний викид радіоактивних речовин на «Фукусімі-1» становив від 370 тисяч до 630 тисяч терабеккерелів.

Експерти також опублікували результати власної оцінки стану стрижнів першого, другого і третього реакторів після аварії. Зокрема, було зроблене припущення, що процес розплав-

лювання стрижнів у першому й другому енергоблоках відбувався швидше, ніж оцінювали експерти компанії-оператора «Фукусіми-1» Терсо. Відповідно до заяви атомників, розплавлене паливо в першому реакторі проникло в корпус енергоблока близько 20:00 за місцевим часом 11 березня 2011-го — приблизно за п'ять годин після землетрусу. Подібний процес у другому реакторі відбувся пізніше увечері 14 березня. І ці дані не співвідносяться з обчисленнями Терсо. За заявою компанії-оператора «Фукусіми-1», корпуси першого й другого енергоблоків були пошкоджені 12 і 16 березня, відповідно.

ПЛАНЕТА

Китай придивляється до пострадянського простору

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Візит такого рівня не випадковість: в останні десять місяців відносини між Києвом і Пекіном розвивалися дуже динамічно. У вересні 2010-го Віктор Янукович відвідав Китай з першим державним візитом. Тоді в Пекіні підписали 13 двосторонніх українсько-китайських документів про співробітництво в різних галузях. Як повідомив журналістів глава нашої держави, всього в рамках підписаних угод Україна може залучити інвестиції на суму не менш як 4 мільярди доларів. «Ми домовилися з головою Ху Цзіньтао про те, що виберемо зручний час, і наші співробітники вже найближчим часом підготують нову стратегічну угоду, що відкриє фактично новий період часу у відносинах між Україною й Китаєм», — додав Віктор Янукович. І вже у квітні цього року Прем'єр-міністр Микола Азаров відвідав Китай. Тоді стало відомо, що в 2010 р. товарообіг між Україною і Китаєм зріс майже на 44%, перевищив 6 мільярдів доларів.

Варто сказати, що останнім часом Пекін з великим інтересом ставиться до ослабленої кризою європейської економіки. У листопаді минулого року Ху Цзіньтао відвідав Францію та Португалію. Зокрема, за підсумками переговорів із президентом Ніколя Саркозі було підписано угоди про торговельно-економічне співробітництво на загальну суму двадцять мільярдів євро. А за оцінками політологів, візити Ху Цзіньтао до Франції та Португалії допомогли не тільки зміцнити двосторонні зв'язки, а й стимулювали розвиток відносин Китаю з Європою.

Тетяна ПАСОВА.

Ви маєте право на доступ до Інтернету!

Організація Об'єднаних Націй визнала право на доступ до Інтернету одним з невід'ємних прав людини. Про це повідомляє Mobiledia з посиланням на доповідь ООН. Таким чином, відключення конкретних регіонів від всесвітньої мережі з червня 2011 року вважається порушенням прав людини. Автори повідомлення зазначають, що резолюція ООН була прийнята 3 червня, коли без Інтернету залишилася Сирія, де тривають зіткнення між опозицією й урядовими військами.

Відповідно до документа, прийнятого ООН, поширення інформації в мережі повинне бути максимально вільним, обмежуючись лише тими ситуаціями, коли воно може призвести до порушення чийсь-будь прав. Як приклад такої ситуації наводяться виитоки даних внаслідок кібератак.

Учора помер Посол України у Пакистані Ігор Пасько. Причина смерті — інфекція, яка дала ускладнення. Дипломату було 54 роки (УНІАН)

У результаті пожежі у селищі Гончарівське Чернігівського району знищено 18 приватних сараїв, 5 легкових автомобілів та 3 одиниці мототранспорту. Завдяки зусиллям підрозділів МНС вогонь не розповсюдився на лісовий масив та на інші 50 господарських споруд, *повідомляє наш власкор Сергій Павленко*

Обіцяного сім років чекають, ще й вимагають за нього доплатити

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Не права народна мудрість, обіцяного не три роки чекають — а набагато довше. Більше семи років тому киянка Ірина Мінтян взяла кредит, щоб інвестувати кошти в будівництво 24 квадратних метрів нежитлового приміщення в одному з будинків по вулиці Лаврухіна. Свої зобов'язання, каже, виконала на сто відсотків. Але менші відповідальними виявилися будівельні організації.

— Замовником будівництва виступила Деснянська райдержадміністрація. Перша будівельна організація взяла з нас гроші, частково щось побудувала і зникла, — розповідає Ірина.

Потім — кілька років розпачу і регулярних мітингів. Інвестори, як на роботу, виходили на акції

протесту, писали листи у всілякі інстанції і навіть оголошували голодування. Із, здавалося б, мертвої точки справа зрушила торік. Мовляв, завдяки втручанням Президента Віктора Януковича міська влада вирішила допомогти інвесторам. Замовником завершення будівництва житлових будинків у 26-а мікрорайоні масиву Вигурівщина-Троєщина, у тому числі й по вулиці Лаврухіна, 5 і 6, призначили КП «Житлоінвестбуд-УКБ».

— Наскільки нам відомо, надали й необхідне фінансування, — розповідає І. Мінтян. — До того ж, відповідно до рішення сесії Київської міської ради (квітень, 2010 р.), житлові й нежитлові приміщення йшли як одне ціле. Отож 30 грудня минулого року житлові приміщення ввели в експлуа-

тацію, а нежитлові — ні. В останніх не зроблені елементарні роботи: не проведено комунікації. За це з інвесторів почали вимагати доплати — від 2 до 2,5 тисячі гривень за метр квадратний. Вимагають гроші за те, що вже фактично було профінансовано. Аргументують вони свої вимоги тим, що, бачте-но, бізнес не буде за рахунок держави. Але ж наразі йдеться не про бізнес, а про інвесторів.

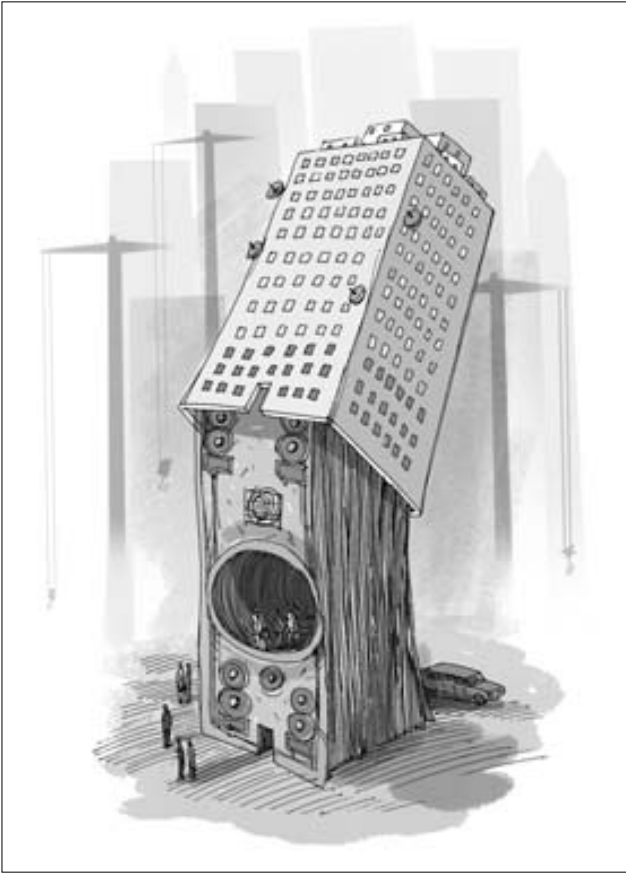
Учасники акції протесту побоюються, що за їхній рахунок просто хочуть нажитися: «Ми почали вимагати з них розшифровку, але нам її не дали. Тому і складається враження, що ця сума надумана».

Позиція КП «Житлоінвестбуд-УКБ»:
«На сьогодні визначе-

на вартість доплати для завершення будівництва нежитлових приміщень у цих будинках. Проведений аналіз і запрошені всі 12 інвесторів для надання їх згоди на укладання договорів на завершення будівництва та проведення остаточних розрахунків... Усім інвесторам необхідно прибути до КП і укласти відповідні угоди з ним або звернутися з відповідними позовними заявами до суду щодо захисту порушених прав».

...Ще більше року Ірині треба виплачувати кредит. Цікаво, чи одержить вона своє приміщення раніше, ніж закінчиться термін погашення зобов'язань.

Тетяна ГРАДОБЛЯНСЬКА.
Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

Головний «підозрюваний» — стічні води

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

На металургійному комбінаті не визнають своєї провини: адже наприкінці травня мартенівське виробництво було зупинене назавжди. За припущенням заступника головного енергетика «Азовсталі» Сергія Божка, до Кальміусу течуть не стічні, а ґрунтові води, оскільки довга 700-метрова труба розташована нижче їх рівня. Зараз у названому місці взято проби води.

Також причиною спалаху епідемії холери могли стати стоки із каналізаційно-насосної станції, припускають санітарні лікарі. Відповідь на запитання про імовірне джерело зараження дадуть результати узятих проб. Наразі з об'єктів зовнішнього середовища вже виділено три культури холерного вібріона: зі стічної каналізаційної води на каналізаційно-насосній станції № 8, із риби, виловленої в Кальміусі поблизу металургійного комбінату «Азов-

сталь», та зі змиву удома в одного з пацієнтів. Загалом у Маріуполі зареєстровано 14 хворих на холеру та 5 вібріоносіїв. Усі вони госпіталізовані та отримують необхідне лікування. За словами Георгія Гусакова, 90 відсотків заражених «підхопили» вібріон під час чищення чи споживання риби, виловленої в Азовському морі та Кальміусі, а ще двоє наковталися води з моря та річки.

Ліна КУЩ.

Купатися вже можна — Держстандарт дозволяє

Вода біля берегів Севастопольських бухт відповідає всім нормам Держстандарту, заявив журналістам перший заступник голови Севастопольської міськдержадміністрації Сергій Живодуєв. Так стверджують фахівці міської санепідслужби, котрі постійно контролюють якість прибережної морської води. Водночас, за словами Сергія Живодуєва, медичні установи й санепідслужба повністю готові до проведення екстрених заходів щодо попередження поширення карантинних інфекцій, у тому числі холери.

Микола МАГДИЧ.

У Мелітополі холери немає, а ось вібріон виявили

Одразу в чотирьох пробах з ріки Молочної, а також зі стічних вод очисних споруд міста виявлено холероподібний вібріон. Це стало неприємним сюрпризом для санітарної служби, бо означає, що носії захворювання, скоріш за все, у місті є. Через таку тривожну ситуацію проби води (і річкової, і морської) в області беруть постійно. Крім того, збільшено не лише частоту забору проб, а й кількість пунктів їхнього відбору.

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.

Запорізька область.

Інспектор урятував електрика-самоучку, котрий впав зі стовпа

Одержавши відпустку, інспектор чергової частини Попаснянського РВ УМВС у Луганській області капітан міліції Микола Линник їхав у гості до батька в Первомайськ. Дорога пролягала повз дачне селище. Увагу водія привернуло скупчення людей. А на землі поблизу високовольтної опори лежав чоловік. Дачники намагалися привести його до тями, однак усе було марне. Як

пояснили люди, потерпілий разом з іншими дачниками намагався запустити електронасос водонапірної башти, що після зими став погано працювати. У чоловіків виникла підозра, що струм не надходить через несправність на високовольтній опорі електропередач. Коли 55-річний електрик-самоучка піднявся по стовпу на шестиметрову висоту, йому раптом стало зле, він мимоволі

схопився руками за проводи й, одержавши сильний удар, упав униз. Микола зробив йому непряний масаж серця. Це допомогло, потерпілий отямився. Виявилось, що в нього до всього ще й черепно-мозкова травма, переломи.

Тільки завдяки своєчасній допомозі інспектора чоловік залишився живий.

Алла АНТИПОВА.
Луганська область.

ФОТОФАКТ

На аеродромі «Кульбакіне» під Миколаєвом військові льотчики проводять планові польоти.

Фото Олександра КРЕМКА (Укрінформ).

КАЛЕЙДОСКОП ВІСТЕЙ

Астрахань і Рівненщина стали ближчими

Програму співпраці регіонів у різних галузях до 2015 року підписали голова Рівненської ОДА Василь Берташ і губернатор Астраханської області Олександр Жилкін. Цьому передували презентації економічного, аграрного, освітнього, культурного і туристичного потенціалів обох областей. Так, астраханцям запропонували інвестмайданчики для видобутку й переробки базальту, граніту, торфу. Зацікавилися вони й енергоощадними люмінесцентними лампами, бурштином. Цікаві пропозиції надійшли і Рівненщині, зокрема, тим колективам, які працюють у харчовій галузі. Передбачений також обмін досвідом між молодими науковцями обох регіонів, культурний обмін, активізація туризму задля вивчення «родзинок» Рівненщини й Астраханської області. Керівники обох регіонів переконані, що співпраця в усіх сферах буде взаємовигідною.

Олександра ЮРКОВА. Рівненська область.

Міліціонери втратили три з половиною літри крові

Працівники спецпідрозділу «Беркут» УМВС України в Хмельницькій області вирішили зробити особливий подарунок хворим дітям та їхнім батькам. Правоохоронці організували благодійну акцію зі здачі крові, яку передадуть до обласної дитячої лікарні.

На станції переливання крові вони з'являються не вперше, здають кров щонайменше двічі на рік. За

словами лікарів, у міліціонерів — здорова кров, адже вони регулярно займаються спортом, ведуть здоровий спосіб життя і проходять медичні огляди.

Під час акції було здано три з половиною літри крові.

Ірина КОЗАК. Хмельницький.

ЦИФРА

18 команд педагогів

Кам'янець-Подільського взяли участь у триденних змаганнях із туризму. Традицію щороку так розпочинати літо освітні міста беруть вже майже три десятиліття. А до змагань ретельно готуються упродовж цілого року, подаючи гарний приклад своїм вихованцям.

Віра ШПИЛЬОВА.

тисяч оцінок і видається 25 тисяч домашніх завдань.

Учні завдяки цій мережі отримують доступ до великої електронної бібліотеки, віртуальних репетиторів, можуть дізнатися розклад уроків або домашнє завдання, об'єднуватися у групи за інтересами, висловити свою думку щодо шкільного процесу на форумі і поставити запитання директору.

Вчителі завдяки сайту зможуть спілкуватися з учнями в позашкільний час, ділитися досвідом, проводити тести, олімпіади, конкурси в електронному режимі. І директори тепер, не відходячи від комп'ютера, мають змогу побачити загальну картину шкільного освітнього процесу.

Задоволені нововведенням і батьки. На Полтавщині проект стартував 3 червня, а на спеціальному семінарі в обласному інституті післядипломної педагогічної освіти ім. М. Остроградського з функціями та можливостями нової програми ознайомили учителів Полтави та приміського району.

Віталій СКОБЕЛЬСЬКИЙ. Полтавська область.

Почато сезон грибних смертей

Монахія із селища Комишувасі Оріхівського району померла від отруєння грибами. Сталося це вже у запорізькому Центрі екстремальної медицини і швидкої допомоги. А почалася історія під стінами монастиря в Комишувасі, коли 35-річна жінка зібрала трохи грибів, щоб приготувати собі їжу.

Зазвичай подібні трагедії в тутешніх місцях трапляються восени і навіть під зиму, але цього року, як бачимо, трагічний сезон відкрито надто рано.

Леонід СОСНИЦЬКИЙ. Запорізька область.

Аграрії
отримають
розміновані
полігони.
Якщо саперам
виділять гроші

На Луганщині хочуть розмінувати полігони, щоб зайняті під ними землі віддати аграріям або лісникам. Передусім роботи розпочнуться в районі Трьохізбенки й Айдара, де свого часу проходили навчання танкістів і військово-повітряних сил. За словами начальника Головного управління МНС України в Луганській області Ігоря Гундара, цього року буде навчено ще одну, третю за ліком, піротехнічну групу, яку забезпечать необхідними транспортними засобами і спорядженням. Але за умови, «...якщо будуть виділені на це кошти».

Вл. інф.

ФОТОФАКТ

У Києві біля Палацу культури «Україна» відбувся парад дитячих візочків.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Систему теплопостачання
реорганізують
за допомогою ЄББР

У Тернополя є шанс отримати модернізовану систему теплопостачання. Протягом трьох місяців фахівці з Данії, Ірландії, Німеччини, Франції, США та України шукатимуть ефективні шляхи заощад-

ження енергії, використання альтернативних видів палива в регіоні. За словами керівника команди експертів Жана Люка Поже, у проєкт реорганізації підприємства «Тернопіль-міськтеплокомуненер-

го» передбачається інвестувати 15 мільйонів євро. 10 мільйонів можна отримати від Європейського банку реконструкції та розвитку і 5 мільйонів — вигравши грант від Східноєвропейського партнерства.

Фахівці міжнародного класу пропонують нове бачення розвитку теплової мережі міста, що дасть змогу поліпшити її технічний стан, спростити і здешевити надання послуг населенню. Обов'язкова

умова — зменшити викиди вуглецю в атмосферу. Міський голова Тернополя Сергій Надал сподівається, що реалізація цього проєкту стане сигналом для інвесторів, адже місто заручиться підтримкою ЄББР. Технічні та фінансові експерти почнуть працювати у Тернополі вже цього тижня.

Любов ЛЕВИЦЬКА.

Усе в одному

Івано-Франківська міська рада ухвалила рішення створити єдиний реєстр місцевих регуляторних актів, рішень міської ради та її виконкому і розпоряджень міського голови. Мета — доступність усіх рішень міської влади для суб'єктів підприємницької діяльності та мешканців обласного центру. Єдиний реєстр буде розміщено на офіційному сайті міста. Його вестимуть працівники загального відділу міськвиконкому.

Дарина НАЗАРЧУК.

Через спеку вантажівкам
заборонили їздити вдень

На Закарпатті автомобілям вагою понад 24 тонни і навантаженням на вісь більш як 7 тонн заборонено їздити з 10-ї до 22-ї години. Заборона діятиме, поки температура повітря буде вищою за 28 градусів. Однак обмеження руху не поширюється на авто, які перевозять вантажі, що швидко псуються, та ті, які вико-

ристовуються під час ліквідації наслідків стихійних явищ або надзвичайних ситуацій.

На ділянках доріг, де запроваджено обмеження руху, буде встановлено відповідні інформаційні панно і дорожні знаки, повідомили «Голосу України» у ВДАІ УМВС України в Закарпатській області.

Василь НИТКА.

ФОТОФАКТ

У Харкові у місці злиття річок Харків і Лопань відкрито човнову станцію «Стрелка».

Фото В'ячеслава МАДІЄВСЬКОГО (Укрінформ).

Тисячі галичан ходили стежками
Шашкевича

Жителі Буського району на Львівщині здійснили пішу ходу шляхами Маркіяна Шашкевича, українського письменника, публіциста і поета. Тисячі людей пройшлися від Гумніськ, де ініціатор видання альманаху «Русалка Дністрова» правив у місцевій церкві, до Новосілок, місця його першого поховання.

У церкві отець-протосинкел Сокальсько-Жовківської єпархії Володимир Коткевич, декан УГКЦ о. Володимир Залуцький та о. Ігор Суходольський разом з 11 священиками відправили святу літургію, а опісля — поминальну панахиду на місці першого поховання Маркіяна Шашкевича. У заходах взяли участь до 3 тисяч мирян, які прийшли, незважаючи на більш як 30-градусну спеку, щоб поклонитися цій надзвичайно сильній людині.

2011-й Львівська обласна рада проголосила роком о. Маркіяна Шашкевича. Тому в Буському районі громадськість і місцева влада готуються до цієї знаменної події, щоб віддати належне письменнику і поету. З нагоди 200-річчя від дня народження мають відкрити пам'ятник і музей о. Маркіяну в селі Новосілках, провести фестиваль духовної пісні.

Загалом Бущина — це край Шашкевича, де неподалік, у селі Підлісся, письменник народився, у Гумніськах — мав парafiю, а в Новосілках, де служив у місцевій церкві, був похований.

Микола ІВАНЦІВ,
Богдан КУШНІР.

Львівська область.
На знімку: піша хода місцями Маркіяна Шашкевича.
Фото Миколи ІВАНЦІВА.

НАМ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, ЩО...

...літератори створюють
музей

Тернопіль. Музей збираються відкрити при бібліотеці для дітей № 2. Планується облаштувати сцену для виступів літераторів, моновистав, музей «Літературне Тернопілля». Реалізувати задуми допоможуть спонсори. Кожен з суцільних письменників зобов'язується подарувати бібліотеці щонайменше два примірники своїх книжок. Така співпраця літераторів і бібліотекарів має принести свої плоди. Діти змалку залучатимуться до красивого письменства, а літератори отримують нові імпульси для творчості.

Вл. інф.

...німці подарували
реаніmobіль

«Житомирянам від німецького Червоного Хреста. Заале-Орла» — реанімаційний автомобіль з таким написом отримала міська дитяча лікарня Житомира. Заале-Орла — це район у Тюрінгії (ФРН), адміністративний центр якого місто Шляйц добре знають у Житомирі. Гуманітарна допомога звітди надходить не вперше. Міська дитяча лікарня вже отримувала рентгенапарат, медичне і холодильне обладнання, пральне устаткування, дитяче харчування тощо.

«Мерседес-Бенц», доставлений у Житомир цього разу, укомплектовано всім необхідним для реанімації дітей і дорослих.

Олексій КАВУН.

...залізничні квитки не
дорожчатимуть

Незважаючи на підвищення на 40% вартості дизпалива, електроенергії та інших складових, що впливають на собівартість перевезень, тарифи на пасажирські перевезення не підвищуватимуть, заявив генеральний директор «Укрзалізниці» Володимир Козак. Також він акцентував увагу на заборгованості за перевезення пільгових категорій пасажирів. «Лише за чотири місяці залізницям не компенсовано 138 мільйонів гривень за перевезення пільговиків. За ці кошти можна придбати три нові електропоїзди», — цитує гендиректора прес-служба «Укрзалізниці».

...отруїлися
сурогатом

У селищі Короп (Чернігівська обл.) четверо мешканців отруїлися спиртом невідомого походження. Унаслідок гострого алкогольного отруєння померло двоє чоловіків, яким було 37 та 63 роки. Ще двоє учасників розпиття нині перебувають у реанімації районної лікарні. Стан здоров'я 33-річної жінки та 41-річного чоловіка — середньої тяжкості. За попередніми даними, молода родина вранці десь дістала у селищі 1,5–2-літрову ємність зі спиртом. Одразу після того запросили друзів. Надмірна доза випитого сурогату призвела до фатального наслідку.

Сергій ПАВЛЕНКО.

...брати допомогли
відкрити школу

Філію дитячої спортивної школи відкрили вчора в Кам'янці-Подільському. Приміщення розташоване в «спальному» мікрорайоні Жовтневого, де мешкає понад 25 тисяч громадян, і де не було жодного спортивного закладу. Місцева влада подбала про ремонт будівлі, а спортивне обладнання на суму майже півмільйона гривень придбано Фондом Братів Кличків у рамках Всеукраїнського проєкту «Старт до успіху!» Такі ж заклади до кінця цього року з'являться за підтримки Фонду в Хотині на Буковині, у Горлівці на Донбасі, у Северодонецьку на Луганщині. Дитячий колектив Кам'янець-Подільської дитячо-юнацької школи №2 подав заявку на конкурс згаданої організації і став одним із переможців. Тепер заклад має два приміщення — у центрі та на Жовтневому.

Віра ШПИЛЬОВА.

8 червня в Києві відбудеться презентація найбільшої в світі картини, написаної олією на полотні (автор — Джамаль Батван)

10 червня минає 50 років з дня смерті великої української художниці Катерини Білокур

Славним боксерам від художника–фронтовика

Херсонський художник Федір Іванович Загороднюк прийшов у мистецтво вже по війні. А до того, під Сталінградом, у бою проти гітлерівських танків у 1942 році, Федір Іванович проявив мужність і стійкість, був тяжко поранений. Після довгого лікування у фронтових госпіталях навчався в Київському державному художньому інституті.

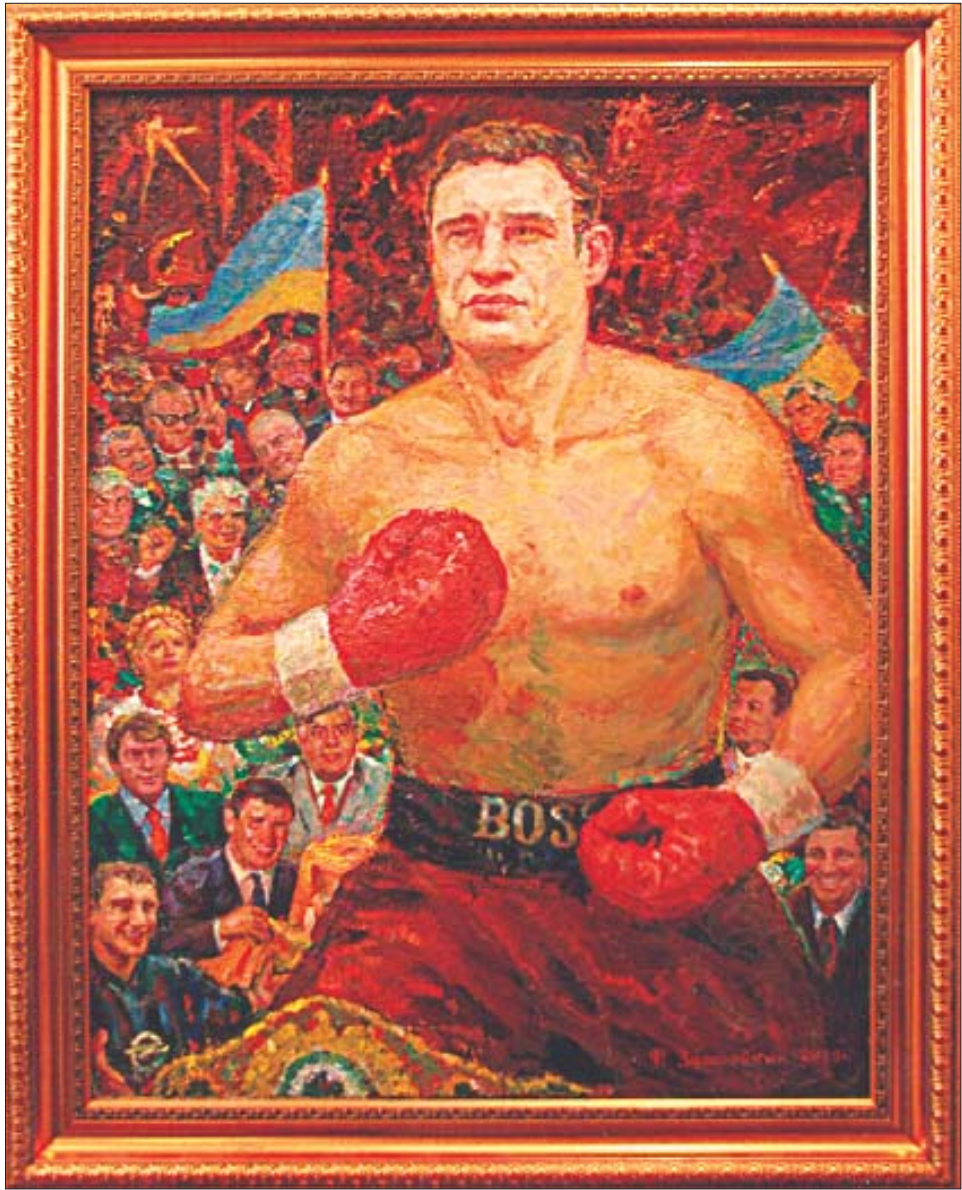
Як художник він невтомний і має воістину невичерпну енергію. За своє життя створив величезну галерею портретів. Його герої — діячі політики і культури, звичайна українська інтелігенція.

Не так давно Федір Іванович створив два портрети, героями яких стали ушановані спортсмени, легендарні боксери брати Клички. Майстер зобразив їх богатырями — але при тім картини здаються «домашніми», камерними, вони позбавлені зайвої помпезності та офіціозу.

Минулої осені, коли Віталій Кличко зустрівся з мешканцями Херсона в кінотеатрі «Ювілейний», Федір Загороднюк подарував шанованому гостю дві картини — «Наш Кличко» (на знімку) та «Тріумф Володимира Кличка». Створити і подарувати ці картини для художника було особливою акцією. Адже він, як і дід славетних спортсменів, пройшов трагічними дорогами війни — а це зближує людей як ніщо інше, навіть коли вони належать до різних поколінь.

Валерій КУЛИК,
письменник.

Херсон.

«Коронація слова 2011»: короновані від радості злітали до небес

В Києві відбулася церемонія нагородження конкурсу «Коронація слова 2011». Цього року з'явилася нова нагорода — «За кращий дитячий твір» у кожній з чотирьох основних номінацій.

Акція зібрала понад 1000 гостей, причетних до літератури, кіно, театру, музики, а також журналістів.

Нагороди у конкурсі, зокрема, здобули: Вікторія Гранецька з Вінниці за роман «Мантра-омана», Оксана Радущинська зі Старокостянтинівської Хмельницької області за роман для дітей 7—12 років «Зелен день, або Чарівні русалчині коралі», Дмитро Сухолиткий-Собчук з Києва за кіносценарій «Борода». Євген Чвіров з Енергодара Запорізької області нагороджений за сценарій для дитячого фільму «Острів здичавілих свиней», а відомий письменник з Ужгорода Олександр Гаврош за п'єсу для дітей «Цирк Івана Сили». Ірина Цілик з Києва відзначена за вірш для пісні про кохання «Скляний звіринець», киянин Микола Грабовський — за вірш для дитячої пісні «Я у мамі помічниця». Варто нагадати, що у програмі «Коронації слова» були

ще й спеціальні відзнаки. Їх отримали відомий кінорежисер Олесь Санін та письменниця Ірен Роздобудько за кіносценарій «Садок Вишневий» (до речі, Олесь Санін обіцяв зняти за ним фільм), а також киянка Марія Влад за вірш для пісні про кохання «Вітри».

В перервах між нагородженнями для гостей та учасників свята співали гурт «Гайдамаки», Злата Огневич, Тереза Франк, Лінара, Ілларія, дует Алли Попової і Анатолія Матвійчука зі щемливою піснею «Шевченкові слова». А також киянка співачка Марієтта з надзвичайно гарною піснею «Зимова казка» дипломанта «Коронації слова» у «Вибірці композиторів» 2009 року Юрія Кисіля.

Протягом цілого вечора не послаблювалась пружина інтриги творчого конкурсу. Разом з тим, однак, у залі переважала затишна святкова атмосфера. Були тремтливі очікування, ушаливі посмішки та урочистий настрій. А душі деяких переможців просто злітали до небес. Воно й не дивно, адже все це відбувалося на свято Вознесіння Господнього.

Юрій МОСТОВИЙ.

«В каптурах»: мандри країною

Ось уже чотири роки цей гурток аматорів сцени діє при Василіянському Інституті філософсько-богословських студій у Брюховичах під Львовом. Шанувальникам театального мистецтва колектив відомий попередніми виставами, надто — «Оскар» і рожевою пані». Вистави не є суто релігійним дійством, їх відвідують не лише греко-католики. Цього року театр об'їхав уже майже два десятки міст на сході й заході України.

Аматори показали глядачам глибоко філософську виставу «Драбина Якова». Розповідає вона про святого Василя, який відважно проповідував ідеї Христа. Дорога освячення святого Василя Великого — це своєрідна драбина, про таку колись сказав преподобний Яків: вона торкається одним кінцем землі, а іншим заходить за хмари, туди, де Бог.

Артисти закликають замислитися над тим, що головні людські цінності не можуть оцінюватися товщиною гаманця, а ті, хто перестає підніматися уявною «драбиною Якова», прирікають себе на духовний занепад. Виставу грають безкоштовно, вона є даром кожному й має «стати стимулом до творення царства небесного на землі», кажуть брати-василіяни.

Майстерний грі акторів, високому рівню постановки і режисерського задуму, чудовому музичному оздобленню спектаклю можуть позаздрити й професійні театри. Авторами сценарію є самі виконавці, а режисер — випускник театального інституту Дмитро Бартков, який віднедавна співпрацює з «каптурами». До слова, Дмитро — родом із Кам'янця-Подільського, де також показали «Драбину Якова».

Віра ШПИЛЬОВА.

На знімку: сцена з вистави.

Фото автора.

Журнал «Хортиця» відзначив перший ювілей

Запорізький літературний журнал живе завдяки таланту авторів і підтримці «Мотор Січі»

Здається, тільки вчора сталася непересічна подія запорізького культурного життя — поява на початку 2001 року літературно-художнього та громадсько-політичного журналу «Хортиця». Його засновником став нинішній головний редактор, поет Григорій Лютий. Отримавши «лева без клітки», а саме — головування у Запорізькій обласній письменницькій організації, Григорій Іванович добрих три роки носився по різних чиновницьких кабінетах з ідеєю літературного журналу. Адже письменницька спілка виправдовує своє існування лише тим, що допомагає літераторам дійти до читача. І ось, за підтримки голови правління ВАТ «Мотор Січ», народного депутата В'ячеслава Богуслаєва, такий журнал з'явився. Регулярний вихід — раз на два місяці; за 10 років опубліковано 450 поетичних і більш як 100 прозових творів. Журнал пишається, що його автором був Павло Загребельний. Авторами «Хортиці» є Ліна Костенко, Олександр Сизоненко та багато інших

відомих українських літераторів. На сторінках журналу друкувалися твори письменників, які нині живуть у США, Болгарії, Італії, Греції, Росії і Білорусі. На малій ювілей журналу, що за повного аншлагу святкувався у приміщенні Запорізького академічного театру імені В. Магара, приїхали Борис Олійник, Михайло Шевченко, львів'янка Марія Якубовська та інші знані гості. Зворушлива сцена: 82-річна Марія Миколаївна спеціально приїхала до Запоріжжя з Полтавщини, щоб подарувати Борисові Олійнику власноруч вишиту сорочку — таки здійснила своє бажання.

Вечір поезії — читаної і співаної — вдався на славу. Пісні у виконанні Інни Гапон, Світлани та Сергія Шепелів, Анатолія Сердюка зворушили серця слухачів. Варто додати, що співак і композитор А. Сердюк створив цілу низку прекрасних мелодій на вірші практично всіх відомих запорізьких поетів — авторів «Хортиці».

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.
Запоріжжя.

Всі ми
трішечки коні

Актор столичної Російської драми Олег Комаров нещодавно презентував свою книжку «Світлі душі театру». Авторів пощастило знати дуже багатьох людей із театрального світу. Мама Олега Комарова — Ганна Ніколенко, була актрисою театру імені Франка, і не рядовою актрисою — грала ті самі ролі, що й Наталя Ужвій. Отож Олег виріс в акторському домі на розі Ольгинської, поруч із театром. Там жили великі артисти — Яковченко і Мілютенко, Добровольський і Осмьяловська. Той акторський дім був великою комуналкою, де всі знали все про всіх. Таким чином, Комаров-мемуарист — у дуже вигідній позиції, бо він знає те, що невідоме жодному історикові театру. І Комаров міг би (як це роблять якраз професійні історики) написати про «великих» артистів. Але ж театр тримається не лише на «великих». Є багато «малих», чия доля справді драматична. Публіка їх дуже любить, але дуже швидко й забуває, коли вони сходять зі сцени. От був такий Михайло Пилипенко: коли Микола Яковченко прийшов у кінці 1920-х років до франківців, Пилипенко вже славився в Києві як комік номер один. Хто пам'ятає його тепер? Або шляхетного артиста Миколу Братерського? А Петра Пастушкова? Комаров зумів кожного з них описати так, що поділ артистів на «малих» і «великих» зникає, бо насправді в житті та в мистецтві все складніше. І «хороший хлопець» — така професія, хто б там що не казав. Комаров зумів це показати. Скажімо, в розділі про акторів Російської драми (поруч з «великими») у нього є розповідь про скромного суфлера Якова Бліштейна, котрий був справді великим у своїй роботі. Він знав, що артистам потрібне добре слово, й умів

сказати комплімент навіть тоді, коли хвалити зовсім не було за що. В таких випадках казав: «Ах, у вас сьогодні чудовий грим!» Мав лиш одну догану: «Замість того, щоб займатися своїми прямими обов'язками, слухав по трансляції музику, чим поставив спектакль під загрозу зриву».

В книжці є дивне оповідання «Всі ми трошки коні». Це — про старого артиста, котрий потрапив у психушку через те, що йому не вистачало любові. Спершу неясно, навіщо автор узагалі тут вмістив цю історію. Але потім розумієш, що вся ця книга — саме про те, що артистів доля наділяє любов'ю дуже нерівномірно. І надто часто трапляється так, що людина, яку люблять на сцені, залишається обділена любов'ю в житті. Так було з усенародним улюбленцем Миколою Яковченком, так було з Дмитром Мілютенком, котрому Бог послав любов далеко не одразу. Або вже згадуваний артист Пастушков, завзятий мисливець — він не мав дітей, але любив катати чужих малюків на маленькому мисливському човнику у фонтані, що й досі стоїть у сквері навпроти театру імені Франка. Власне, кожна з уміщених тут театральних історій — про те, що «всі ми трішечки коні», здатні витягнути на собі багато, але губить нас дрібниця — відсутність уваги та любові.

Віталій ЖЕЖЕРА.

Антрацит цього вартий

Луганський майстер перетворив антрацит на дорожочиний камінь і виготовив для Януковича шахтарську каску з діамантом.

Майстер Олександр Ткаленко знову повернувся додому переможцем. Усьоме він брав участь у спеціалізованій виставці «Майстер клинок» у Києві, й усьоме завоював Гран-прі. Рівних за майстерністю й таланту у виготовленні окремого типу холлодної зброї Олександрів в Україні немає. Цей майстер із шахтарського міста знову вразив вигадкою, технікою й умінням сполучити несумісне — вугілля і срібло з позолотою. Свій клинок він назвав «Блиск Антрацита» і присвятив його своєму місту, землякам, землі, на якій пустив своє коріння.

Олександр наро-

дився в шахтарській родині, замолоду працював на шахті, потім захопився виготовленням клинків, шабель, і це стало його професією. Хотів створити щось приголомшливе, щоб розкрити повагу до людей, які добувають вугілля. Ідею виношував два роки, думаючи, як убити антрацит у золото або платину, адже вугілля цього гідне. Та Сашко — людина небагата, тож помістив антрацит у позолочене срібло. Непосвяченій лю-

джим мінералом, але тут — особливий випадок. Щоб зробити лише одну вставку, Сашкові доводилося переробити цебро вугілля. У хід пішло паливо з домашньої котельні, потім почав шукати міцні шматки антрациту в інших місцях. Бувало, вже готове відполіроване вугілля розламувалося й усе доводилося починати спочатку. З піхвами для клинка довелося поморочитися. З Валерієм Яновським вони довго піз-

нали секрети лиття срібла. Олександр каже, що він уявляв собі, який вигляд повинна мати прикраса піхов, але технічно це виявилось непросто. На лиття пішов кілограм чистого срібла.

Виношуючи ідею шаблі «Блиск Антрацита», Олександр давно задумав, що на рукоятці клинка буде погруддя шахтаря.

Але ніяк не міг вирішити, чий це буде образ. Батька, що все життя працював у шахті? Старшого брата, котрий теж усе життя — гірник? А чи не дорікнуть майстра в сімейності? Майнула ідея зобразити відомого на весь світ Олексія Стаханова, але потім і від цієї думки Олександр відмовився. По-перше, образ традиційний, та й Стаханов добував антрацит, а інший вид вугілля.

Рішення прийшло само собою: майстер вирішив зобразити Віктора Януковича, що має прямий стосунок до Донбасу.

Хто дорікне Олександрові в кон'юктурі, буде неправий. Ткаленко далекий від політики й у своєму виборі дуже ширий.

— Я вирішив представити Януковича в шахтарській касці, що знімається. У касці — він гірник, без неї — Президент, — каже Олександр. — Шахтарська каска — важлива символічна деталь, тож спочатку я хотів зробити її з чистої платини. Але устаткування моєї майстерні виявилось непристосованим. Хоч як ми з Валерієм Яновським билися, процес плавки вдосконалити не вдалося. Знайомі порадили: не мучся, хлопе. Те, що ти хочеш, можна зробити на спеціальному італійському устаткуванні, воно є тільки в Ростові. Часу на Ростов уже не було, і ми з Валерієм узяти чисте срібло. На касці встановлено ліхтар, в якому діамант вартістю 10 тисяч гривень. Думав, закріпити його буде нескладно, впораюся сам, адже не раз робив таку роботу. Потім зрозумів, що потрібен професіонал високого класу, звернувся по допомогу до кращого ювеліра нашого міста. Вийшло відмінно.

Малюнки на клинок допомогла нанести молода художниця Юля Донченко. З обидвох боків леза відображена історія Антрацита і розвитку гірничодобувної галузі, біографія родини Ткаленків — чотири покоління. В Олександрі п'ятеро дітей: і всі дівчатка. Молодший півроку, старша вчиться в академії. Дівчата виявляють цікавість до промислу батька й, можливо, хтось із них продовжить його справу.

Алла АНТИПОВА.
Луганськ.

Фото автора.

Культурна спадщина очима молоді

Днями в Національному палаці «Україна» відбулася презентація кращих творчих робіт учасників Всеукраїнського конкурсу «Культурна спадщина очима молоді». В експозиції були представлені малюнки, вироби народного промислу, вишиванки, писанки. Конкурс проводився в рамках Всеукраїнського культурно-освітнього проекту «Всесвітня спадщина в руках молоді», який ініціював Благодійний фонд Влади Прокаєвої «Обдаровані діти — майбутнє України».

— Проект розроблено центром Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО і мережею проекту асоційованих шкіл цієї міжнародної організації ще у 1994 році. За цей час його успішно реалізовано у більш як 120 країнах. В Україні він втілюється вперше, — розповідає Влада Прокаєва. — Ця програма спрямована на отримання молоддю ґрунтовних знань про Національну та Всесвітню культурну та природну спадщину, а також формування свідомого ставлення до збереження її матеріальних об'єктів і тра-

диційної культури та фольклору.

Проект відбувся за підтримки Міністерства культури України та у співробітництві з Національною комісією України у справах ЮНЕСКО. Вернісаж робіт — переможців конкурсу проходив у рамках святкування Міжнародного дня за-

хисту дітей, який цього року відзначався за участю Прем'єр-міністра України Миколи Азарова.

Юнаки й дівчата, що пройшли програму заплановані на національним культурним та природним надбанням, перлинам здодержавства, українській культурі та мистецтву, так пе-

рейналися ідеєю відтворення та збереження прекрасного, що звернулися до організаторів програми з ідеєю самим долучитися до процесу творення. Згодом було вирішено приєднатися до Всесвітньої ініціативи з посадки дерев «Садимо для планети: Кампанія «Мільярд дерев»,

що реалізується з 2006 року ООН із захисту навколишнього середовища — ЮНЕП. Завдяки цій ініціативі Національний ботанічний сад ім. М. М. Гришка поповнився деревовидними півоніями...

Ольга ВІТЕР.
На знімку: під час акції.

Фото автора.

Хто дорікне Олександрові в кон'юктурі, буде неправий

На Чернігівщині з початку року прокуратура запобігла незаконному виділенню понад 200 гектарів землі (УНІАН)

Презентація одного з найбільших комплексів з переробки і розфасування рису відбулася в Херсоні. Сировина надходитиме не з Китаю чи В'єтнаму, а з орендованих фірмою посівних площ у Голопристанському районі, *передає наш власкор Василь ПІДДУБНЯК*

Сошка і ложка

ІЗ ПЕРШИХ УСТ

Орендодавство і центри зайнятості породили таке повторне соціальне явище, як утриманство за державний кошт. Так вважають чимало господарників.

То куди веде «дорога радості»?

Нині храми і центри зайнятості негласно сперечаються між собою, хто із них величніший. Здається, пальму першості тут перехопили працевдавці. Таке враження, що кошти на спорудження хоромів, таких як от у Херсоні, з неба падають. Такого марнотратства світ не знав!

Ще більше державних коштів вилітає в трубу відтоді, як «реформи» породили безробіття, а безробіття — утриманство. Хоча слова гімну Державної служби зайнятості (виявляється, є такий!) стверджують інше:

*Дорога наша —
радості назустріч,
Порада наша плечі
розправляє,
Любов і Віра
гарантиють Успіх,
Вітчизна нас на це
благословляє.*

Про літературний хист «гімнотворця» промовчимо. А от про те, що приховано за цією патетикою, сказати не зайве.

Великолепетиський район — типово сільськогосподарський. Чорноземи тут такі, що встроми голоблю — віз виростає. І виростає, хоча поки що не скрізь.

Колись у районі діяли 10 колгоспів, радгосп, райсільгосптехніка, маслозавод, харчокомбінат. Не було лише свого Центру зайнятості. А навіщо? На кожного мешканця степової глибинки із самої колиски чекала своя робота: на заводі, на фермі, в полі...

Тепер — не те. Не встиг з'явитися у Великій Лепетисі Центр зайнятості, як до нього одразу вишикувалася черга, мов колись до ленінського Мавзолею. Аякже: дорога до означеного центру — «радості назустріч»! Не спостерігалося в цій черзі лише прохачів у білих халатах — одинадцять вакансій медиків, які були в районі на перше грудня, займати ніхто не поспішав.

Що там медики! Просту прибиральницю у школу, виявляється, ще важче знайти, ніж досвідченого хірурга. Ось так!

— Проблема зайнятості в районі справді

серйозна, — каже голова районної ради Дмитро Папуша. — На 18 тисяч населення 7 тисяч безробітних — це, вибачте, вже занадто. А з'явилася ця проблема тоді, коли район «дістали» аграрні «реформи»: великі сільгосппідприємства розпалися, земля почала заростати бур'янами, на місці ферм з'явилися руїни...

— До того, як мене обрали директором

В області із Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття у грудні 2010 року на допомогу з безробіття витрачено 5,3 мільйона гривень.

РТП, я працював у колгоспі імені Леніна у Князе-Григорівці, — долучається до розмови директор райцентрівської агрофірми «Україна» депутат обласної ради Сергій Дяков. — Друге за величиною господарство в районі мало майже 12 тисяч гектарів землі. Технічний парк — 112 тракторів, півтора десятка комбайнів, десятка чотири автомобілів... Тут вирощували по 10 тисяч свиней, діляли три молочнотоварні ферми, птахо- і вівцеферма. Кормозбиральний загін продику не знав! Усі люди при ділі, у всіх зарплата...

Нинішнє безробіття, особливо у глибинці, — постійний головний біль для влади. Звісно, йдеться не про тих, хто завжди знайде собі роботу: чи то на присадибній ділянці, чи (сезонно) у фермера. Хто хоче знайти «плуга» — знайде. І це факт незаперечний.

Дмитро Папуша і Сергій Дяков теж у цьому переконані. Голова райради продовжує міркувати вголос:

— Я часто запитую себе, чи не поспішили ми зі створенням отих центрів зайнятості? Іноді

здається, що вони принесли (і принесуть) суспільству більше шкоди, ніж користі. Наведу лише один приклад. У нас є село Катеринівка, а в селі — школа. Коли шкільна технічка пішла на пенсію, то з'ясувалося, що замінити її ніким. Знайшли жінку, яка зголосилася працювати. Та коли вона прийшла наступного дня до директора і дізналася, що отримуватиме 922 гривні на місяць, відмовилася. І додала: «Та я ж із безробіття маю 1300...».

— І це називається державна «філософія» економіки? — коментує Сергій Дяков. — Це заохочення безробіття. Хіба ж не парадокс: людина, котра на «мінімалці сидить», отримує менше, ніж той, хто взагалі нічого не робить. То де соціальна справедливість?..

Тут справді щось не так. І далеко не так, переконані представники аграрного бізнесу і місцеві влади. Можливо, не зовсім обдумано і поспішно почала держава надавати допомогу з безробіття?

Підприємливість проти безробіття

Директор підприємства ДАК «Хліб України» «Великолепетиський елеватор» заслужений працівник сільського господарства України, кавалер ордена «За заслуги» Микола Коноваленко кинув виклик

безробіттю особно: «підібрав» відстаюче підприємство, витяг його з боргової ями і... поліпшив статистику зайнятості в районі.

— «Револуція» в аграрному секторі і наш елеватор не минула, але безробіття, тим паче масового, ми не допустили, — каже Микола Миколайович. — Нині в нас працюють 221 людина — лише на 26 менше, ніж колись. Але людей на вулицю не викинули — майже всіх по-людськи провели на заслужений відпочинок.

Непросто довелося Коноваленку піднімати «лежачий» елеватор, який став одним із кращих підприємств ДАК «Хліб України».

— Коли я прийшов на елеватор, то тут було основних засобів виробництва на суму чотири

мільйони гривень, підприємство працювало збитково. Чотири роки я наводив порядок. Коли у 1999-му з'явився указ Президента України про розпаювання землі, для нас настали нелегкі часи. Побачили, що через різке зменшення валових зборів зернових у районі доведеться скорочувати штати. Одного року ми практично нічого не заготували, хоч елеватор у нас невеликий — лише на 40 тисяч тонн збіжжя. Вихід залишався один: брати

Сергій Миколайович міг би «вихопити» з рідного РТП потрібну техніку, взяти під неї в оренду землю, позбутися зайвих клопотів і господарювати у своє задоволення. Міг би... Але як з моральною відповідальністю за оті дві сотні підлеглих? Отож-бо!

— Довелося з ремонтно-транспортними послугами зав'язати і зайнятися землеробством, добре, що залишився запас коштів і ресурсів, — каже Сергій Дяков. — У Малій Лепетисі взяли 4 тисячі 600 гектарів землі колишнього найгіршого господарства району — колгоспу «Росія». Почали ремонтувати стару і купувати техніку, перевчати слюсарів на водіїв, запрошувати механізаторів зі сторони...

Тому навіть за нинішніх економічних катаклізмів підприємство живе, вирощує врожаї, пече хліб, дає людям роботу і за роботу. А що буде далі — побачимо.

«Кейс» на 50 гектарах — це нонсенс

Директор ДП «Великолепетиський елеватор» Микола Коноваленко славиться тим, що «приводить» у степи сучасну високопродуктивну техніку.

— Нова техніка — це благо, якого ми, чесно кажучи, колись... боялися, — зізнається співрозмовник. — Заходить тепер у поле один трактор і за добу культивує 180 гектарів. Два комбайонізовані «Кейси» у складі двох посівних комплексів замінюють колишніх шістнадцять. І вже не сотня механізаторів ниву засівають, а набагато менше.

— За нинішньої демографічної ситуації нова техніка масове безробіття навряд чи поро-

Найбільший роботодавець в регіоні — директор Великолепетиського елеватора ДАК «Хліб України» Микола Коноваленко (в центрі).

дить, — припускає авторитетний далеко за межами краю керівник. Але цій техніці, уточнює, потрібні простори.

— Майбутнє — за великотоварними господарствами, — вдруге чи й утретє стверджує голова райради Дмитро Папуша. Котрий колись і сам керував агропідприємством. У них має бути не менш як три тисячі гектарів землі — як було колись у колгоспах і радгоспах. Тоді є можливість впроваджувати нові технології, ефективно використовувати сучасну техніку. А «Кейс» на 50 гектарах — це справді нонсенс.

— А як із безробіттям? — запитує теж удруге чи втретє у Дмитра Стратієвича. — Чи набагато зменшиться черга до районного Центру зайнятості. У відповідь чую:

— Щороку центр «проїдає» 18 мільйонів гривень.

Вісім-надцять! Якби ці кошти вкласти у прокладання в район газопроводу (а коштів потрібно саме стільки!), то в нас працювали б переробні підприємства, насамперед найбільші — харчосмакова фабрика і маслозавод. У перспективі можна було б налагодити не лише роботу млинів, пекарень та олійниць, а й переробку м'яса й овочів. Були б нові робочі місця, нові відрахування в бюджет, адже бюджет, до слова, від Центру зайнятості нічого не має. Як на мене, то я не «старожилом із безробіття» гроші платив би, а таким керівникам, як Коноваленко чи Дяков. За те, що не допускають безробіття!

Василь ПІДДУБНЯК.

На знімку: ось такі сталеві коні приходять на заміну колгоспним «довгожителю».

Фото автора.

Неоране поле Фредеріка

продуктивніше удвічі, ніж сусідське, де пройшов плуг

ДОСВІД

Французького підприємця, власника сільгосптовариства «Шпола Агро-Індустрі», підлеглі та партнери називають просто, на західний манер, Фредеріком. Утім, в Україні колись також тільки по імені величали одне одного. Якщо, звичайно, це була не старша за віком людина.

Фредерік Шавіні, агроном за фахом і аграрій-новатор за покликанням, приїхав у Шполянський район десять років тому. Перш ніж взятися за вирощування на українській землі зернових та технічних культур, він фермерував у себе вдома, не один рік навчався майстерності флекати високої врожаї у кращих світових виробників сільгосппродукції.

З перших кроків своєї роботи на Черкащині Фредерік Шавіні потоваришував зі своїми ровесниками, наполегливою, завзятою командою агропромислового об'єднання «Маїс», яке очолював Сергій Терещук, нині народний депутат України. Двоє молодих керівників, прагнучи запровадити у своїх господарствах найновіші технології, зокрема, з гібридизації насіння, разом навчалися, експериментували й це приносило обом такий потрібний досвід.

Тепер французький бізнесмен — відома і шанована на Черкащині людина. Його інвестиції у сільське господарство області вагомі й ефективні. ТОВ «Шпола Агро-Індустрі» обробляє 15 тисяч гектарів землі. З них 5,5 тисячі гектарів — під кукурудзою, 2,5 тисячі — соняшником. На двох тисячах сіють пшеницю і по 600 гектарів відведено під ділянки гібридизації кукурудзи та соняшнику. Створило товариство 120 робочих місць для жителів великого і мальовничого села Сигнаївки, розташованого, до речі, поруч з географічним центром України.

Втім, сьогодні сільгосппідприємство Фредеріка Шавіні славиться передусім найсучаснішою технологією вирощування культур у високому, стабільному прибутковості господарювання. Навіть в «африканське» літо 2010 року, коли у сусідніх СТОВах зернові «горіли» на очах, лани у Сигнаївці стояли свіжі, зелені, ніби градусник й не зашкалював у тіні плюс 38 за Цельсієм.

небо випаровується ще 50 відсотків. Заборонували посіяти — знову втрата живильної вологи. Прямий посів насіння в неораний ґрунт, на потрібну глибину, зберігає наявну вологу. Більше того, її береже від висихання шар пожнивних решток від торіш-

Секрет цього урожаю простий — застосування технології ноу-тіл, або нульового обробітку землі.

ньої культури. Подрібнене кукурудзиння чи соняшничиння прикриває поверхню від пекучого сонячного

проміння, збагачує землю органікою. Тому, за висловом місцевого люду, стоїть у вересні качаниста зелена, мов рута. Тоді, як скрізь, पोсохла ще у серпні.

На обласному Дні поля, котрий відбувся у товаристві минулої осені, Фредерік продемонстрував агрономам глибину проникнення коріння соняшнику на ділянці неораного поля — коріння тут простяглося біля поверхні ґрунту. Різною виявилася й вологість — знову-таки на користь технології ноу-тіл.

І не тільки стабільно високу врожайність забезпечує «технологія від Фредеріка», пояснювали шполяниці. Собівартість вирощеного у «французькому сільгосптоваристві» набагато нижча від собівартості продукції навколишніх СТОВів, а отже, й прибутки з

риств у нашому та у сусідньому Звенигородському районі закупили нову техніку й

З кожним роком змінюється клімат Середнього Подніпров'я. З колись помірного він дедалі більше наближається до посушливого і спекотного. Я сам, агроном за фахом, цікавлюсь, що ми можемо протиставити цьому природному чиннику.

почали опановувати новаторство Фредеріка. Як результат — вберегли зернові від «підгорання», отримали добрий урожай.

Продовжує співпрацювати з французьким аграрієм й група компаній «Маїс».

— На своїх полях ми вирощуємо два гібриди соняшнику й чотири — кукурудзи

голова села Сергій Ошовський, — підприємство Фредеріка зробило капітальний ремонт двох вулиць, на який витратило понад 340 тисяч гривень. Підприємство постійно допомагає школі, надає для перевезення автобус, виділяє кошти на оздоровлення та харчування дітей. Не обходить також увагою ветеранів війни та праці. Старших сигнаївців завжди вітають зі святом Перемоги, вручають подарунки. Власники земельних паїв торік отримали від орендаря Фредеріка Шавіні три відсотки від вартості свого наділу, цього року, знаю, плату збільшуватимуть. Як і раніше, цікавиться успіхами свого давнього друга народний депутат України, заступник голови Комітету Верховної Ради з питань аграрної політики і земельних відносин Сергій Терещук.

— Нині в Україні працює чимало зарубіжних інвесторів, — коментує Сергій Миколайович. — Фредерік Шавіні відрізняється серед них тим, що вкладає у нашу аграрну галузь не лише матеріальний, а й інтелектуальний ресурс. Він не пропускає жодної великої агропромислової виставки в Європі, США чи Канаді і приносить звіти у своє господарство усе найпередовіше, найоптимальніше, найприбутковіше. Ми бачимо, — продовжує Сергій Терещук, — як з кожним роком змінюється клімат Середнього Подніпров'я. З колись помірного він дедалі більше наближається до посушливого і спекотного. Я сам, агроном за фахом, цікавлюсь, що ми можемо протиставити цьому природному чиннику. Фредерік Шавіні на прикладі свого сільгосппідприємства показав, як краще адаптувати до наших умов високоефективні, малозатратні технології обробітку ґрунту, котрі він запозичив за кордоном. Що більше втчизняних господарників позбудуться усталених в агрономії стереотипів і підуть шляхом французького аграрія, то швидше ми навчимося вирощувати високі врожаї за будь-яких кліматичних умов.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

Фото з архіву ТОВ «Шпола Агро-Індустрі».

Фредерік Шавіні під час збирання урожаю-2010 на неораному полі.

французької селекції, — каже генеральний директор ТОВ «АПК «Маїс» Сергій Осадчий. — Завжди спілкуємося з Шавіні. Фредерік дуже ініціативний, завзятий, відкритий до нового, прогресивного. Він і нас захопив новою технологією. Восени «по нульовому» засіяли 600 гектарів озимої пшениці, нині сіємо кукурудзу.

Задоволені співпрацею з іноземним інвестором і в Сигнаївській сільській раді. — Торік, — ділиться

гектара тут мають значно вищі. Причому, зерно, насіння також отримують найвищої якості, воно конкурентоспроможне і на внутрішньому, і на зовнішньому ринках.

— Фредерік охоче ділиться своїм досвідом, — розповідає начальник Шполянського районного управління агропромислового розвитку Володимир Костенко. — Він уже тричі провів у себе Дні поля. Усім зацікавленим демонстрував техніку, необхідну для нульового та мінімального обробітку ґрунту, переконував у необхідності перейти на вологозберігаючі інтенсивні технології. Кілька сільгосптова-

Зруйновані мости нарешті відбудують

Мешканці сіл Тисовець та Іжівці Сторожинецького району сподіваються нарешті побачити нові мости на заміну знесених торішньою повінню. Наразі селяни змушені ходити тимчасовими понтонними мостовими переходами, термін експлуатації яких спливає. Вже підготовлено проектну документацію, згідно з якою нові мости будуть зведені на буронабивних палях у капітальному виконанні з використанням залізничних платформ із дерев'яним покриттям. Проектна вартість одного мосту — 580 тисяч гривень. Крім того, виділено 125 тисяч гривень на регулювання русла річки Сірет та берегоукріплювальні роботи. Ці заходи дадуть змогу надалі запобігти надзвичайним ситуаціям.

Сергій СУЛИМА.

Чернівецька область.

Хотілося б помилитися

За даними Держстату, у травні споживчі ціни зросли проти попереднього місяця на 0,8 відсотка, проти аналогічного періоду минулого року — на 11.

Попри цілком очікуване уповільнення інфляційних процесів, ціни продовжують зростати порівняно з минулим роком: у березні — на 7,7 відсотка, у квітні — на 9,4, у травні — вже на 11. Подешевшали тваринні жири, вершкове мало та олія, сири, рис та молоко. Молочна продукція та електроенергія, як на мене, на загальний індекс споживчих цін справили вирішальний вплив. Подешевшання молочної продукції та електроенергії у травні — звичайна річ, але падіння платні за гарячу воду і опалення мало хто очікував, зважаючи на вимоги кредиторів з МВФ. І все-таки тарифи на газ, житло, воду і електроенергію зросли на рівень статистичної похибки — 0,2 відсотка.

Понад усе подорожчали овочі та фрукти, відчутно — цукор, макаронні та м'ясні вироби, риба і хліб. Подорожчання пального та мастильних матеріалів на 3,3 відсотка, природно, підняло вартість перевезень на пасажирському транспорті. А подорожчання вартості фармацевтичної продукції та санаторно-курортних послуг зумовило зростання цін у сфері охорони здоров'я. Аналогічно на подорожчання послуг сфери зв'язку вплинуло підвищення абонентської плати за користування телефоном.

Проти минулого року на 2,8 відсотка подорожчали товари домашнього вжитку та побутова техніка. Зросли ціни на меблі, килими, домашній текстиль тощо. І, що найприкріше, — на послуги у сфері освіти. Дошкільне навчання подорожчало на 22,7 відсотка, вища освіта — на 8,8.

Усе це та інше переконує експертів у занижених оцінках річної інфляції (близько 8 відсотків), закладених урядом в держбюджет. На їхню думку, загальний рівень річної інфляції перевищить 10 відсотків, але дехто припускає, що подешевшання овочів та фруктів у літні місяці може довести індекс споживчих цін до дефляції. Як на мене, не дочекаємося. По-перше, уряд може відкласти, але не відмовиться від зростання цін на газ для населення. По-друге, більш як 53 відсотки споживчої інфляції нині формує продовольчий сектор, що утримає уряд від зменшення частки споживчих товарів у індексу кошику. По-третє, вже влітку роздрібні ціни відчують на собі потенціал зростання промислових цін, що потягне їх догори. Я вже не кажу про те, що зростання цін на продовольство в країні триватиме під тиском аналогічних процесів у світі. Тож, швидше за все, інфляція у два найближчі місяці обертатиметься біля нульового значення.

Водночас уряд не збирається переглядати річний показник інфляції, що не стосується інших макроекономічних, а експерти раді будуть, якщо помиляться.

Сергій ВЛАД.

Вантажівкам прописали «дієту»: штрафуватимуть за зайву вагу

У Донецькій області заходилися наводити лад на дорогах, якими рухається вантажний транспорт. Свого часу через високі залізничні тарифи металургійні підприємства перейшли на перевезення вантажів автотранспортом. До аналогічних заходів вдалися виробники будівельних матеріалів та зерна. Важких фур, які рухаються до Маріупольського морського порту, не витримують основні автошляхи. Після того, як на трасі Слов'янськ — Донецьк — Маріуполь з'явилися пости, де контролюють

ся вага машин, перевізники знайшли об'їзні шляхи — через сільські райони півдня області. Такий інтенсивний рух остаточно «добив» сільські дороги. Інтереси великого бізнесу виявилися вищими за інтереси місцевих громад.

Потерпають не лише мешканці півдня: наприклад, донецький корпункт «Голосу України» отримав скаргу мешканців Гірницького району Макіївки, де проходить об'їзна дорога. Асфальтове покриття давно розбите, весь шлях — це суцільні вибоїни. «Коли проїжджа-

ють вантажівки повз суцільний цвинтар, покійники підстрибують у своїх могилах», — об'єднано змалювала проблему одна з місцевих мешканок. У міській раді запевнили: на ремонт дороги виділено гроші із державного бюджету. Проте невідомо, наскільки вистачить ремонту, якщо цим шляхом продовжуватимуть їздити великовантажні автомобілі.

Голова Донецької обласної державної адміністрації Анатолій Близнюк видав розпорядження, яке забороняє транспортним засо-

бам із навантаженням понад сім тонн на вісь їздити автошляхами загального користування Донецьк — Новоазовськ — Сєдове, Кременівка — Ялта, Одеса — Мелітополь — Новоазовськ, Богатир — Велодарське. Рух такого транспорту дозволено лише по автодорозі Слов'янськ — Донецьк — Маріуполь. В області створюються чотири пункти із пересувними ваговими комплексами, де зважуватимуть транспорт і, в разі перевищення норми, — нещадно штрафуватимуть.

Наприклад, за автомобіль із вантажем у 60 тонн його власник мусять заплатити штраф від 78 євро. Гроші спрямовуватимуть на ремонт автошляхів. Крім того, шляховики мають право обмежувати рух на час спекотної погоди, коли ризик пошкодження шляхів зростає.

Пересувний ваговий комплекс уже працює в Маріуполі: за півтора місяці тут оштрафували понад 60 водіїв фур, де зафіксовано перевищення ваги. Обладнання для зважування придбане за кошти міського бюджету.

Ліна КУЩ.

Євросоюз готовий виділити Україні мільйон євро на підготовку закону про суспільне мовлення (УНІАН)

Ціни на газ для населення України не підвищуватимуться. Про це в ефірі «5 каналу» заявив голова правління НАК «Нафтогаз України» Євген Бакулін

Щастя завжди поряд

Щастя прагнуть усі люди, однак розуміє його кожен по-своєму. Для одного щастя — відчувати поряд близьку та люблячу людину, для іншого — реалізувати себе в житті, ще для когось — здоров'я або матеріальні статки.

Сучасні соціологи дотримуються думки, що щастя — це позитивний емоційний стан, який викликає позитивного оцінку власного життєвого становища, минулих досягнень чи очікувань від майбутнього. Джерелом щастя є відповідність реальної долі суб'єкта його уявленням про успіх, визнання, сенс, життєвий ідеал людини взагалі та її особисто.

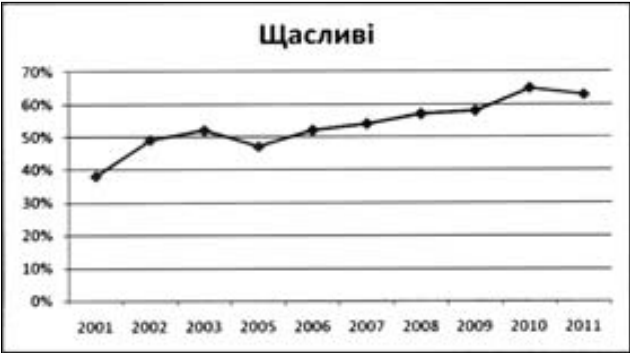
Нещодавно науковці Київського міжнародного інституту соціології завершили чергове опитування з метою з'ясування, в яких стосунках із щастям перебувають українці. Такого роду дослідження проводяться з 2001 р., цього року опитування замовило ТОВ «Україна сьогодні»¹.

Журналіст Микола Свінціцький попросив прокоментувати результати цього дослідження генерального директора КМІС, доктора філософських наук, професора Києво-Могилянської академії Володимира Паніотто.

— Володимире Іллічу, феномен щастя такий бажаний, але настільки хиткий і ненадійний, що з'ясувати його в межах однієї з найбільших в Європі країн серед 45 мільйонів населення, мабуть, досить проблематично. Тут про себе важко сказати — в одну мить здається, ніби все нормально, зараз ти — щасливий, а раптом виникли якісь непередбачені проблеми на роботі чи вдома, і вже відчуваєш се-

бе невдачливим, безталанним і нещасним.

— Справді, категорія щастя досить неоднозначна. Але це не значить, що соціологія не може сказати, скільки людей в Україні відчують себе більше чи менше щасливими. Щаслива людина чи ні, ми можемо дізнатися тільки від неї. Тому дві тисячі наших респондентів відповіли на просте питання: «Чи вважаєте ви себе щасливою людиною?» ось таким чином:

виходячи зі своєї оцінки власного рівня добробуту чи матеріального становища і, звичайно, своїх домагань, запитів чи потреб. У нас вийшло, що 63% щасливі — ті, що відповіли: «Так» і «Радше так, ніж ні». Це, на жаль, на 2% менше, ніж минулого року, але починаючи з 2001 року ми спостерігаємо невпинне збільшення кількості щасливих людей в Україні. Нині, можна сказати, цей рівень стабілізувався.

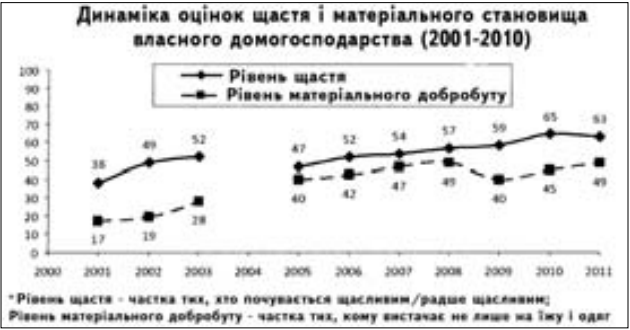
— Політики всюди кричать про 90% бідного населення. Як же тоді так виходить, майже при суцільній бідності у нас — дві третини щасливих людей?

— Ну, це цілком зро-

зуміло — при будь-якій владі опозиція лає її і кричить, що все погано, а влада, навпаки, переко-нує, що все чудово. Невобхідно лише трохи зачекати.

Але давайте повернемося до нашої бідності. Ми відстежуємо її рівень з 1991 року. Треба сказати, що він стрімко зростає і в 1999—2000 роках досяг свого піку — 52%(!) опитаних. Проте з 2001-го почав падати, і в 2008 році від нього лишилось лише 12%. Зниження рівня бідності на 40% за сім років — це хороше свідчення того, що країна набрала непоганий темпів розвитку. Щоправда,

теріального забезпечення значно впливає на відчуття щастя. Якщо подивитися ось на цей графік,

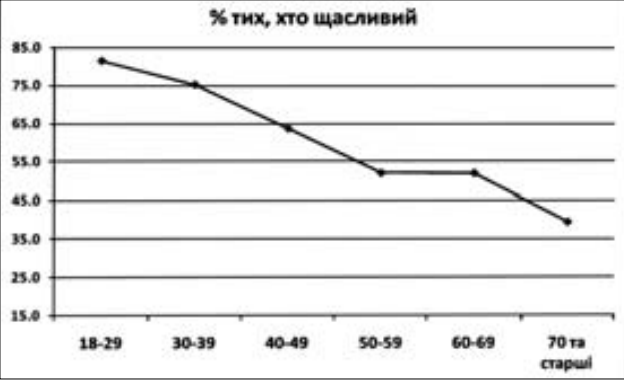

то стає зрозумілим, що краще матеріальне становище дозволяє людині почувати себе щасливішою.

Відомий французький соціолог Огюст Конт запропонував рівень щастя визначати співвідношенням рівня забезпеченості поділений на рівень домагань того чи іншого індивідуума. Отже, тут цілком зрозумілий механізм — що нижчий матеріальний рівень людей, то нижчий у них рівень домагань. Як встановили соціологи, рівень домагань формується референтною групою, як правило, це представники найближчого оточення людини (сусіди, колеги по роботі, знайомі), які мають більш високий статус. Значною мірою на нього впливають і ЗМІ.

Я пригадую, що в 1985 році, коли ми використовували індекс задоволеності життям, який змінювався від -100 до +100, то зафіксували, що задоволеність киян життям становила +36. З початком перебудови і гласності, коли ЗМІ стали показувати і писати про все відкрито, ця частина населення почала різко скорочуватися. І в 1989-му вона становила лише 1%. Тобто люди іноді від-

лідження, де серед найщасливіших такі бідні країни, як Нігерія, Мексика, Венесуела, Сальвадор, Пуерто-Ріко. Хоча за ними йдуть такі «ситі» держави, як Норвегія, Данія, Фінляндія...

— Володимире Іллічу, але ж не лише в грошах щастя?

— Хоча вашу фразу зараз модно доповнювати словами: «...а в їх кількості», однак ви маєте рацію. Гроші українці ставлять не на перше місце при визначенні рівня свого щастя. Тут найважливішими факторами стають сімейні цінності, наявність дружини-чоловіка, здоров'я. Нідерландський дослідник Руут Веенховен проаналізував дані понад 150 досліджень з багать-

ох країн і дійшов висновку, що наявність надійного супутника життя в сучасному світі є одним із найважливіших чинників, які допомагають людині почуватися щасливою. Наше дослідження підтверджує справедливості цього і для України.

На відчуття щастя також значною мірою впливає рівень освіти і пов'язаний з ним тип зайнятості, тобто робота. Зрозуміло, що вона інтелектуальніша, цікавіша, то більше задоволення отримує людина.

— А як впливає на відчуття щастя вік людини? Мало віритися, що люди похилого віку, більшість яких отримують до тисячі гривень пенсії, радіють своїй щасливій старості.

— На жаль, треба визнати, що з віком люди дедалі менше радіють життю. З наведеного графіка видно, як різко меншає кількість щасливих людей з віком.

Дивує те, що досить молоді люди в розквіті сил — 30—49 років, які мали б працювати, рости дітей, як кажуть, з радістю жити, дедалі менше стають щасливими. Цю ситуацію, мабуть, потрібно додатково вивчати.

— Можливо, це говорити про нелегітуми соціалізації молоді, а потім досить жорсткі умови нашого виживання. Так чи інакше, а перспектива бідної, хворобливої старості мало кого радує.

— Звичайно, краще бути молодим, здоровим і багатим.

«Повернення в Нюрнберг»

На екрани вийшов новий документальний фільм телерадіокомпанії «Лтава», назву якому дала публікація в «Голосі України».

Він розповідає про ветерана-фронтовика, полковника у відставці Йосипа Гофмана з Полтави. Йосип Давидович — людина унікальної долі. Далеко за межами України його знають нині як єдиного у світі живого свідка історичної події — Міжнародного трибуналу в Нюрнберзі, який судив військових злочинців Третього рейху. Фронтний розвідник, гвардії сержант Гофман був присутнім на процесі як особистий охоронець Головного обвинувача від Радянського Союзу Романа Руденка. Він мав знайомство і зі знаменитим американським сержантом Вуддом, який виконував вирок стосовно фашистських злочинців, засуджених до смертної кари. На згадку про ту зустріч у Гофмана залишився подарований американцем годинник, який разом із пропуском до зали засідань Йосиф Давидович свого часу пе-

редав Національному музею Великої Вітчизняної війни 1941—1945 років у Києві.

До речі, у самого ветерана є ще один годинник, який він одержав уже в мирні дні, але подарований той легендарним радянським асом, тричі Героєм Радянського Союзу Олександром Покришкіним. На ньому значиться: «Майору Гофману за усердие в службе. Генерал-лейтенант Покришкін. 12.12.1964 г.» (на той час Покришкін був командувачем повітряної армії, в якій і служив Йосиф Гофман). Військову кар'єру він закінчив полковником, працював у Полтаві на відповідальних цивільних посадах.

Йосип Гофман — автор кількох книг. Серед них — «О прошлом во имя будущего», «Жива історія», «Політичний мінімум» та інших. І все ж найголовнішим твором свого життя Йосип Дави-

дович вважає книгу «Нюрнберг застерігає», над якою він працював багато років, адже до неї увійшли не лише спогади

очевидця, а й чимало документів, пов'язаних з процесом.

А наприкінці жовтня минулого року мерія

Нюрнберга запросила полтавця до свого міста — на відзначення 65-річчя від дня початку Міжнародного трибуналу.

Половина директора і чверть журналіста

Забезпечують щоденні радіопередачі для мешканців району

Публікація в «Голосі України» матеріалу «Правду почути важко, але ще важче її сказати», де йшлося про проблеми свободи і незалежності журналістської творчості, а точніше — про безправ'я самого журналіста, зачепила чимало колег. Багато з них при зустрічі чи по телефону розповідали свої історії, коли так і не вистачило сил, мужності, просто сміливості, аби побороти ті чи інші обставини, протистояти приниженню чи зневазі. Історія, що трапилась у КП «Красилівський телерадіоцентр», — лише одна з них.

Від доброго задуму — до повного провалу

Усе почалося з того, що три роки тому у Красилові з'явилась ідея завести свою телестудію. Належала вона тодішньому очільнику РДА Василю Шуляку, котрий завжди з увагою і повагою ставився до ЗМІ, в чому за довгі роки дружби зумів переконатись і колектив нашої редакції. Щоправда, районному бюджету було важкувато потягнути з нуля справді професійну телестудію. Тому й обмежилися тим, що при редакції районного радіомовлення була створена ще одна посада. Людина, яка її обійме, мала б знімати відеосюжети із життя району, а транслювати їх планували через обласну телерадіокомпанію. Засновником оновленого комунального підприємства «Красилівський телерадіоцентр» виступила районна рада. Вона ж у 2008 році виділила сорок тисяч гривень для купівлі професійної відеокамери, мікрофона, штатива, комп'ютерів. І це було першим кроком. Бо в перспективі на фінансування програми підтримки місцевих засобів масової інформації рішенням сесії райради тоді ж передбачалися значно більші суми. На 2009 рік для редакції райгазети і телерадіоцентру намічалось виділити 380 тисяч гривень, на 2010-й — 175 тисяч. Поговорювали, з часом повинна з'явитися своя ретрансляційна вежа, і тоді місцеве телебачення запрацювало б на повну силу. Але плани не здійснилися. Чи то через те, що бюджет не зміг потягнути таку фінансову ляльку, чи то через те, що з посади змушений був піти їхній ініціатор. Натомість останні два роки все пішло на спад. Якщо позаторік для підтримки КП з бюджету було виділено 77 тисяч гривень, торік — уже майже половину. Про суми, котрі значилися у районній програмі підтримки ЗМІ, вже й не йшлося. І щоб редакції вижити, постало питання про впорядкування штатного розкладу.

Хто кому редактор?

Як можна «впорядковувати» і без того жалюгідні зарплати, у районних журналістів треба повчитися. Традиційно Красилівська радіоредакція складалась із директора та редактора, обидва виконували функції творчих працівників, готуючи щоденні п'ятнадцятихвилинні інформаційні програми. І ще — диктора та бухгалтера. Коли задумувалось телебачення, мала б додатися посада ведучого програм телебачення, але замість неї засновник запровадив посаду заступника директора, хоча такої не передбачено ні Статутом, ні іншими розпорядчими докумен-

тами підприємства. Мало того, з часом вона трансформувалась у редактора телебачення. Досі все було зрозуміло. Дива почалися, коли бюджетні ножиці економії почали різати ставки. Засновник погодився профінансувати лише половину ставки бухгалтера, але категорично відмовився від «чверті» диктора, котрий мав би отримувати до смішного малу суму — півтори сотні гривень на місяць. Редактору радіомовлення пощастило більше: йому, з вищою журналістською освітою і сорокарічним стажем роботи на радіо, таки залишили чверть ставки у розмірі 210 гривень (!) на місяць. При цьому директор із своєю 0,75 частки ставки мав би почуватися просто щасливчиком. Якби не одна обставина: його заступнику, який не мав ні спеціальної освіти, ні стажу роботи в ЗМІ, бюджет чомусь не пошкочував повної ставки. От і спробуй розберися після цього, чому так, і хто кому редактор. Напевно, все мало б пояснити творче та організаційне навантаження кожного. Але тут виникло ще більше запитань. Бо телепрограм, за твердженням директора Володимира Меленчука, не було, а кастрована радіоредакція як виходила в ефір щодня, так і виходить, ще й заробляє, як може, гроші. От тільки майже всі вони йшли на утримання, як твердо переконаний колектив, бездіяльного телерадіоцентра. Чому так? Бо дотація на редакційні витрати становить трошки більше половини від її потреб. І майже стільки само потрібно для фінансування повної ставки телерадіоцентра. Щоб навести творчий і фінансовий лад у своєму колективі, директор видає наказ, яким свою оплату праці визначає у розмірі половини посадового окладу, а оклад редакторів телебачення прирівнює до редактора радіо — чверть ставки. Справді, коли важко — то важко всім однаково. Однак факту зниження оплати праці редактора телебачення засновник не визнає і погодити штатний розпис у новій редакції відмовляється, посилаючись на КЗпП України. Проте, де була його принциповість у дотриманні законодавства за такої само ситуації рік тому, коли всіх працівників радіоредакції перевели без попередження на менші оклади? — не перестають дивуватись у колективі. З часом директор оголошує редактору телебачення догану через систематичне невиконання обов'язків протягом п'яти місяців. До нього додає акт, де весь колектив стверджує, що редактор телебачення відмовився пояснити, чому за цей строк не підготував жодної телепередачі для трансляції в ефірі. За ним з'являється ще один

наказ, де тому ж редактору пропонується надати пояснення, чому протягом наступних двох тижнів знову не підготовлено жодної телепередачі. І вже слідом за цим — наказ про звільнення редактора.

Браво, закон!

І ось тут на захист телерадіоцентра стає минула райрада та суд. Одна горить про те, що не можна телерадіоцентру зменшувати ставку. А суд приймає рішення про поновлення його на роботі та відшкодування майже піврічного заробітку. Напевно, журналістська солідарність вимагала б тільки потішитись за колегу, мовляв, є справедливість, не так просто позбавити людини роботи та заробітку. Але професійна совість не дає це зробити, коли читаєш звіт редактора телебачення, де сказано, що за шість місяців «проводилась робота по створенню відеосюжетів для... сайту райради та на замовлення установ і приватних осіб. Таких сюжетів було виготовлено 83 хвилини. Оскільки районного телебачення не існує в принципі..., то основна робота була зосереджена на виробництві «німих» відеороликів... та архівування матеріалів з життя району. Таких було заархівовано більше 500 хвилин. Також вироблено 40 хвилин платних матеріалів на ... 450 гривень».

Не хочу коментувати чи ісь творчі можливості і плани — це внутрішньоредакційні проблеми. Щоправда, свій коментар зробив архівний відділ Красилівської РДА, в якому зазначено, що йому передані три диски з відеосюжетами, але описаний лише один. І в ньому не сотні хвилин відеоархіву, як зазначено у звіті, а лише 27, які були зняті у 2009 році, а не в 2010-му. До того ж редактор телебачення приписав до названого обсягу ще й кілька хвилин за рахунок відеозйомок, зроблених працівниками іншого телеканала. Та проблема не в цьому. Для чого рахувати хвилини, якщо сам працівник визнає, що телебачення не існує. Чому цього не бачила міська рада? І якщо немає телебачення, то як можна вимагати гроші за роботу на ньому? Чи правильно такі дорогі бюджетні гроші віддавати на справу, від якої немає результату? Чомусь уся суть конфлікту звелася до пошуку хвилин, котрих, зрештою, так ніхто і не

побачив. А суд звернув увагу лише на формальні неточності в наказах, але так і не побачив головного: немає основного — продукту, заради якого людину поновлюють на роботі. І чомусь нікого не хвилювало, скажімо, таке очевидне порушення закону, як заробітна плата у двісті чи п'ятсот гривень для решти редакційних працівників.

Якось усе зійшлося на захисті прав одного посадовця, але ніхто не помітив, що страждає, передусім фінансово, весь, нехай невеличкий, але колектив. Якби ж то проблему можна було зняти, обстоюючи права улюбленців чи звільняючи неугодовних. Насправді ж районне радіомовлення переживає значно глибшу кризу. Майже двадцять років тому радіоредакція створювалась як юридична особа трьома рівними партнерами — районною радою, адміністрацією та трудовим колективом. Тепер у списку засновників чомусь залишилась тільки райрада. І, за великим рахунком, нікого і ніколи не цікавило, що цілу редакцію позбавлено дуже важливих прав співзасновника, а журналісти змушені були проміняти їх на обіцянки фінансової підтримки. Обіцянки, тому що вагомих кроків на зміцнення фінансового та матеріального стану редакції дуже довго не робились. Натомість весь час пропонувалося: заробляйте кошти самі, подаючи матеріали з місцевих підприємств та сільських рад. Пропозиція, начебто, і правильна, та чи ко-

Стаж у 47 років роботи в журналістиці, з них 43 на радіо, виявився для редактора радіоредакції Казимира Меленчука малуватим, щоб розібратись у колізіях сучасного законодавства, судочинства та стосунках із засновниками.

мусь вдавалося заробити на злиднях сільради? Узавши собі у користування таку дорогу «завбавку», рада так і не змогла взяти на себе відповідальність за її фінансове благополуччя. А коли редакція попросила у депутатів минулого скликання допомоги ліквідувати борги у зарплаті та до ПФ, їй відповіли, що варто збільшити власні надходження або скоротити кількість працівників до 1,5 штатних одиниць. Коли відкрити всі особисті амбіції учасників конфлікту, то можна дійти одного: хочеш мати посаду і зарплату — тебе повинен дуже полюбити засновник. Хочеш мати прибуток — тебе ще більше повинен полюбити рекламодавець або хтось із заможних людей. Чого може коштувати така любов, пояснювати не потрібно. Як і те, що при цьому зможуть почути по радіо чи побачити у місцевих відеосюжетах тисячі людей, котрі так широко і наївно вірять усьому, мовленню в ефірі. Правду?

Ірина КОЗАК.

Хмельницький.

Фото автора.

ДУМКА ЖУРНАЛІСТА

Казимир Меленчук, редактор радіомовлення КП «Красилівський телерадіоцентр»: — Після більш як сорокарічної роботи на радіо ніколи не думав, що дійдемо таких результатів. Маю на увазі те, в якому жалюгідному стані опинилося Красилівське районне радіо, яке понад сорок літ поспіль вважалося одним із кращих на Хмельниччині. Ще чотири роки тому в районі налічувалося понад тринадцять тисяч радіоточок, а тепер — до двох тисяч. І це не тому, що люди розлюбили радіо, а тому, що пошкоджені лінії, опори, ніхто не хоче ремонтувати та відновлювати. Один сільський голова приніс заяву сорока односельців, аби зв'язківці відновили роботу радіоточок. Але йому було відмовлено, бо дуже дорого. Хто хоче брати на себе такі витрати лише заради того, щоб у глухому селі старі люди могли почути, що у світі робиться. Щоправда, зі зміною депутатського складу райради та її керівника робиться спроба підтримати місцеві редакційні колективи. Однак негатив, залишений у спадок керівництвом районної ради минулого скликання, подолати найближчим часом буде непросто. Справді, робота будь-якого ЗМІ — це справа витратна. Але й інформація, яку вони подають тисячам споживачів, — продукт ще дорожчий. І це владі варто зрозуміти.

Школу-інтернат врятували від закриття

У Часів Ярі (Артемівськ Донецької області) не закривають школу-інтернат, як це планувалося на початку року. Про це заявив після поїздки до навчального закладу голова обласної ради Андрій Шишацький. В інтернаті живуть і навчаються розумово відсталі діти-сироти та діти, позбавлені батьківської опіки — всього 93 особи.

Кілька місяців тому інтернат потрапив до числа кандидатів на закриття — начебто з метою зощадження бюджетних коштів. Ініціатори закриття посилалися на незаповненість інтернату, розрахованого на 120 осіб, та незадовільне матеріальне забезпечення. Однак ліквідація призвела би до звільнення майже сотні працівників закладу. А знайти нове місце в маленькому містечку не так просто. До того ж досвідчені педагоги-реабілітологи залишилися би без роботи. Тому колектив висловив протест проти такого рішення. Крім того, без господаря залишилися би будівлі інтернату — грошей на їх утримання ані освітяни, ані місцева влада не мають.

Ситуація стурбувала обласну владу. Після відвідання Часів Яру голова облради заявив: школа у нормальному стані, атмосфера сприяє розвитку дітей. Хоча і є проблеми із благоустроєм прилеглої території та наповнюваністю закладу. «Ці проблеми можна вирішити, ми подумаємо, як краще вчинити в цьому випадку, — запевнив Андрій Шишацький. — Або ж перепрофілюємо заклад, або ж розширимо контингент дітей, які можуть тут навчатися. Рішення буде знайдено». Керівник області пообіцяв, що на той час, поки вирішуватиметься подальша доля інтернату, його фінансування не буде зменшене, а для благоустрою території будуть залучені кошти спонсорів.

ДОВІДКОВО

Торік на утримання однієї дитини в Часів-Ярській школі-інтернаті витратено майже 50 тисяч гривень. Цього року планується витратити 52,5 тисячі на дитину. Із 94 співробітників — 40 педагогів. Середня заробітна плата торік становила 1764 гривні на місяць.

А батьки трьох шкіл Макіївки з українською мовою навчання, закритих рішенням міськради, — № 100, 27 та 3 — продовжують атакувати листами різні інстанції, не погоджуючись із ліквідацією навчальних закладів. «Ліквідація шкіл призведе до знищення селищ, адже школи сьогодні залишаються єдиними освітньо-культурними центрами у селищах, де вже зруйновано клуби, дитячі садочки, лікарні, спортивні майданчики, кімнати школярів тощо, — йдеться у зверненні батьків на адресу народного депутата України Сергія Головатого. — Школи розташовані на значній відстані — від 10 до 20 кілометрів — від центру Макіївки та від 2 до 7 кілометрів до інших шкіл. Закриття владою обґрунтовується тим, що учні будуть переведені до кращих шкіл, що не відповідає дійсності. Не відповідають дійсності й твердження про нібито великі витрати на одного учня в цих школах. Батьки давно ремонтують і утримують школи за свій рахунок.

Прокуратура винесла протест на закриття школи № 111 в Донецьку та № 27 у Торезі. Про це йдеться у відповіді заступника Генерального прокурора України Віктора Зафірова на запит народного депутата України Арсенія Яценюка. Прокуратури названих міст встановили, що прийняті міськими радами рішення не відповідають вимогам законів України «Про освіту» та «Про загальну середню освіту» та, зокрема, порушують право дітей на доступну та якісну освіту. Крім того, на думку правоохоронців, у Торезі міська рада не врахувала кількість учнів навчального закладу, не вжила заходів з організації підвезення дітей до інших шкіл, а також порушила право на вільний вибір мови навчання. Протести прокуратури мають розглянути сесії міських рад.

Ліна КУЩ.

Кастрована радіоредакція як виходила в ефір щодня, так і виходить

Там, де закінчується море, починаються клопоти

ЛІТНЯ ВІДПУСТКА

Хвилююча й чарівна картина, коли двухсотметровий круїзний лайнер швартується біля причалу морського вокзалу Одеського морського торговельного порту. Веселка прапорів, тисячі туристів, котрі вийшли на верхні палуби, запальні мелодії оркестру на березі, сотні одеситів, які вітають туристів, багато хто з яких уперше прибув до України.

Чому так незатишно відпочивальникам в Одесі?

— Нинішнього року круїзний сезон мав розпочатися 31 березня, — розповів «Голосу України» Микола Маковецький, начальник морського вокзалу Одеського морського торговельного порту. — Через туман капітан лайнера «Мелодії» не ризикнув завести судно в гавань. Хоча на борту вже працював український лоцман, оркестр і екскурсоводи, автобуси чекали на перших туристів на березі.

Буквально через кілька днів засяяло сонечко й офіційний круїзний сезон в Одесі стартував.

За всіх часів, навіть у важкі, ставлення до круїзного туризму в Одеському морському торговельному порту, яким понад чверть століття керує Герой України Микола Павлюк, було, скажімо так, поважне. Ось найсвіжіший факт. Під час підготовки до нинішнього сезону була вирівняна лінія 15 і 16 причалу. Це дає змогу тепер заводити в порт судна завдовжки до 300 метрів. Причали стали ширше на 2 метри, що дає можливість виставити до трапів для приймання туристів одночасно 50 екскурсійних автобусів. На території пасажирських причалів замінено асфальтове покриття на екологічно безпечну плитку.

Наведені цифри — алгоритм сучасного круїзного бізнесу. В усьому світі, де він розвивається, триває активна боротьба за тривалість стоянок суден у портах, за наповнюваність туристами лайнерів. І це є аксіомою турбізнесу — порти зацікавлені в оплаті портових зборів, а збільшення кількості туристів означає наповнення бюджетів різних

рівнів — гості міста охоче розлучаються зі своїми грішми, відвідуючи визначні пам'ятки, ресторани, театри, музеї.

До речі, про наведену вище аксіому туристичного бізнесу. В 2010 році Кабінет Міністрів України з ініціативи Одеського морського торговельного порту запровадив привабливі знижки на портові збори для круїзних суден, що заходять у порти України. У міжсезоння (з 15 листопада по 15 березня) усі судна одержують знижку 50 відсотків, а в сезон — 25 відсотків за умови, що судна однієї компанії зайдуть в українські порти більш як три рази.

Туризм об'єднує людей, а туристичний сервіс — роз'єднує

Згідно з даними міжнародного туристичного рейтингу за рівнем привабливості для подорожуючих морем Україна посідає 118-ме місце серед 139 країн. Більше того, за таким показником, як конкурентоспроможність туристичного ринку, наша країна опустилася з 77-ї позиції, яку вона посідала в 2009 році, на 85-ту й опинилася між Намібією та Гватемалою. Наші

сусіди по Чорному морю Росія й Грузія перебувають на 59-му і 73-му місці відповідно.

За останні п'ять років туристична інфраструктура в Одесі, образно кажучи, зробила стрімкий стрибок — побудовано десятки нових готелів, відремонтовано дороги, приведено до ладу історичні пам'ятки, розпочали роботу суперсучасні торгові центри. Здавалося б — підстав для занепокоєння немає й залишається тільки підраховувати кількість туристів і радіти високим фінансовим показникам. Але, на жаль, проблем туристичної інфраструктури менше не стає, а навпаки — вони тільки збільшуються.

ІЗ ДОСЬЕ «ГОЛОСУ УКРАЇНИ»

* У 2011 році Одесу відвідає 78 круїзних кораблів. Для порівняння — торік було 72 суднозаходи.

* Якщо вишикувати один за одним усі пасажирські судна, прийняті портом в 2010 році, то довжина морської колони становитиме 11 кілометрів.

* У 2010 році на круїзних лайнерах Одесу відвідали 150 тисяч туристів із 64 країн світу.

* Основна частина туристів, що прибувають в Одесу морем — громадяни США. На другому місці — англійці, на третьому — німці та італійці.

* Круїзний сезон планується завершити 5 листопада заходом в Одесу лайнера «OPERA».

Ось найсвіжіший приклад. П'ять років в Одесі працював фунікулер. Туристи, котрі прибувають до Одеси на круїзних лайнерах, за допомогою фунікулера, а він був безплатний, через декілька хвилин опинялися на Приморському бульварі біля пам'ятника Дюку де Рішельє. Раптом на початку туристичного сезону комунальне підприємство «Одесміськелектротранспорт», на балансі якого перебуває піднімальна машина, заявило про її зупинку. Причина — немає коштів для ремонту фунікулера. Тепер туристам доводиться пішки долати круті сходи для того, щоб опинитися в центральній частині Одеси.

Досі не розв'язано проблему стоянок для туристичних автобусів. Сьогодні вони паркуються за декілька кварталів від історичних пам'яток — оперного театру, Археологічного музею, Приморського бульвару. Ближче під'їхати немає можливості — там зона, в якій розташовано стоянки для службових автомобілів чиновників міськвиконкому.

Одеський морський торговельний порт виступив з ініціативою про розміщення в центральній частині міста п'яти електронних адресних табло, які дають змогу туристам визначити, де розташовано об'єкт, який їх цікавить. Інформацію надано трьома мовами — українською, англійською та російською. Досі цікава пропозиція проходить узгодження.

А взяти екскурсії, сувеніри, карти міста, інформаційні брошури — вони називаються турпродуктом. Якість цього продукту нижча, як кажуть в Одесі, за ватерлінію. Безплатних путівників-карт для туристів не може надати жодна туристична фірма міста. Про якість роботи гідів годі й казати — вони зупинилися в своїх бесідах у минулому столітті.

Круїзний туризм починає молодшати. Якщо ще п'ять—десять років тому основний контингент подорожуючих на морських лайнерах становили пенсіонери, то сьогодні нерідко можна зустріти й

молодих людей. Вони просять у зустрічаючої, одеської сторони, організувати для них екскурсії з екстримом.

А чому б і не організувати? — вирішили в Одеському морському торговельному порту. Для мандрівників з теплохода «Аїда» була організована велосипедна прогулянка Одесою й поїздка на відкритих позазляховиках у леген-

Одеський морський пасажирський вокзал.

Чорне море стоїть на порозі круїзного туристичного буму. Про це свідчить факт будівництва в Стамбулі новітнього порту, розрахованого на приймання сучасних круїзних лайнерів. Туристи в

КОМПЕТЕНТНА ДУМКА

Микола МАКОВЕЦЬКИЙ, начальник морського вокзалу Одеського морського торговельного порту (на знімку):

— Ми створили відділ розвитку туризму й зовнішніх зв'язків при морському вокзалі. Він опікується не тільки екскурсіями портом, вивчає думки пасажирів і зустрічається з колегами з-за кордону. Відділ налагоджує зв'язки з місцевими турорганізаціями, відповідними департаментами й управліннями облдержадміністрації та міської ради.

У нас амбіційні плани — Одеса може стати базовим круїзним портом Чорного моря. Ми вже створили умови для полегшеного контролю й огляду пасажирів митною та прикордонною службами. Сьогодні всі процедури проводяться прямо на борту судна й це як позитивне явище вже відзначили гості нашої країни.

4 вересня ми очікуємо заходу найбільшого круїзного лайнера — «Королева Вікторія» завдовжки 294 метри. Він не вперше відвідає Одесу. І його захід для нас — ознака того, що туристам цікава Україна, цікава Одеса.

дарні одеські катакомби, де пройшла реконструкція бою між підпільниками-партизанами й німецько-фашистськими окупантами. Бій закінчився мирно — українським салом та українською горілкою.

Сьогодні роботою з туристами займається величезна кількість фірм, туроператорів. Але річ у тім, що кожний з них діє на свій страх і ризик. Життя підказує — необхідно розробити концепцію розвитку туризму в Одесі на п'ять років і створити спеціальну координаційну раду з робочими групами за напрямками туризму — оздоровчий, круїзний, відпочинковий.

Стамбулі здійснюватимуть пересадки на невеликі судна у різних напрямках — Україна, Болгарія, Румунія, Грузія, Росія. Що очікує їх у нашої країні? Чим зустріне Одеса? Непрацюючим фунікулером? Розбитими фасадами будинків історичних пам'яток? Відсутністю автобусних стоянок? Відсутністю необхідної інформації? Неякісним турпродуктом?

Якщо саме цим, то навряд чи знайдуться туристи, які ризикнуть ще раз відвідати Одесу.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.
Одеса.

Фото Олега
ВЛАДИМИРСЬКОГО.

Круїзний лайнер біля причалу.

Форпост здоров'я в облозі проблем

«Сьомий, сьомий! Термінова заявка на виїзд за адресою... Підозра на гіпертонічний криз», — лунав голос чергового фельдшера-диспетчера Сумської міської станції швидкої допомоги. — Виклик виконуйте негайно!»

Наказ диспетчера черговим бригадам «швидкої» повернув мене у січневий ранок 2002 року, коли такий діагноз загрожував життю нині покійної моєї мами. Я обривав телефон «швидкої» кожні п'ять хвилин, а диспетчер наказував «почекати ще парутрійку хвилин». «Швидка» прибула через 80 хвилин, і то лише після дзвінка начальнику облуправління охорони здоров'я. Якби не сусідка-фельдшер, не знаю, чи вижила б тоді мати...

У ті роки наша служба значилась «швидкою» та «невідкладною» тільки на папері, — погоджується нинішній головлікар комунальної установи «Сумська міська станція швидкої медичної допомоги» Олександр Крючковенко, що обійняв цю посаду тільки в грудні того злочасного року, — а насправді була шкапою, яка кульгала на всі чотири ноги. З півтора десятик санітарних машин більше третини скидалися на динозаврів. Слава Богу, що хоч якось їздили. Нині наш середньостатистичний показник прибуття бригади на виклик до хворого — 10 хвилин.

З приходом у міську «Швидку» мого співрозмовника автопарк оновився наповнину. Серед санітарних карет окрім трудяг УАЗиків тепер є «Форди», «Мерси», «Тойоти». За українськими мірками, укомплектовані вони сучасним обладнанням. На базі двох з них уперше в Сумах створені реанімаційні лікарські бригади «швидкої». Саме вони стали учасниками державної програми «Тромболізіс» — надання допомоги на догоспітальному етапі хворим з гострим інфарктом міокарда. Здійснення тромболітичної терапії лікарями «швидкої» не лише зберігає радість повноцінного життя пацієнтам, а й зменшує смертність та запобігає виходу на інвалідність від інфаркту міокарда. Про професіоналізм сумських медиків свідчить хоча б те, що у цій програмі були задіяні лише «швидкі» шести-семи українських міст... Цей клас вони підтвердили на міжнародних змаганнях у 2009 році за участю 31 команди, де вибороли друге місце.

Із 430 чоловік штату сумської «Швидкої» більше двох третин медики — лікарі, фельдшери, санітари. Вищою кваліфікаційною категорією атестовані дві третини лікарів і 56 відсотків фельдшерів. Серед тих, хто присвятив

«Швидкій» по 25—30 років і більше — заслужений лікар Украї-

Чи ж можна серйозно говорити про ефективність швидкої медичної допомоги Сумщини, якщо в жодній кареті швидкої чотирьох районів — Буринського, Краснопільського, Путивльського, Тростянецького, а також Шосткінської міської станцій досі немає дефібрилятора! У таких умовах кожна сумська бригада «швидкої» за зміну примудряється здійснити не менше 12 виїздів до хворих.

ни Олена Рибалко, лікарі вищої кваліфікаційної категорії Ірина Кандиба, Валерій Приказчик, фельдшери Людмила Тронько, Євгенія Рокотова, Тамара Дятленко... І на рахунку кожного — по півтора десятка тисяч і більше виїздів до пацієнтів і по кілька сотень врятованих життів.

Як не прикро, але успіхи не йдуть в жодне порівняння з проблемами, які взяти в облогу форпост сумської медицини.

Дайте напитися, а то переночувати ніде...

Якщо загальна вартість одного виклику «швидкої» в Сумах — близько 200 гривень, то медикаментозна складова становить у ньому аж 3,73 гривні, тобто менше двох відсотків. Цього вистачає хіба на голку від шприца і третину упаковки бинта. Ось вам і «невідкладна» медична допомога. Це — у сумчан. У їхніх колег з Лебединського району загальна медикаментозна вартість виклику становить 2,21 гривні, Білопільського — 1,97 гривні, Недригайлівського — 0,42 гривні! У доповіді на обласній конференції працівників служби екстреної медичної допомоги Олександр Крючковенко озвучив цифри, від яких багато хто заці-

пенів: у 2010 році фінансування служби в структурі витрат на медичну допомогу по лінії лікувальних профілактичних закладів становило в області 9,3 відсотка від загальних витрат. Середній показник оснащеності санітарних автомобілів діагностичним та реанімаційним устаткуванням на Сумщині — також зазедве 50 відсотків, а в деяких райвідділеннях «Швидкої» він взагалі не витримує ніякої критики — від 30 до 8 відсотків. Чи ж можна серйозно говорити про ефективність швидкої медичної допомоги Сумщини, якщо в жодній кареті швидкої чотирьох районів — Буринського, Краснопільського, Путивльського, Тростянецького, а також Шосткінської міської станцій досі немає дефібрилятора! У таких умовах кожна сумська бригада «швидкої» за зміну примудряється здійснити не менше 12 виїздів до хворих.

Подайте на виживання

— Виручає дай-дай, — каже головний лікар, — з цим ми постійно звертаємось до керівників підприємств і приватних бізнесменів. Одні підсобляють медикаментами і ліками, інші — перев'язочним матеріалом, треті — паливно-мастильними, четверті — запчастинами. Так і виживаємо.

Попри масу нерозв'язаних проблем «швидка» у Сумах залишається чи не єдиним рятівним островам для більшості мешканців. Так, позаминулого року до неї звернувся майже кожен третій сумчанин. Торік — аналогічна картина.

У морі вітчизняної «безплатної» медицини «швидка» — рятувальний круг для тисяч пересічних громадян обласного центру, — каже Олександр Іванович.

І справді. На прийомі у поліклініці деякі ескулапи на такі суми виписують «оздоровчих» препаратів — грець хапає! Отож, замість того, щоб викладати по дві-три місячні пенсії «на пігулки», пацієнти, особливо малозабезпечені, дедалі частіше звертаються до «швидкої». Вона хоч і

бідна, а в допомозі не відмовить. В Україні сьогодні лише вона поки що максимально доступна для найбідніших верств населення.

Раніше, до поголовного «реформування» галузі, в більшості випадків цю функцію виконували дільничні служби поліклінік, розташованих за місцем проживання хворих. Та за роки незалежності ці служби в усіх медзакладах міста «реформаторські корови» геть язиком позлизували. Донині у ембріональному стані перебуває також розрекламований на всі заставки інститут сімейної медицини. Так без широккого розголосу весь тягар догоспітального лікування звалено на плечі служби екстреної медичної допомоги. А «реформаторам» досвіду не позичати. Вони «уграли» медицину, а під гаслом подальшого «оздоровлення» нації сплетуть ланті і невідкладний допомоzi.

У цій царині професійні кадри завжди були її золотим фондом. Досвідчений працівник «швидкої» з багаторічним досвідом — унікал. Недар-

ма ж чимало корифеїв світової медицини починали свій шлях на каретах швидкої допомоги.

А сьогодні випускників до нас калачем не принадиш на роботу, — бідкається Олександр Крючковенко. — Зарплати нашого початківця вистачає лише на оренду помешкання.

За роки незалежності ці служби в усіх медзакладах міста «реформаторські корови» геть язиком позлизували.

Тим часом середній вік тутешніх медиків близько 52 років, а неоціненний досвід, якого не купити ні за які гроші, передавати нікому. Через відсутність елементарного соціального пакета — житла, гідної зарплати — молоді медики зі студентської лави йдуть під крило потужних фармакологічних фірм, концернів і приватних поліклінік. Владислав ЖМУРКОВ. Сумська область.

Мал. Олександра МОНАСТИРСЬКОГО.

ЗАМІСТЬ ПІСЛЯМОВИ

У цій публікації озвучено лише децирку проблем, які є на поверхні. Я, зокрема, обійшов увагою стан служби екстреної медичної допомоги у районах і сільській місцевості. На Сумщині, приміром, із 62 колишніх райвідділень Швидкої медичної допомоги до сьогодні вижили тільки 18(!). Також промовчав, що більшість селян знають про «швидку допомогу» в Україні лише з телевізорів та від міських родичів. Адже число виїздів до них у загальній кількості викликів становило минулого року зазедве п'яту частину. Та й то переважно до населених пунктів з розвинутою інфраструктурою. Це одна з причин, чому українські села вмирають масово, але тихо й непомітно. Не написав також, що в обласному центрі через відсутність фінансування і всупереч міністерським нормативам, міська «Швидка» укомплектована санітарними каретами ледве на 75 відсотків, що у більшості медапаратури та устаткування придатні хіба для виставки «динозаври медицини»! Так і не отримала державної підтримки державна програма «Тромболізіс»...

На закінчення розмови головлікар КУ «Сумська міська станція швидкої медичної допомоги» переконував мене, що вірить у започатковані Президентом і урядом реформи у галузі та сподівається: найближчим часом вони виведуть вітчизняну медицину з глибокого піке в горизонтальний політ. А я — не вірю, хоч кілок мені на голові теши.

НАМ ПРО НАС

Моє улюблене видання

Доброго дня вам, шановні працівники редакції «Голосу України». Дуже люблю і ціную газету, яку ви створюєте. Читаю її з великим задоволенням з першої до останньої сторінки. За десятки років передплати переконався, що це найкраще видання України, тож досить часто рекомундую його своїм знайомим і у відповідь чую лише по-дяки.

Усьому колективу, який створює таку цікаву і потрібну газету, я бажаю міцного здоров'я, успіхів, натхнення і довголіття!

Іван ОВОД.

Глибочок Новоушицького району Хмельницької області.

«Голос України» — це також своєрідний приз!

Шановна редакціє! Надсилаю вам квитанцію на річну передплату газети. Хоч жодного разу я не виграла приз, але «Голос України» для мене — це також своєрідний приз серед численної макулатури, яка друкує будь-що, навіть нісенітницю, аби лишень привабити читача.

Мені ж імпонує неупередженість, чесність і професіоналізм журналістів газети. Особливо приваблюють матеріали Галини Квітки, В'ячеслава Воронкова, Сергія Влада, Ліни Куц, Оксани Теленчі, Тетяни Колядинської та інших.

Найвищого схвалення заслугують художники-карикатуристи, причому усі без винятку. А гумористи сторінки «Курінь», на мій погляд, просто неперевершені!

Друкуйте якомога частіше і більше гумору. І передплатників збільшиться, і користі буде багато, бо сміху боїться навіть той, хто нічого не боїться. А предметів та й подій довкола нас для сміху, ой як багато...

Райса КАПУСТЕНКО. Дніпропетровськ.

Читаю сам і сусідам передаю

«Голос України» — газета, яка лунає на всю країну. Це моя улюблена газета! Я передплачую її вже не один рік. Читаю її сам і сусідам передаю. Разом обговорюємо цікаві й актуальні статті журналістів і народних депутатів.

Михайло ТОКАР. Новоселиця Тячівського району Закарпатської області.

Джерело потрібної інформації

Передплачую «Голос України» з дня виходу газети у світ. Мені дуже подобається інформаційне наповнення видання. Дізнаюся із газети про події у країні та світі, про зміни у законодавстві, про політичне та культурне життя в окремих регіонах. Особливо мене приваблюють матеріали на історичну тематику. Зазвичай із них і починаю читати газету.

Іван КОВАЛІВСЬКИЙ. Козлів Переяслав-Хмельницького району Київської області.

У київському музеї Івана Гончара відкрито мультимедійну виставку «Не маємо іншого дому: кримськотатарські репатріанти»

На Волині відзначили 95-річчя знаменитого «Луцького прориву», здійсненого генералом БРУСИЛОВИМ і названого на його честь

Ваза з маєтку Ходкевичів

«Золоте перо» за історичні есе

Рівне. За цикл історичних есе, нарисів та оповідань, які повертають читача обличчям до величних особистостей української історії та культури, премією «Золоте перо» Національна спілка журналістів нагородила редактора відділу Рівненської обласної газети «Вільне слово» Євгена Цимбалюка. Деякі з них донесли читачеві і наша газета, до якої **Євген ЦИМБАЛЮК (на знімку)** активно дописує.

Олександра ЮРКОВА.

У XIX столітті палац графів Ходкевичів у селищі Млинові був одним із найбагатших на волинських теренах.

На жаль, через війну, атеїзм, політичні чинники фактично всі цінності із колишньої графської спадщини були знищені та загублені, і нині від них залишився дріб'язок. І все ж навіть нині історія підкидає знахідки: у 2009 році, приміром, було знайдено погруддя однієї з давніх скульптур — Афродіти, а нещодавно — вазу, яка свого часу, найімовірніше, прикрашала модерну в'їзну браму. Її знайшли робітники, коли копали траншею для комунальних потреб на території нинішнього технікуму ветеринарної медицини (колись це була територія панської паркової садиби). Щоправда, спочатку викопаній глибі не надали належного

значення, прийнявши її за частину фундаменту. Тим часом знахідкою зацікавився місцевий краєзнавець Микола Муляр. Він з'ясував, що це кам'яна ваза, обрамлена таємничим візерунком і не менш таємничим написом (**на знімку**). Що вони означають, ще належить дослідити спеціалістам. Світло на належність вази до паркового інтер'єру пролив творчий спадок знаменитого художника Наполеона Орди. Завдяки його унікальним малюнкам збереглася пам'ять про сот-

ні палаців Волині XIX століття, у тому числі й про палац графів Ходкевичів, змальований під час подорожі 1857 року млинівськими теренами (**див. малюнок**). На одному із рисунків Наполеона Орди зображено дві аналогічні ваз. Стоять вони при в'їзній брамі, а ростуть в них не квіти, а дерева ялівцю. Цікаво, що ці дерева згадуються і в описі палацу за 1796 рік. За цією часовою логікою можна зробити припущення, що викопана ваза «походить» із XVIII століття.

А як вона потрапила у забуття? Тут також простежується низка причин, зафіксованих в архівах. Головна з них — це прихід у Млинів червоноармійців у 1919 році. Вони рубали шаблями картини, стріляли по портретах власників палацу, валили і троши-

ли скульптури. Вочевидь, саме тоді були знесені зі своїх віковічних місць і вазы... **Євген ЦИМБАЛЮК, Олександра ЮРКОВА.** Рівненська область. **Фото Євгена ЦИМБАЛЮКА.** Мал. Наполеона ОРДИ.

Степовий рай Віктора Скаржинського

Про нього написано не так уже й багато: ватажок дворянства, камергер, відомий новоросійський сільський господар і лісівник. Народився у жовтні 1787 року в маєтку Трикрата Херсонської губернії.

Після закінчення Морського штурманського училища в Миколаєві, університетського пансіону в Москві перед молодим Скаржинським відкрилося блискуче майбутнє. А він, прослуживши шість років у Петербурзькому департаменті народної освіти, раптом подав у відставку і повернувся в родовий маєток, у сільську глушину.

чену дівчину закохалися і Віктор, і його старший брат Микола. Розставила крапки в цьому трикутнику війна 1812 року. Віктор повернувся додому з битв із орденом Святого Володимира, а Миколу пом'янули.

Наталя не розлучалася з портретом загиблого юнака і навіть мала намір піти у монастир. А Віктор Скаржинський в Трикра-

тах почав розбивати сади. Як виявилось, щоб розтопити серце коханої, порадувати, здивувати. Одного разу, приїхавши до Трикрата, Наталя залишилася тут назавжди. Народилися діти, але серце коханої жінки так і залишилося холодним. «Не любить вас Наталя», — помічали люди. Відповідав: «Моя любов така велика, що її вистачить на двох». Зараз вже забуто, які браслети і кольє дарували своїм дружинам Софії та Наталі Потоцький зі Скаржинським. А про графські парки і захоплення їхніх засновників говорять і нині: подарунки коханим жінкам не змогли вміститися в межі одного людського життя і навіть епохи.

Рукотворна оаза

До 1800 року панський маєток у Трикратах називали Скаржинкою. За радянських часів заможне село славилося не лише гарними врожаєми, а й особливою якістю граніту з Трикратського кар'єру. Сучасні Трикрата відомі завдяки активному туризму. Мальовничі сільські окраїни та околиці національного парку «Бугзький Гард», гірська місцевість, дивовижні каньйони, велетні-валуни та заповідний Трикратський ліс приваблюють численних туристів із усіх кутків країни. У Вознесенському урочищі «Лабіринт» ростуть старовинні дуби, які ще пам'ятають Скаржинського, патріарха степового і полезахисного лісорозведення. А найстарішому дубу в Трикратському лісі років під триста. Пам'ятають графа і романтичні містки через річечки, купальні, рукотворні загати, тіністі діброви, ялівцеві гаї та мальовничі гранітні скелі, які створюють у цих місцях неповторний колорит. Без нього всього

цього не було б. У краю спекотних степів і пилових бур, у зоні «ризикованого землеробства», на важких ґрунтах, піску і каменях Скаржинський створив диво — степовий рукотворний рай. Старо-

на 100 гектарах простяглися виноградники і плододовий сад. Скаржинський організував лісові розсадники, розробив власну методику виробництва садивного матеріалу в умовах степу, «приручив»

Меморіальна дошка.

винний зелений лабіринт — зовсім не єдина гордість Вознесенського лісгоспу. По-своєму унікальними є державний заказник національного значення «Радинська дача», урочища «Мар'їн гай», «Миронів сад», «Василева пасіка», «Виноградний сад», озера Лебедина і Чаплине. Стверджують: Трикратський парк видався куди величнішим і красивішим, ніж Софіївський під Уманню.

Шукайте користь у деревах

Слава про зелене диво Трикрата поширилася далеко за межі губернії. Тут практикуються поліпшені сівозміни, травосіяння. Більше чотирьох десятків загат і гребель дають можливість займатися зрошенням лугів. У допомогі ботанічному парку — понад 500 сортів та видів рослин. Для вирощування тутового шовкопряда висаджено 150 гектарів шовковиці,

до примх тутешньої природи деревні й чагарникові породи з Америки і Європи. До 1853 року в маєтку Скаржинського шумів ліс на 400 гектарах. Останніх сорок років свого життя Скаржинський словом і ділом невпинно переконував мешканців степової смуги садити дерева. Деревні насадження, говорив він, позитивно впливають на кількість опадів, вологість повітря і ґрунту, врожайність полів, повноводність річок і клімат загалом. Він обирав швидкозростаючі породи дерев і чагарників, захоплювався змішаними посадками, вмів саджувати рослинність із урахуванням ґрунту, вологості, ландшафту, віддаючи перевагу саджанцям із місцевого насіння. Схили віддавав березам і соснам, вологі ділянки — вільсі й вербі, де ґрунт був сушішим — кленам і дубам. Нашадки скажуть: Скаржинський у своєму маєтку створив цілий науково-дослідний інститут із численними

випробувальними ділянками.

Ім'я повернулося в історію

Тривалий час ім'я поміщика не згадувалося. Як возвеличувати експлуататора і класового ворога? Кажуть, у тридцять років з розореної усипальниці витягли череп і підлітки спробували грати ним у футбол. Нібито за таке блюзнірство попла-тилися сповна: Бог дав їм коротке життя. Цього року минає 150 років від дня смерті патріарха південних лісів України, ватажка дворянства Херсонської губернії і просто талановитого працелюбної людини Віктора Скаржинського. У Вознесенському районі вже зараз у школах відбуваються різні заходи, присвячені пам'яті видатного земляка. На будівлі Трикратської школи мистецтв встановлено меморіальну дошку. Триває робота над краєзнавчим альманахом «Шановний незнайомець В. П. Скаржинський», бібліографічним покажчиком «Лицар степової Ойкумени», книгою «Ліси Миколаївщини», що присвячена досвіду Скаржинського. Питання про увічнення пам'яті Скаржинського заслухала постійна комісія обласної державної адміністрації, яку очолює депутат Олександр Чебан. Відомий миколаївський меценат, краєзнавець і громадський активіст Михайло Кондратьєв, який представляє ініціативну групу, запропонував оголосити 2011 рік роком Скаржинського. Здається, депутатський корпус не заперечуватиме. Перед тим, як поставити крапку, подумалося: як би розквітла і змінилася Україна, аби новоспечені латифундисти думали більше про душу, а не про тіло. Щоб досвід Скаржинського пішов їм на користь. **Галина ПОРФИР'ЄВА.** Миколаївська область. **Фото з архіву М. КОНДРАТЬЄВА.**

Краєзнавець Михайло Кондратьєв переконаний: цей дуб точно пам'ятає Скаржинського.

Таємними дорогами запорозьких козаків

Два роки поспіль дніпропетровські краєзнавці шукали запасний шлях «із варягів у греки», яким ходили запорозькі козаки. Ця авто-VELO-ВОДО-ПІШОХІДНА експедиція — перша в Україні, запевняє її керівник, голова правління обласної громадської організації «Краєзнавче товариство «Ріднокрай» Борис Ковтонюк.

— Я народився у Покровському районі на Дніпропетровщині, де протікає річка Вовча, і ще школярем чув, що колись по ній ходили козацькі чайки, — розповідає він. — Мало вірилося, що на цій мілководній річці таке можливе. Завідувач кафедри історіографії Донецького національного університету, доктор історичних наук, професор Василь Пірко припускає, що запасний шлях проходив по річці Кальміус (а не Міус, як стверджував французький інженер Боплан), а потім через річку Осикова, що нині тече на околиці Донецька і впадає у Вовчу в районі Курахівського водосховища. Частина шляху до Осикової козаки долали суходолом, перетягуючи чайки.

Нині Кальміус (довжина понад 200 км) — друга за значенням річка Донецького економічного району (Донецька і Луганська області). Каналом Сіверський Донець—Донбас ця річка сполучена з Доном і дуже забруднена промисловими викидами. Деяке господарське значення мають також Міус та його притока Кринка.

Восени 2008 року Борис Ковтонюк (до виходу на пенсію він був заступником головного редактора Всеукраїнського транспортно-тижневика «Придніпровська магістраль»), разом із однодумцями розпочав підготовку до здійснення давньої мрії. Написав офіційні листи до районних адміністрацій і рад, держлісгоспів, інших державних і галузевих структур, зустрівся з фахівцями, у Донецьку і Маріуполі налагодив контакти з науковцями та краєзнавцями. Стартували надувними човнами «Барк» (два з яких надала фірма-виробник для випробування в екстремальних умовах) на межі

Донецької і Дніпропетровської областей в районі села Дачне. За місяць пройшли понад 350 кілометрів річками Вовча, Самара із заходом у річку Кринка перед фінішем біля Богородицької фортеці. Подолали більше ста штучних і природних перешкод. Не раз потрапляли в екстремальні ситуації. Стояли по шию у воді в густих очеретах і вирізали їх ножами, прокладаючи шлях для човнів. Зламали на вовчанських порогах весла і три дні чекали, поки привезуть запасні. Вночі хапалися за зброю: здалося, що до табору завітав вовк, а з'ясувалося — собака. Кілька разів потрапляли під зливи і навіть ночували під охороною військового караулу! Під час першої розвідки позначили найцікавіші місця, щоб пізніше повернутися для детальнішого ознайомлення. І вже торік, крім короткострокових водних походів, здійснили чимало виїздів на велосипедах, автомобілях, а також піших походів.

— Нам вдалося знайти одну із вірогідних схованок козацьких чайок неподалік від давнього зимівника Дібрівський (у Покровському районі на Дніпропетровщині) — на одному із плес річки Вороної, притоки Вовчої. Виявили підземні ходи практично всюди, де були стародавні поселення (хоча багато входів до них засипані). Встановили місцезнаходження кількох населених пунктів козацької доби, які вже зникли із лиця землі. Насамперед це — колишній форпост зимівника Благодать, неподалік якого зараз розташоване село Іванівка Межівського району, вже згадуваний зимівник Дібрівський, звідки люди переселилися ще в кінці XVIII століття за кілька верст у слободу, а нині село Великомихайлівка

Біля колишньої електростанції у райцентрі Васильківка (Дніпропетровська область).

ІСТОРИЧНА ДОВІДКА

Шлях «із варягів у греки» виник наприкінці IX—на початку X століття і був основною торговельною артерією Київської Русі. Складався він з мережі річкових шляхів, включно із Дніпром, та волоків між ними завдовжки понад три тисячі кілометрів і зв'язував північні землі Русі з південно-руськими, Балтійське море з Чорним. Коли турки наглухо блокували гирло Дніпра, запорожці використали таємний вихід у Чорне море — через Самару, Вовчу, Кальміус. Це сприяло виникненню на початку XVII століття у гирлі Кальміуса козацького укріплення Домаха, на місці якого тепер знаходиться місто Маріуполь.

Покровського району. Особливих зусиль довелося докласти до пошуків невеличкого поселення Євграфівка, де, збираючи матеріали про запорожців, зупинявся Дмитро Яворницький. Саме поселення зникло у першій третині XX століття, а те місце давно вже засаджене деревами і заросло непрохідними чагарниками, — розповідає Борис Ковтонюк. — Не впізнали б козаки і річок, по яких колись «літали» на своїх чайках. От річка Вовча у XVIII, а на окремих ділянках і у XX столітті, була судноплавна, а зараз по ній просто пропливти й на надувних човнах. Причина — безвідповідальне ставлення до природи. Практично ніхто не

контролює виконання «Водного кодексу України», ми це не раз бачили. Не дотримуються вимог щодо прибережних захисних смуг, їх привласнюють і забудовують. Береги вкриті сміттєзвалищами. Байдужість органів місцевого самоврядування нерідко межує із злочином.

Повчальний приклад — історія Васильківської ГЕС, що була збудована у середині XX століття, а вже за якихось 20—30 років припинила діяльність, бо морально застаріла. Станцію зруйнували, рівень води значно впав, внаслідок чого спустошився орнітологічний заказник Бакаї, де водилося багато птахів. У 2009 році греблю відновили, зробили єдиний на Придніпров'ї (а можливо, і в Україні) рибобхід, заказник знову наповнився водою, і сюди почали повертатися птахи.

— Запорозькі козаки, на відміну від нас, дбали про природу. Про це свідчать документи Коша, — каже Борис Ковтонюк. — Нам треба не тільки вивчати історію своїх пращурів, а й багато в чому їх наслідувати.

Учасники експедиції попутно знайшли місце падіння великого метеорита, який не занесений у каталог метеоритів України, і планують туди виїхати із фахівцями, а також зафіксували чимало інших унікальних фактів, що не пов'язані із темою експедиції, але розкривають невідомі або маловідомі сторінки української історії. Нещодавно на пре-

зентації результатів досліджень думки про підземні ходи, які були, власне, козацькими фортецями, значно доповнив і розширив краєзнавець Юрій Якуба. Він побував у Туреччині і звернув увагу, що там в одній місцевості живуть люди, дуже схожі на українців. Вони теж будували підземні ходи, навіть цілі підземні поселення. Як виявилось, то племена хетів, що переселилися сюди із Придніпров'я у III—I тисячоліття до н. е. Вірогідність гіпотези про подібність і значно більший вік таких підземних будівель у Придніпров'ї підтверджують і палеоградські краєзнавці Леонід Кир'ян та Юрій Михайлов, які створили фільм «Підземні ходи Присамар'я». На відео чітко видно, що це не просто ходи, а там є окремі кімнати, навіть із місцем для полицок. За попередніми даними, у тому районі є близько 50 кілометрів підземних ходів. Гіпотезу про аналогічність підземних споруд на Придніпров'ї і в Туреччині розділяє й дніпропетровський історик Олександр Писаревський, який вивчав цю тему.

У наступні три роки краєзнавці планують провести ще дві експедиції: «Козацький зимівник», що частково стане продовженням попередньої, та «Дорогами Нестора Махна». Щодо фінансування, то ні на державу, ні на олігархів Борис Ковтонюк не сподівається. Ставку робить на національно свідомих українських бізнесменів середньої руки та на ентузіастів. А до співпраці запрошує всіх:

— Беріть відпустку і приєднуйтесь до нас. А потім пишіть наукові дисертації, художні чи документальні твори, знімайте фільми, влаштовуйте фотовиставки, публікуйте фоторепортажі. Так роблять наші численні помічники. «Білих плям» в історії нашого краю вистачить на всіх.

Тетяна КОЛЯДИНСЬКА.
Фото із архіву експедиції.

Листа доставлено через 69 років

У лютому 2010 року Державною службою контролю за переміщенням культурних цінностей через державний кордон України було передано в Меморіальний комплекс 1186

листів, вивезених німцями з Кам'янця-Подільського. Ця кореспонденція, датована червнем-липнем 1941 року, зберігалась у фондах музею Відня. Можна вважати, що листи вціліли просто дивом. Їх не встигли вчасно відправити, коли ворожі війська захопили місто. Цим скористався один із німців, вирішивши зберегти листи для історії. Вони були відправлені в Австрію із підписом «У цих листах зафіксовано настрої радянського народу в перші дні війни». Національний музей Великої Вітчизняної війни, куди кореспонденцію було передано на збереження, і телевізійна програма «Чекай на мене» оголосили акцію «Непрочитані листи» для розшуку їхніх адресатів. Луганська дирекція УДППЗ «Укрпошта» приєдналась до цієї акції й розпочала пошук чотирнадцяти адресатів, які проживали на Луганщині. Поки що вдалося знайти лише двох. В Алчевську відгукнулась Наталя Вікторівна Кулибаба — онучка Івана Полікарповича Датченка, якому було адресовано фронтового листа від сина Андрія.

Нехай через 69 років, але лист все ж знайшов адресата. Конверт зі звісткою з минулого вручала заступник директора Луганської дирекції УДППЗ «Укрпошта» Віра Якуненко. Адресата давно вже немає на світі, тому лист приймала внучка. На диво, воно добре збереглося. Папір пожовк лише трохи, чорнила не вицвіли, і Наталя Вікторівна змогла розібрати текст. Її дядько Андрій писав батькові й матері про те, що перебуває в Кам'янці-Подільському, що місто кілька разів бомбардували. Просив більше не писати за старою адресою, оскільки «швидше за все, відправлять на фронт». Листа написано 29 червня 1941 року.

Як розповідає Наталя Вікторівна, її дядько Андрій Іванович пішов до армії в 1939 році. Певно, що на початку війни він служив у військах НКВС, возив на мотоциклі своє керівництво. В останньому листі, що дійшов до батьків, знов-таки просив більше йому не писати, поки не повідомить нову адресу. Але звісток більше не було, а у військкоматі з'явилася відмітка про те, що Андрій Датченко загинув. Згодом виявилось, що він потрапив у полон, втік звідки йому допомогла одна дівчина. Пізніше Андрій на ній одружився, а після війни залишився жити в Донецькій області. Наталя Вікторівна не знає подробиць, як дядько послав звістку батькам про те, що він живий, і як повернувся додому. Вона народилася вже після війни. З дядьком вона спілкувалася до 2002 року, поки він не помер.

Про акцію «Непрочитані листи» Наталя Вікторівна довідалася з газетної замітки, яку показала їй одна знайома, відмітивши цікавий факт збігу дівочого прізвища Наталі й зазначеної в замітці адреси. Цієї звістки із фронту, яка стала вже історичною, вони чекали з великим нетерпінням. Виявилось, що від Андрія було два листи. Щоправда, другий було адресовано Олександрі Прокошеній — дівчині, з якою він зустрічався до армії. В Алчевську розшукати таку особу не вдалося, та оскільки лист був від одного відправника, його відкрили. «Люба Шуро, — писав Андрій. — Чому ти так мало пишеш листів? Невже тобі нема що сказати? Сумую за тобою й не знаю, чи скоро побачимось, а можливо, й не побачимось зовсім...». Чи зустрівся Андрій із своїм першим коханням пізніше, після війни, Наталя Вікторівна не знає. Але сподівається розшукати Олександру і віддати їй листа.

Алла АНТИПОВА.
Луганськ.

Степова річка — як гірська.

Байдужість органів місцевого самоврядування нерідко межує із злочином

Усі роботи з підготовки до чемпіонату Європи 2012 року в Україні та Польщі тривають згідно з планом. На цьому під час прес-конференції в Баку наголосив президент УЄФА Мішель ПЛАТІНІ

Сумна гра при порожніх трибунах

Футбол. Контрольний матч національних збірних. **Україна — Франція. 1:4.** Голи: Тимошук, 53, Гамейро, 58, Мартен, 87, 90+2, Кабул, 89.

Україна: П'ятов, Кобін, Кучер (Хачериді, 33), Іщенко, Шевчук, Гусев (Худоб'як, 74), Тимошук, Ротань, Назаренко (Кожанов, 62), Воронін (Мілевський, 60), Девич (Слезньов, 69). **Тренер** — Олег Блохін.

Франція: Манданда, Евра, Саго (Абідаль, 76), Кабул, Ревейер, М'Віла, Кабайе (Мартен, 76), Матуїді (Діабі, 77), Мезнез (Малуда, 65), Ремі (Рібері, 64), Гамейро (Бензема, 64). **Тренер** — Лоран Блан.

Рефери — Марк Клаттенбург (Англія).

6 червня. Донецьк. «Донбас Арена». 15 000 глядачів. 20 градусів.

Учасників матчу зустріла майже порожня чаща велетенського стадіону. І це, зрозуміло, спра-

вило гнітюче враження. Нагадаємо, що ціна переважної більшості квитків була від 50 до 200 гривень.

Тепер, власне, про футбол. Якщо порівняти недавній матч відбору Євро-2012 проти збірної Білорусі в Мінську, то у стартовому складі французів з'явилось 10 (!) нових виконавців. А тим одним «мінчанином» був центральний оборонець Саго. І це неважко пояснити, бо на нинішню серію зустрічей Блан викликав лише трьох виконавців на згадану позицію.

Здійснив кадрову ротацию у порівнянні з матчем проти узбеків і Олег Блохін. Замість Диканя, Федьцького, Хачериді, Шевченка, Олійника та Мілевського в стартовому складі вийшли П'ятов, Кобін, Воронін, Ротань, Назаренко та Іщенко.

Але в другому таймі французький тренер не втримався і серед інших

випустив на поле трійцю «основняків». У бій пішла, як кажуть, «важка артилерія» — Малуда, Рібері і Бензема. Либонь, Блан вважав, що це дозволить вирвати перемогу. І не помилився. Частина основних сил триколових впевнено увійшла в гру і продемонструвала найвищий клас.

Особливо дошкуляв нашій обороні настирний Бензема. Тоді ми й побажили, чого варта українська команда на тлі таких вправних і вишкolenих виконавців. Не можна сказати, що за таких обставин господарі почувалися комфортно і спокійно. Зрештою, гості таки добились свого. І під завісу зустрічі протягом п'яти хвилин завдали три (!) влучні удари. А найнеприємніше те, що в кожному з цих епізодів французи просто познушалися над обороною збірною України.

Не виручив П'ятов. Гадаємо, багато хто по-

думав про те, що Блохін даремно знехтував послугами Шовковського, котрий сьогодні об'єктивно найсильніший і найдосвідченіший воротар в Україні. А ще він особистість і великий авторитет. То, може, варто відкинути амбіції і повернути цього майстра до збірної?..

За цими сумними розмовами ми якось забули, що перші два м'ячі були забиті одразу після перерви. Спочатку Тимошук потужним пострілом метрів з тридцяти, а може й більше, відкрив рахунок. Та, на жаль, наша радість тривала якихось п'ять хвилин, бо Гамейро саме через такий проміжок часу встановив рівновагу.

А ось що сказали після зустрічі наставники команд.

Лоран БЛАН:

— Після виграного матчу задоволення у тренера завжди є. Сьогодні це відчуття було подвійне у зв'язку з тим, що після першого тайму ми зуміли посилити нашу гру, провели ряд правильних замінів, які спрацювали і дали нам бажаний результат. При цьому ми ще зуміли виправити ситуацію, програючи у ході поєдинку. Стосовно суперника, думаю, що на Євро-2012 збірна України матиме зовсім інший вигляд.

Кінцівка поєдинку особливо і, власне, весь матч показали, що за рік до старту фінальної частини Євро-2012, котра відбудеться в нашій країні, ми маємо лише два десятки гравців, котрих і командою тепер не назвеш. Навіть важко собі уявити, як Олег Блохін і його асистенти розгрібатимуть цей спадок. Нам пообіцяли, що десь у районі 10-го серпня на 80 відсотків визначиться склад збірної. Але і цей графік, схоже, буде зірвано. Адже у Блохіна, погодьтеся, надскладне завдання — в стислі терміни ліпити і латати. Тому йому можна лише поспівчувати.

Хоча одужають і повернуться до команди Михалик, Чигринський, Шевченко. Можливо, поверне колишню форму Алієв. Резервом є ще кілька молодих, але вже певною мірою обстріляних виконавців з команди Яковенка (Ракицький, Коноплянка, Ярмоленко, Степаненко), і тоді можливе якесь посилення...

Олег БЛОХІН:

— Якби я залишив стадіон за п'ять хвилин до кінця матчу, то не повірив би, що ми програли поєдинок з таким рахунком. Щоправда, попереду сьогодні ми діяли не так вражаюче, але те

Олегіві Блохіну не позаздриш.

саме можна сказати і про збірну Франції.

Гра котилася до нічийного результату. У цій ситуації програти матч за кілька хвилин — це щось з чимось, адже не в баскетбол граємо і не в хокей. Сталася втрата концентрації. Результат матчу — це мій результат, а футболісти повинні відповідати за свою гру.

Сьогодні мало вплив те, про що я говорив перед матчем: нам не вистачило ресурсу. Наші заміни посилення не дали, а збірна Франції за рахунок приблизно такої самої кількості замінів відчутно додала...

Фото Сергія БОРЩА.

Вони нагорі, ми — внизу.

Збірні посіяли

Футбол. Збірна України матиме щонайменше двох серйозних суперників у відборі до чемпіонату світу 2014 року, котрий відбудеться у Бразилії. Про це стало відомо після того, як УЄФА опублікував посів збірних при жеребкуванні відбірного турніру ЧС, яке відбудеться 30 липня.

Склад кошків виглядає наступним чином: 1. Іспанія, Нідерланди, Німеччина, Англія, Португалія, Італія, Хорватія, Норвегія, Греція.

2. Росія, Сербія, Словенія, Франція, Чорногорія, Швейцарія, Словаччина, Данія, Швеція.

3. Туреччина, Чехія, Ізраїль, Ірландія, **Україна**, Бельгія, Румунія, Боснія, Болгарія.

4. Литва, Албанія, Угорщина, Білорусь, Грузія, Вірменія, Північна Ірландія, Шотландія, Польща.

5. Австрія, Естонія, Латвія, Фінляндія, Македонія, Молдова, Кіпр, Азербайджан, Вельс.

6. Ісландія, Люксембург, Фарерські острови, Казахстан, Ліхтенштейн, Мальта, Андорра, Сан-Марино.

Суперкубок розіграють у Полтаві

Матч за Суперкубок України між київським «Динамо» і донецьким «Шахтарем» пройде 5 липня в Полтаві, **повідомляє прес-служба Прем'єр-ліги.** Зустріч наших грандів відбудеться на стадіоні «Ворскла» і розпочнеться о 21:30.

УЄФА сподівається на мільярд

На проведення чемпіонату Європи—2012 в Україні та Польщі УЄФА планує заробити 1,3 млрд. євро. Це трохи більше, ніж прибуток від попереднього турніру, котрий відбувся 2008 року в Австрії і Швейцарії. **Про це**

повідомляє офіційний сайт організації.

Більшу частину прибутку становитиме продаж медіаправ на чемпіонат — 62 відсотки (більше 840 млн. євро) і комерційних прав (спонсорство, ліцензування і мерчандайзинг) — 22 відсотки (290 млн. євро).

В цілому УЄФА зазначає приріст доходів від проведення чемпіонатів Європи, і вже сміливо можна стверджувати, що протягом останніх 20 років прибутковість турнірів зросла більш як у 30 разів.

Вулиці до чемпіонату

Наприкінці минулого тижня у Львові будівельники однієї з турецьких компаній розпочали виконання робіт із будівництва нової вулиці — Ряшівської. Її заплановано прокласти до проведення у місті матчів чемпіонату Європи з футболу 2012 року.

На сьогодні на майбутній вулиці вже розпочато підготовчі та земляні роботи, **повідомляє прес-служба управління ДАІ у Львівській області.** Разом з тим, цього тиж-

ня у Львові розпочнуться роботи на будівництві ще однієї вулиці — Вернадського.

Воротарські міграції

Футбол. «Шахтар» (Донецьк) підписав дворічний контракт із воротарем

Олександром Рибкою, **повідомляє офіційний сайт донецького клубу.** А від себе додамо, що останнім клубом Олександра Рибки була київська «Оболонь», а до цього — столичне «Динамо».

Як відомо, Олександр — вихованець динамівського клубу. І коли травмувався Олександр Шовковський, юний воротар тривалий період був основним у знаменитому клубі. Вдало грав за столичний колектив на турнірі «Першого каналу» в Тель-Авіві (Ізраїль). Але повернувся Шовковський, і для Рибки почалися не найкращі часи.

Тепер, якщо закріпиться в «Шахтарі» і покаже високий рівень гри,

він не матиме жодних побутових та інших проблем. І, як кажуть, почуватиметься мов риба у воді. Адже в «Шахтарі» дуже високий рівень інфраструктури.

Утім, без воротаря «Оболонь», зрозуміло, не залишиться. Швидше за все, до складу «пивоварів» повернеться Денис Бойко. Інший динамівський воротар, Станіслав Богуш, гратиме за «Арсенал». Таким є рішення керівництва київського «Динамо» щодо своїх голкіперів.

А хто вартуватиме ворота в самому «Динамо»? Насамперед це Олександр Шовковський. Далі — Максим Коваль, а третім буде Артем Кічак.

Приз дістався господарям

Водне поло. Київ. Традиційний міжнародний турнір «Кубок Олексія Баркалова». Збірна України посіла перше місце. Вона зіграла внічию з Молдовою — 7:7, переграла Польщу — 10:7 і Білорусь — 11:8.

1. Україна — 7 очок; 2. Білорусь — 4; 3. Польща — 3; 4. Молдова — 2.

Найкращими гравцями турніру стали: воротар — Дяконов (Польща), бомбардир — Ніколаєнко (Білорусь), оборонець — Олефіренко (Україна).

Двічі «срібний»

Плавання. Барселона (Іспанія). Міжнародний турнір Mare Nostrum. 1-й етап. Фінали. Чоловіки. **Вільний стиль. 400 м.** 1. Джорджо Кіс (Угорщина) — 3.48,85; 2. **Сергій Фролов (Україна)** — 3.50,89; 3. Себастьян Роуальт (Франція) — 3.51,41. **1500 м.** 1. Кіс — 15.01,43; 2. **Фролов** — **15.06,77**; 3. Роуальт — 15.10,70.

Із сезоном визначилися

Баскетбол. Регулярний чемпіонат України в Суперлізі нового сезону проходитиме в три кола і триватиме з 1 жовтня 2011 року по 31 травня 2012 року. Формат проведення Кубка Суперліги залишиться без змін. Прийнято також рішення про проведення «Матчу зірок» сезону 2011/2012.

Сторінку підготував **Віктор БРАНИЦЬКИЙ.**

01 листопада 2010 року Господарським судом Волинської області (43000, м. Луцьк, проспект Волі, 54 а) порушено провадження у справі № 7/86-Б про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «Агровіта» (Адреса: 43000, м. Луцьк, вул. Єршова, 1, ЄДРПОУ 31300467, р/р 26003011190 в ВФ ПАТ «КРЕДОБАНК», МФО 303224).

Господарським судом Волинської області Постановою від 24 травня 2011 року по справі 7/86-Б було визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру по відношенню до Товариства з обмеженою відповідальністю «Агровіта».

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Михайловського Сергія Володимировича, ліцензія Державного департаменту з питань банкрутства серія АВ №456306 від 15.01.2009 р. Вимоги приймаються за адресою: 43000, м. Луцьк, вул. Ландау, 1. Тел.: 067 361 75 85.

Філія ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області повідомляє, що в газетах "Голос України": №97(5097) від 31.05.2011р. в інформації про продаж активів ВАТ "Мегалайн", №100(5100) від 03.06.2011р. в інформації про продаж активів ВАТ "ТОЧМАШ", №101(5101) від 04.06.2011р. в інформації про продаж активів ВАТ "Костянтинівський металургійний завод", №102(5102) від 07.06.2011р. в інформації про продаж активів ТОВ "СКАРЛЕТ - ДОНЕЦЬК", слід читати: "Гарантійний внесок у розмірі та реєстраційний збір для реєстрації учасників аукціону - 17,00 грн. перераховуються на р/р. 26005709162704 в ПАТ "Райффайзен Банк Аваль" м. Донецька, МФО 380805, ОКПО 26252727, Філії ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області.

Повідомлення про зміну тарифів на надання деяких послуг фіксованого зв'язку ТОВ «Голден Телеком»

Цим ТОВ «Голден Телеком» інформує про уточнення тарифів, наведених у газеті «Голос України» (№ 93 від 25 травня 2011 року) на деякі послуги фіксованого зв'язку для контрактних корпоративних абонентів, що належать до сегменту малих і середніх підприємств ТОВ «Голден Телеком», відповідно до таблиць № 1 - 2, наведених нижче.

Таблиця № 1 «Міські телефонні лінії»

Послуга	Щомісячна абонентна плата, грн	
	для суб'єктів підприємницької діяльності	для бюджетних організацій
Міська телефонна лінія з номером	35,00	24,00
Міська телефонна лінія без номеру	17,00	12,00

Таблиця № 2 «Пакети послуг «Міні-офіс М» та «Міні-офіс L»»

Послуга	Щомісячна абонентна плата, грн	
	для суб'єктів підприємницької діяльності	для бюджетних організацій
Пакет послуг „Міні-офіс М” (1 номерна лінія + 2 безномерні лінії)	65,00	45,00
Пакет послуг „Міні-офіс L” (2 номерні лінії + 2 безномерні лінії)	90,00	65,00

Тарифи наведені в гривнях із урахуванням ПДВ.
Більш детальну інформацію можна отримати за телефонним номером 0 800 300 00 0 (для дзвінків з номерів мереж фіксованого зв'язку - не тарифікується, для дзвінків із інших номерів - згідно з діючими тарифами) та на Інтернет-сайті: www.svitonline.biz

Закрите акціонерне товариство «Українська медійна компанія» (код ЄДРПОУ: 31302087, адреса: м. Київ, вул. Мельникова, 12) повідомляє про ліквідацію за рішенням власника. Ліквідатором призначено Бевза Дмитра Костянтиновича. Вимоги кредиторів приймаються протягом двох місяців з дня публікації за пош. адресою: 09700, м. Богуслав, Київська область, вул. Карла Маркса, 22.

Постановою господарського суду Харківської обл. (61022 м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8 під.) від 17.05.2011 р. по справі № 5023/3333/11 приватне підприємство "Аквіт 7" (61052, м. Харків, вул. Котлова, 34; р/р 26009010060526 у відділенні "Бекетівське" ВАТ ВТБ Банк, м. Харків, МФО 321767, код ЄДРПОУ 33816787) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Шинкаручука Андрія Володимировича (ліц. АВ № 158506 від 19.12.2006 р., 07541, Київська обл., м. Березань, вул. Сумська, буд. 95). Заяви кредиторів приймаються протягом тридцяти днів від публікації оголошення.

УКРСИББАНК
BNP PARIBAS GROUP

АТ "УкрСиббанк"
оголошує про проведення конкурсу щодо вибору потенційних партнерів по **виготовленню, доставці та монтажу коробів для АТМ (банкоматів).**

Інформація про компанії приймається до **21 червня 2011 року** включно

За довідками звертатися за телефоном (044) 537-49-06 **www.ukrsibbank.com**

Господарським судом Запорізької області Постановою у справі № 29/5009/508/11 від 17.05.2011 року, визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру Товариства з обмеженою відповідальністю «Фаворит», 71042, с. Олексіївка, Куйбешевський район, Запорізької області, вул. Юрченка, буд. 84, код за ЄДРПОУ 30085298, п/р 2600270042 у ЗОД «Райффайзен Банк Аваль», МФО 313827. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Чулакова П. І., ліцензія АВ № 347263 від 24.10.2007 року, адреса: 69050, м. Запоріжжя, а/с 7683. Заяви кредиторів приймаються протягом 30 днів.

Постановою Господарського суду Хмельницької області від 13.04.11 р. (29000, м. Хмельницький, майдан Незалежності, 1) у справі № 13/5025/571/11 визнано банкрутом приватне сільськогосподарське підприємство ім. Тімірязєва (30082, с. Хоровець, Славутського р-ну, Хмельницької обл., код ЄДРПОУ 03728877) та відкрито ліквідаційну процедуру в порядку ст. 51 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом». Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Яроша Василя Юрійовича (ліцензія: АВ № 456559 від 21.05.2009 р.; 29000, м. Хмельницький, вул. Тернопільська, 18/1, кв. 28).

Претензії приймаються ліквідатором протягом місяця з моменту публікації цього оголошення.

Постановою Господарського суду Херсонської області (73000, м. Херсон, вул. Горького, 18) від 17.05.2011 р. по справі № 12/129 - Б - 07 визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру ВАТ «Херсонські комбайни», юр. адреса: 73000, м. Херсон, вул. Тираспільська, 1, код ЄДРПОУ 05780362.

Ліквідатором банкрута призначено арбітражного керуючого Білодід Галину Миколаївну (ліцензія серії АВ № 470326 від 29.03.2010 р.), адреса: а/с № 6, м. Київ-143, 03143.

Повідомлення					
Шановні позичальники АТ "УкрСиббанк", які уклали з банком кредитні договори, відсоткова ставка за якими розраховується і встановлюється на підставі ставок LIBOR/EURIBOR. Повідомляємо Вам, що на період з 16 червня 2011 р. по 30 червня 2011 р. для нарахування відсотків за такими кредитними договорами АТ "УкрСиббанк" буде застосовувати наступні ставки LIBOR/ EURIBOR:					
Ліцензія НБУ № 75 від 28.12.2009р.	LIBOR				
	Срок/Валюта	1М	3М	6М	9М 12М
	USD	0,19043	0,25288	0,40263	0,56413 0,7295
	EUR	1,18	1,38188	1,6645	1,89313 2,10625
	CHF	0,12667	0,17583	0,24667	0,39167 0,54167
EURIBOR					
Срок/Валюта					
EUR					
1,223 1,434 1,714 1,93 2,137					

Фонд гарантування вкладів фізичних осіб повідомляє:
02 червня 2011 року внесено зміни до Реєстру учасників (тимчасових учасників) Фонду: учасник Фонду Полтавський акціонерний банк "Полтава-банк" змінив назву на Публічне акціонерне товариство "Полтава-банк" (свідоцтво учасника Фонду №011 від 02.06.2011 р.); учасник Фонду Відкрите акціонерне товариство "Європейський банк раціонального фінансування" змінив назву на Публічне акціонерне товариство "Європейський банк раціонального фінансування" (свідоцтво учасника Фонду №064 від 02.06.2011 р.).

Постановою господарського суду Харківської обл. (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8-й під.) від 25.05.2011 р. по справі № 5023/3656/11 товариство з обмеженою відповідальністю "Ізюмський м'ясокомбінат" (код ЄДРПОУ 31082460, адреса: 64309, Харківська обл., м. Ізюм, вул. Комінтерна, 4; р/р 20621583 у ХОД АТ "Райффайзен банк Аваль", МФО 350589) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Саутенка Сергія Олеговича (ліц. АВ № 470334 від 02.04.10 р.; 61135, м. Харків, вул. Героїв Праці, 58, кв. 47, тел. 739-06-77). Претензії кредиторів приймаються протягом місяця від публікації оголошення.

Ухвалою Господарського суду Луганської області від 28.04.2011 р. по справі № 22/536 введено процедуру санації боржника Державного підприємства «Луганський патрон», розташованого за адресою: м. Луганськ, вул. Поштова, буд. 1 корпус № 260, ідентифікаційний код 31995565, тобто систему заходів, що здійснюється під час провадження у справі про банкрутство з метою запобігання визнанню боржника банкрутом та його ліквідації, спрямовану на оздоровлення фінансово- господарського становища боржника, а також задоволення в повному обсязі або частково вимог кредиторів шляхом кредитування, реструктуризації підприємства, боргів і капіталу та (або) зміну організаційно-правової та виробничої структури боржника. Керуючий санацією — арбітражний керуючий Іванова М. О.

Зараз розробляється план санації боржника, який може передбачати участь інвестора у відновленні платоспроможності боржника.

Особи, зацікавлені виступити у якості інвестора ДП «Луганський патрон», можуть направити заяви з своїми пропозиціями на адресу:

- керуючого санацією: 91033, м. Луганськ, вул. Цимлянська, буд. 12;
- боржника: 91055, м. Луганськ, вул. Поштова, 1, корп. 260;
- господарського суду Луганської області: 91016, м. Луганськ, пл. Героїв ВВВ, 3а.

Ознайомитися з фінансовим станом і активами підприємства можна в будь-який день окрім вихідних з 9-00 до 13.30 за адресою: Луганська область, м. Луганськ, вул. Поштова, 1, корп. 260. Тел. (0642) 718839.

Основним видом діяльності підприємства є виробництво набоїв стрілецької зброї та пакувальної тари.

Кредиторська заборгованість підприємства станом на 01.04.2011 р. складає 8717,0 тис. грн. Залишкова вартість основних засобів 16 226 тис. грн.

Господарським судом Запорізької області Постанова у справі № 19/133/09/09 — 16/271/10 від 26.05.2011 року, визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру Відкритого акціонерного товариства «Автотранспортне підприємство № 12327» (69083, Запорізька область, м. Запоріжжя, вул. Жасмінна, буд. 5, код за ЄДРПОУ 03114710, п/р 2600830010 у ЗФ «Діамантбанк», МФО 313924). Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Чулакова П. І., ліцензія АВ № 347263 від 24.10.2007 року, адреса: 69050, м. Запоріжжя, а/с 7683. Заяви кредиторів приймаються протягом 30 днів.

"СК "Країна" повідомляє, що у зв'язку із втратою бланків ОСЦПВВНТЗ та бланків спеціальних знаків встановленого зразка вважати недійсними:

1. Поліси ОСЦПВВНТЗ:
1.2. СЕРІІ ВА з номерами: 1574921 - 1574925; 1574936; 2021598.
1.3. СЕРІІ ВВ з номерами: 2695343; 3522093; 3524520; 3524525; 3525557 - 3525562; 3525564.
1.4. СЕРІІ ВС з номерами: 8135625; 8135840; 8728160; 8728179; 0923637; 0923728; 0923796; 2865239 - 2865248; 2909698; 2909814; 2909816; 2909824 - 2909895; 3062280; 3062297; - 3062298; 3446461; 3446511; 3446514; 3446526; 3446529; 3446578 - 3446580; 3446674; 3446846; 3446848; 7665991; 7666842 - 7666851; 7666860; 7666869 - 7666870; 8139302; 8679165; 8728311 - 8728315; 8728320; 8729234 - 8729243; 9163538; 9163539 - 9163540; 9169951 - 9169956; 9169958 - 9169960; 9192341 - 9192349; 9192353 - 9192366; 9192375; 9192377 - 9192379; 9319154; 9319155 - 9319165; 9319168 - 9319169; 9319174 - 9319175; 9319188; 9319621; 9322698; 9322712; 7661052 - 7661055; 7661373 - 7661374; 7661378; 8148002; 8148004 - 8148010; 8148051 - 8148053; 8148056; 8148058; 8148060; 8148667 - 8148670; 8157820 - 8157829; 8157992; 8682618 - 8682620; 8682797 - 8682801; 9166902; 9166972 - 9166975; 9192030; 9192049; 9192136; 9192147 - 9192161; 9192238; 9192245 - 9192246; 9192273; 9192281 - 9192285; 5175560; 7851430; 7852534; 7853454; 5183511 - 5183513; 5183515; 5191856; 7664071 - 7664073; 9164477 - 9164479; 9164487; 9164499 - 9164500; 9318804; 9322811 - 9322812; 9322816 - 9322833; 9322850; 5183891 - 5183900.
1.5. СЕРІІ ВЕ з номерами: 2665653; 2665656; 2665661; 2665675 - 2665680; 2665674; 2665787; 6468873; 6468873; 8042802; 8042806; 8042811 - 8042813; 8042828; 8042886; 0458610 - 0458611; 0458619; 0458775 - 0458776; 0458782; 0458790; 0458797; 0459000; 2669618; 2669626; 2675424 - 2675425; 2850801 - 2850805; 2850916 - 2850919; 2850921 - 2850924; 2851102 - 2851106; 2851368; 2851378 - 2851379; 2851381 - 2851382; 2851388 - 2851391; 2851401; 2851403 - 2851404; 2851406; 2851411 - 2851414; 2851416 - 2851419; 2851423 - 2851425; 2851434; 2851440; 2851442; 2851657; 2851682; 2851692; 2851952; 2851954; 2852131 - 2852134; 2852281; 2852471; 3845141; 3845188; 3848521 - 3848522; 3848524 - 3848525; 3848533; 3848563; 3848612; 3848723; 3848744; 3848930; 4124409; 4124550; 4124646 - 4124647; 8043244; 8043247; 2669802; 2669804; 2669828; 2854230; 3841730 - 3841735; 3841783; 3846768; 3846892; 4624252 - 4624253; 4624272 - 4624274; 4624355 - 4624357; 4624556 - 4624659; 6462634; 8041342 - 8041343; 8041434; 6463180; 0456609; 3846115; 3846119 - 3846120; 4117042; 4117077; 4117925; 4533928; 4534058; 4534158; 4534255; 4534259; 4534492 - 4534500; 4534768; 6465607; 6465681; 6466399; 6470256 - 6470260; 8037101; 8037148; 8037150; 8038907; 8039148; 8039360; 2857701; 2857707; 3842398; 3843281; 3843548 - 3843549; 3846112 - 3846113.

2. Спеціальні знаки:
2.1. СЕРІІ СГ з номерами: 068902 - 068905; 068936 - 068940; 068981 - 068985; 069870; 066318; 066341; 066364; 066371 - 066380; 068148; 069681; 069685; 069692; 069952 - 069953; 069957 - 069975; 070062; 070068; 073768; 073773; 073788; 073793; 073795; 073803 - 073805; 073819; 073878; 073898 - 073899; 073949; 073981; 792516; 792543; 792572 - 792573; 792578 - 792580; 792585; 792587; 792595; 792598; 792639; 792643 - 792644.
2.2. СЕРІІ СД з номерами: 400605; 111021; 111323; 114702 - 114703; 114728; 122054; 396612; 396645; 396790; 399297 - 399299; 399385; 399392; 399470; 399515; 399535 - 399536; 399538; 399571; 399595; 404187; 780582; 780602; 780609; 780626; 782330 - 782335; 800812; 800836 - 800838; 800840 - 800846; 801045; 801460; 807584; 807716; 807727 - 807730; 807734; 807798 - 807799; 114582; 114584; 121265; 121268; 121301; 121303 - 121304; 121315; 121342; 121373; 121384; 397273; 397278 - 397279; 397279; 397283 - 397288; 397287; 397290 - 397294; 397296 - 397299; 397302; 397305; 397311 - 397314; 397323; 397331 - 397335; 397337 - 397338;

397401; 397502 - 397503; 397508; 397519; 397521; 397531; 397533 - 397534; 397545; 397586; 397615; 397665; 397735; 398049; 398139; 398159; 398211 - 398215; 398219; 398224; 398271 - 398274; 398278; 398282; 398305; 398350; 398362; 398370; 398378; 398386; 398445; 398519; 398647; 398676 - 398677; 398711; 398744; 783217; 783219 - 783221; 783231; 783280; 783362; 783372; 783378; 783448; 783610; 783738; 783790; 783792; 783796; 783815; 783853; 783859 - 783860.
2.3. СЕРІІ СЖ з номерами: 152837; 153530; 153610; 158811; 165807; 165850; 165854; 166144; 169085 - 169088; 169338; 169741; 169814; 169865 - 169867; 169895 - 169896; 169902 - 169904; 169938; 700548; 700564; 701053; 701166 - 701170; 701249; 701252; 701319; 701422; 701463; 701496; 701498; 701559 - 701560; 701646; 701648 - 701650; 160003; 160026; 160097 - 160103; 160395 - 160396; 160411; 160436; 160438 - 160439; 160516; 160522; 160595; 160694 - 160696; 701804; 701810; 701816; 701960; 702631; 702636; 702978; 747178; 747181; 747487; 747505; 747507; 840781; 840896 - 840898; 843905; 843929 - 843935; 843943; 843982; 843986; 843991 - 843992; 844441; 844447 - 844453; 844475; 844492; 844494 - 844498; 844993; 850415.
2.4. СЕРІІ СІ з номерами: 898774; 898797; 898817; 898827; 898846 - 898849; 898857; 898858.
2.5. СЕРІІ СІ з номерами: 762559; 762577; 762583; 762978; 762988; 971082 - 971083; 971127; 765529; 765554 - 765600; 765607; 765628; 765639; 765658; 765661; 765671; 765673; 766260; 766933; 766990 - 766993; 769323; 770496 - 770500; 967277; 967451; 967475; 967515; 967522; 967590; 967823; 969438 - 969439; 969448; 969858; 972725; 972756 - 972757; 972806; 972873; 972879; 973376; 973388; 975994.
2.6. СЕРІІ СК з номерами: 787709; 787733; 787767; 787813; 787823; 787828.
2.7 СЕРІІ СМ з номерами: 985293; 985345; 985374; 990119; 990184; 990191; 990193; 990465 - 990474; 990618; 991876; 991920; 991926; 992251; 993014; 993067; 993073; 993145; 993230; 993350.
2.8 СЕРІІ СУ з номерами: 660539; 664661 - 664662; 664669 - 664670; 665682; 665699; 665720; 665871; 665873.
2.9 СЕРІІ СМ з номерами: 049646; 049710; 049726; 049873; 049903; 049952; 049974 - 049981; 513329 - 513330; 513332; 513334; 513344 - 513346; 513376; 522330; 523135; 523322; 523339; 523398; 564405; 627405; 628962; 628968; 628972; 636410; 636418; 859003; 859028; 859031 - 859040; 859085; 859094; 859096; 859193; 859232; 859250 - 859252; 859278; 859356; 862502.
2.10 СЕРІІ СШ з номерами: 735352 - 735355; 720514; 720587; 720715 - 720716; 720719; 720744 - 720745; 721153; 721428 - 721431; 737955; 737968 - 737969.
2.11 СЕРІІ СЮ з номерами: 186823; 186828 - 186830; 186843; 186846 - 186847; 295257 - 295258; 295260;

Сьогодні в Україні переважно сонячно, на півночі Лівобережжя можливі короточасні дощі, грози. Вітер північно-східний, південно-західний, 3—8 м/с, під час грози місцями пориви 15—20 м/с. Температура вночі від 13 до 19 градусів тепла, у Карпатах 11—12 градусів. Удень 25—30° тепла.

РОЗПОВІМ ІСТОРІЮ

Умілий і трусами рибу зловить

У неділю стояла нестерпна спека. Мій земляк Іван Равлюк вирішив за всяку ціну скупатися, попросивши зятя Венедикта, машина якого стояла на подвір'ї, підкинути його до сільського ставка. Той охоче погодився, і незабаром вони обидва були вже на знайомому березі. Роздягнувшись на ходу, Іван Васильович з розгону шувовснув у воду. — Аго-о-ов, Веню! — гукнув він до зятя, — колись тут, де я зараз купаюся, в мене з вудки риба зірвалася. — Правду казав мій дід: рибу вудиш, а їсти не будеш, — пожартував зять у відповідь. І додав: «Ви, тату, купайтесь на здоров'я, а я тим часом займусь машиною. — Правильно! — згодився тесть і поплив на середину ставу. Поки той купався, зять встиг перевірити мотор і на-самкінець вирішив ще заглянути під машину. Та тільки встиг він туди забратись, як почув раптом розпачливий крик: — Водяник тягне. Рятуй, синку! Венедикт миттю виліз з-під машини і побачив у ставку не на жарт переляканого тестя, який, волаючи про допомогу, намагався з усієї сили вибратися з води, але це йому ніяк не вдавалося. Не роздягаючись, Венедикт скочив у ставок, схопив старого за простягнуті руки і щосили потягнув за собою.

Коли вони нарешті дісталися берега, їх здивуванню не було меж: ззаду у старого за труси міцно тримався великий, як підсвинок, короп! — Матінко рідна! — аж сплеснули в долоні, здивовано дивлячись один на одного. — Оце так водяник! Але як він упіймався?! З'ясувалося: короп зірвався колись з вудки, про це переконливо свідчив подвійний гачок, що стирчав з пащі. — Це, тату, мабуть, та риба, — стримуючи посмішку, мовив зять, — що зірвалася колись у вас з вудки, самі казали... — А чом би й ні?! — відповів старий, хитро підморгнувши. — Як не впіймалася тоді на гачок, то тепер все одно впіймалася за труси. Спробуй так зробити. Недарма кажуть: в умілого й долото рибу ловить!

Іван БЕЗРУЧКО.

Кельменці
Чернівецької області.
Мал.
Миколи КАПУСТИ.

Який ми слід залишимо у ноосфері

НЕЙМОВІРНО, АЛЕ ФАКТ

Природа нашого буття подвійна: з одного боку, ми живемо тим, що забезпечують органи чуття нашого тіла, а з другого, — перебуваємо в полоні думок, спогадів, мрій, емоцій. І враження таке, що на цьому рівні діють зовсім інші, ніж відомі з фізики, закони. Донедавна інтуїтивне розуміння такої ситуації породжувало прагнення якнайбільше відмежувати матеріальне від так званого ідеального: першим займалася наука, що зробила критерієм істини експеримент, другим — релігія, яка спиралася на віру.

Страх учених перед іdealізмом часом до-ходив до абсурду. Так, Паризька академія на-ук знищила унікальну колекцію метеоритів на тій підставі, що до-ведено: небесної твер-ді не існує, відтак, і падати звідти нічого не може. Відповідно й церква з великою не-довірою ставилася до науки, звинувачуючи її в розтлінні люд-ських душ. Віра й роз-ум що далі, то більше занурювалися в без-плідне протистояння, бо для створення ці-лісної картини нашого світу потрібне і те, й друге.

Отак колективна людська думка почала підходити до концепції ноосфери: особливості оболонки земної кулі, де відбувається кінце-вий результат взаємодії природи й суспільства. Термін цей належить французькому вченому Е. Леруа і вперше він прозвучав 1924 року в Парижі на науковому семінарі під час обго-

ворення доповіді Во-лодимира Вернадсько-го про «плівку життя» — біосферу як плане-тотворчий чинник. У широкий науковий обіг це поняття запро-вадив філософ П. Те-йяр де Шарден. «Тіль-ки одне тлумачення, тільки одна назва здат-на висловити цей ве-ликий феномен — но-осфера. Така ж обшир-на, але значно цілісні-ша, ніж усі попередні оболонки, «пласт, що мислить», який роз-гортається над світом рослин і тварин — по-

за біосферою і над нею». Сам Вернад-ський почав користу-ватися цим терміном тільки під кінець жит-тя, розуміючи ноосфе-ру насамперед як «ма-теріальну оболонку землі, що змінюється під впливом людини». Згодом як складові частини цієї оболонки

почали виділяти ан-тропосферу (сукуп-ність людей як орга-нізмів), техносферу (сукупність штучних об'єктів, створених завдяки людській ді-яльності та освоєних природних ресурсів) і навіть суспільствосфе-ру... Але такий відхід від первинного розу-міння цього поняття, зумовлений тим самим острахом перед іdealіз-мом, породив неба-жання навіть присту-пати до пошуку відпо-віді на запитання: що

ЦЬОГО ДНЯ, 8 ЧЕРВНЯ

■ 452.

Давній Рим завойовано гунами на чолі з Аттілою.

■ 1668.

Петра Дорошенка обрано гетьманом України.

■ 1919.

Радянська влада оголосила Нестора Махна поза законом.

■ 1928.

Здійснено перший авіапереліт зі США до Австралії.

■ 1947.

Уперше відкрито судноплавство по всьому Дніпру.

■ 1969.

Президент США Річард Ніксон оголосив про виведення з В'єтнаму американських солдатів.

таке думка, що таке ін-формація, яке матері-альне підґрунтя нашої свідомості? Крім того, життя гостро поруши-ло проблему: до яких меж людина може впливати на біосферу, щоб не знищити разом з нею й себе? Адже сам процес вивчення при-родних явищ вносить у довкілля незворотні зміни.

Нині ця концепція ноосфери переживає кризу, нова, по суті, лишається нерозробле-ною. Адже наука тіль-ки приступає до вив-чення інформації, як чинника природних процесів, спроможно-го діяти самостійно.

Великим поштов-

ЗАПИТАННЯ

Якщо основним законом для матеріальних явищ є «ніщо не виникає з нічого й нікуди не дівається», то звідки береться наша свідомість і що з нею відбувається після розпаду речовинного тіла? З чого створено все, що народжується в нашій уяві, й чи воно адекватне дійсності?

хом у пізнанні цього явища стало відкриття носія спадкової інфор-мації — ДНК (хоча це звичайна хімічна речо-вина, спроможна у пробірці, як і належить кислоті, прореагувати з лугом). Так само думка — така ж реаль-на, як зорі, бактерії... Один з наукових те-оретиків — І. Приго-жин — стверджує: «Сьогодні світ, який ми бачимо зовні, і світ, який відчуваємо всере-дині себе, зближують-ся. Це зближення двох світів, мабуть, одна з найважливіших куль-турних подій нашого століття».

Бо з такого збли-ження випливає прин-ципово нова мораль, яка покладає відпові-дальність за лад у світі не тільки на тих, що беруться творити істо-рію, а й на звичайну людину. Кожен з нас своїми думками та прагненнями, самим фактом свого життя лишає на біосфері світлий або темний слід. Актуальність тако-го підходу зросла у зв'язку з грандіозними досягненнями науки й технологій. За «пласт, що мислить», відпові-дають усі.

Наталя ОКОЛІТЕНКО,
письменниця, доктор
біологічних наук.
Колаж
Ольги СТАНАЧИЧ.

У Лота є павич–синоптик

ЗООХАЩІ

Справжній зоопарк створив у себе на обійсті житель Карпилівки Рокитнівського району Лот Козаченко.

— Напевно, я таким народився, — каже чоло-вік, запрошуючи на своє колоритне под-вір'я, яке одразу озва-лося багатоголоссям. — Це з дитинства розводив голубів, кро-лів, фредок і навіть лисицю мав. Ото виї-ду вранці на поріг — навколо все кричить, пищить, співає!..

Дружина Лідія, з якою разом уже дев'ятнадцять літ, на емоційні слова чоло-віка лише поблажли-во усміхається, бо клопотів і витрат це захоплення додає ро-дині чималих. А от для дітей (а їх у под-ружжя четверо) до-машній міні-зоопарк завжди був справ-жньою радістю. Ма-леча щасливо зустрі-чала кожне нове зві-рятко, яке батько приносив додому. — Люблять не ли-

ше бавитися, а й доглядати, — заува-жує Лот Іванович. — Кожен за когось від-повідає. Підопічних самі собі вибрали.

Поруч із рідкісни-ми птахами та звіра-ми тут живуть ще й свійські. Родина мусить дба-ти про хліб насущ-ний: обробляють по-над два гектари землі, тримають корову, ко-ня, свиней та домаш-ню птицю. На волі — павичі та лебеді.

Лебеді порани-лися об електродроти. Виходив їх, а тепер ось плавають пароч-кою, — киває госпо-дар на маленький ставочок.

Проте справжнім королем цього зоо-парку в Карпилівці, звичайно ж, є павич (на знімку). Райський птах походжає под-вір'ям гонорово. Об-

раз не вибачає навіть господарю.

— Якось мій сусід вискубав з хвоста Павлика (так називає-мо павича) дві пір'їни, — розповідає Лот Іва-нович. — Клопоту ма-ли після цього!.. Сусід мусив обминати нашу хату десятою дорогою. Аж поки я його не навчив: коли павич знов його підстеріга-тиме на порозі, хай обілле птаха водою. Так і відвадили. Адже він дуже боїться води — береже свій розкіш-ний хвіст. Єдині, кого Павлик терпить, — цесарки. А от фазану від нього дістається...

Цікаво, що в селі павича Павлика жартома проз-вали «синопти-ком». Помітили: щойно птах по-чинає кричати (а голос у нього такий, що вуха закладає, чути далеко), — буде дощ.

На Посиденьках побувала Людмила ОПАНАСЕНКО (mila@golos.com.ua)

Над номером працювали: Віталій ЖЕЖЕРА, Тетяна УВЕРОВА, Володимир КОРОЛЮК.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДА.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

► За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.

► Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.

► Рукописів не повертаємо.

► Лістування з читачами — тільки на сторінках газети.

► При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України

Свідoctво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі і понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для фізичних осіб — 40224, 08775, для підприємств і організацій — 60955.

Передплата ціна на 2011 рік: для фізичних осіб — 10,00 грн. (п'ятиразовий) та 8,00 грн. (триразовий): вівторок, четвер, п'ятниця), для підприємств і організацій — 30,00 грн на місяць.

Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 150000.

Друк: ТОВ «Мega-Поліграф», 04073 м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14, тел. (044) 581-68-15 www.mega-poligraf.kiev.ua

Зам. 20387

Макет, верстка — редакція газети «Голос України». 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

☎ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 503-68-72; телефакс — 234-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57; телефакс — 449-85-62.

✉ E-mail: mail@golos.com.ua — загальний reklama@golos.com.ua — відділ реклами let@golos.com.ua — відділ листів foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

